

Fin cephesinde ecnebi gönüllülerin kumandası bir Fransız generaline tevdi edilecekmiş

AKŞAM

Amerikanın Londra sefiri ilkbaharda Avrupada büyük bir felâket kopacağını söylüyor

Sene 22 — No. 7659 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 18 Şubat 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Finlere yardım için 500 tayyare Helsinkiyeye vardı

Kuhmo mintakasında muharebe bitti, Sovyetler 1800 ölü bıraktı

Fin tayyareleri Leningrad demiryolunu bombaladılar ve buralarda yangınlar çıkardılar. Ecnebi gönüllülerin kumandası bir Fransız generaline tevdi edilecekmiş

Stokholm 17 — 200 İngiliz, 200 Fransız ve 100 İtalyan tayyaresinin Pilotları ile beraber Helsinkiyeye varış oldukları bildirilmektedir. İspanyol pilotlarla beraber yeni tayyareler, İngiliz ve Kanadalı gönüllüler bekleniyor.

Helsinki 17 (A.A.) — Helsinki siyasi mahafili, İsveçin azami derecede harp harici kalmak ihtiyacını duymuş olmasını kabul etmekle beraber Finlandiya mukavemetinin son haddine geldiğini ehemmiyetle kaydediyorlar. Mezkûr

mahafil şu kanaattedir ki, Skandinavya memleketleri müşterek bir hareketin nelerine kadir olduğunu dünyaya göstermelidir.

Finlerin mukavemeti daha müessir bir şekil alıyor

Amsterdam 17 — İyi malûmatlı Fin mahfillerinde beyan edildiğine göre Finlandiyalıların Kareli berzahında zırlı Sovyet firkalarına karşı mukavemeti,

bilhassa Fin ordusu, müttefikler tarafından gönderilen ağır topları, tank dafii bataryaları ve avcı tayyareleri kullanmağa başladıkdan sonra fevkalâde müessir olmağa başlamıştır.

Dolaşan rivayete göre İsveçliler haric olmak üzere Finlandiyaya giden bütün ecnebi gönüllülerin kumandası Fransız generali Clément de l'randcour'a tevdi edilecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

İngiliz Millî Müdafaa Nazirinin nutku

"Çok kurnaz bir muhasımla çarpışıyoruz. Yese düşmemeliyiz. Denizlerin hâkimiyetini elde tutacağız."

Nazır, mütemadiyen artan hava kuvvetlerimiz zamanı gelince harekete geçecektir diyor

Londra 17 (A.A.) — Millî Müdafaa Naziri lord Chatfield bugün öğleden sonra Cardiffde söylediği nutukta demiştir ki: «Eğer Almanya Atlantik yollarımıza Graf Spee gibi gemiler sevk etmeğe, mayınlar koymağa veya bu yollarda hava taarruzlarında bulunmağa ve gemilerimizin limanlarımıza gelmesine mâni olmağa muvaffak olursa o zaman cidden tehlikeye düşeriz.

Fakat bugün böyle bir tehlike mevcut değildir. Bununla beraber zaman zaman hafif arızalara uğradığımızı inkâr etmek de hakikate muhalif olur.

Lord Chatfield, açık denizlerde cinayetin Almanların kendilerine mahsus bir

ileadi olduğunu kaydettikten sonra İngiliz bahriyesinin Alman denizaltı filosunun yarısını imha ettiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Aynı suretle mayın tarlalarını ortadan kaldırmak gayesiyle de denizleri temizleyeceğiz. Ancak çok kurnaz bir muhasımla çarpışıyoruz. Birçok zayıfla uğrıyacağız. Yese düşmemeliyiz. Denizlerin hâkimiyetini elde tutmakta devam edeceğiz.»

Lord Chatfield müteakiben hava müdafasından bahsederek İngiliz hava kuvvetlerinin zamanı geldiği vakit harekete geçireceğini söyledikten sonra demiştir ki:

(Devamı 4 üncü sahifede)

İsveç gazeteleri, Finlere yardım talebinin reddedilmesini muahaze ediyorlar

Stokholm hükûmeti, Finlandiyaya gönüllü ve malzeme sevkini eskisi gibi serbes bırakacak

Londra 17 — İsveçin Finlandiyaya askeri yardımında bulunmaktan imtinaını mevzuu bahis eden İngiliz matbuatı derin bir koşnutsuzluk göstermektedir.

Daily Mail gazetesi diyor ki.

«Rus - Fin harbiye çok daha yakından alâkadar olan İsveç Finlandiyanın talebine «hayır» diyor. Öyle olsun. Fakat belki de bir gün gelecek ve bunun acısını çekecektir.»

Stokholm 17 — Social Demokraten gazetesi müstesna olmak üzere bütün İsveç gazeteleri, İsveç Başvekilinin, Finlandiyanın yardım talebini reddetmesini ve İsveç askerlerinin Finlandiyaya gönüllü sıfatıyla gönderilmesini kabul etmemesini şiddetle tenkit ediyorlar. Tidningen gazetesi Başvekilin milletin, parlâmentonun ve hattâ hariciye encümeninin fikirlerini sormaksızın işleri bu suretle tedvir etmesine tahammül edilemeyeceğini yazıyor.

Diğer İsveç gazeteleri de bu şekilde mütalea beyan ediyorlar:

Stokholm 17 — İsveç siyasi mahafili, hükûmetin Finlandiyaya yardım bahsinde hiç bir değişiklik olmadığını kaydederek İsveç ile Fin hükûmetleri arasında vuku bulan temaslarda Helsinki hükûmetinin İsveçin vaziyetini değiştirmesine imkân olmadığına kana bulundğunu ilâve ediyorlar. İsveç, şimdiye kadar Finlandiyaya yardımının vasfı olan «içten gelen» prensibinden ayrılmıyacaktır. Aynı mahafile göre, İsveçin bugünkü vaziyetini değiştirmesi hem kendisi hem de Finlandiya için çok feci neticeler verecektir. İsveçin, Finlandiya hükûmetine sulh akdetmesi tavsiyesinde bulunduğu aynı mahfillerde katıyetle tezkib edilmektedir. Umumi kanaate göre yakın zamanda Finlandiyaya gönüllü sevkıyatının artması beklenebilir.

Adliye Vekili İzmirde

Vekil, Söke ve Kuşadası hapishanelerini gezerek mahkûmların dileklerini dinledi

İzmir 17 (Telefonla) — Adliye Vekili B. Fethi Okyar refakatinde refikası, kızı, tapu ve kadastro umum müdürü B. Halit Ziya Türkkan olduğu halde bugün saat 16,35 de Denizli katarile geyrimize gelmiş. Alsancak istasyonunda merasimle ve halkın samimi tezahüratı ile karşılanmıştır.

Vilâyet, Belediye ve Baro adına Vekilin refikasına ve kızına taze çiçeklerden yapılmış buketler takdim edilmiş-

tir. Vekil, gardan doğruca Parti merkezine giderek Parti idare heyetile hasbihalde bulunmuş, buradan İzmir Palası giderek istirahat etmiştir.

Yarın İzmir Belediyesi tarafından Kültürpark gazinosunda Vekil şerefine bir öğle ziyafeti verilecek. B. Fethi Okyar akşam üzeri Halkevinde ziyaret edecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Yeni hava hatları

İzmir - İstanbul, Ankara - Adana hava seferleri hazırlıklarına başlandı

Ankara 17 (Akşam) — Havayolları umum müdürlüğü nisan iptidasından itibaren İzmir - İstanbul, İstanbul - Ankara, Ankara - Adana arasında başlayacak olan muntazam tayyare seferleri için şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

Hava hattının Samsuna kadar uzatılması için bundan bir müddet evvel başlamış olan faaliyet de devam etmektedir. Ahvali hazır dolayısıyla bu hattın işletmeye açılmasının bir müddet teehhüre uğrıyacağı anlaşılmaktadır. Bununla beraber Havayolları idaresi, mümkün her vasıtaya tevessül ederek bu hattın da

bu sene içinde işletmeye açılmasını temin edecektir.

Diğer taraftan Münakale Vekâleti, tayyare ile sefer edecek yolculara yeni bir kolaylık olmak üzere, hava yollarının mutad seferlerini yapamamak mecburiyetinde kalmaları dolayısıyla tayyare ile dönüş seyahati yapamıyan, gidiş - dönüş tayyare biletini hamil yolcular için demiryollarına mahsus yeni bir tarife hazırlamıştır.

Bu tarifeye göre, bu gibi yolcular ayrıca bir ücret vermeden trenle geldikleri yere dönebileceklerdir.

Dikkatler:

Sporun paraları spora!

Beden terbiyesi genel direktörlüğü Balkan güreşleri organizasyon komitesi gazetelere bir tebliğ göndermek lüzumunu duymuş. Bugünkü spor sahifemizde neşredilen bu tebliği daktilo ile yazdıracak yerde matbaaya verip tabettirmiş. Halbuki kaç gazete var? Bu, elle bile yazılabilir.

Spor teşkilâtının paralarını spora sarfetmek gerektir!

Harbiye okulunda diploma tevzii merasimi

Solda: Harbiye okulunda diploma tevzii merasiminde büyüklüklerimiz, aşağıda: Yeni subaylarımız, âbide önünde İstiklâl marşını söylerken, sağda: Yeni subaylarımız, bayrak önünde and içerlerken

İstanbulun bir haftalık hava raporu:

[Dünya havadislerine de uyabilir!]

Pazar

Pazartesi

Salı

Çarşamba

Perşembe

Cuma

Cumartesi

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Mareşal Mannerheim bir beyanname neşretti

"Düşmanı evvelceden hazırlanan mevzilerde durdurmak zamanı geldi,, diyor"

Helsinki 18 — Fin ordusu başkumandanı mareşal Mannerheim Fin milleti-ne hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bunda deniliyor ki: «Düşmanı evvelce tarafımdan kararlaştırılan mevzilerde durdurmak zamanı gelmiştir. Bunlar, gerideki mevziler tarafından müzaheret görmektedir. Düşman son istihkâm-larımıza gelebilecek, yaptığı hücumlarda boş yere bütün kanını dökecektir.

Milletimiz artık yalnız harp etmiyor, haricden mühim yardım geliyor. Fin milleti, ordusunun arkasında mütehidir. Ordusuna ve Allahına dayanıyor.»

Paris 18 — Mareşal Mannerheim'in beyannamesinde haricden gelen yar-dımdan bahsetmesi dikkate şayan görülmektedir. Finlere bilhassa yardım eden İngiltere ve Fransadır. Fransa ağır top, avcı tayıyareleri, tank dâfil top ve çok miktarda mühimmat göndermiştir. Bunlar 15 kânunusanidenberi kul-lanılıyor.

Fin kıtaatı ikinci hattında şiddetli mukavemte hazırlanıyorlar

Bunun arkasında diğer müdafaa hatları da bulunduğu bildiriliyor

Helsinki 18 — Neşredilen son tebliğde Finlerin bazı noktalarda ikinci mü-dafaa hattına çekildikleri bildirilmektedir. Bu tebliğ Finlerin yeni ve şiddetli bir mukavemete hazırlandıklarını göstermektedir. İkinci hatta çekilmek insan zayıflarına meydan vermemek içindir. Çünkü burada erazi müdafaaaya daha müsaidir. Çepenin gerilemesinden Viipuri bir parça daha fazla müteessir olacaktır. Fakat unutmamalıdır ki Finlândiya Viipuri demek değildir. Geride diğer müdafaa hatları daha vardır.

Karelide dün Taipale'de harp hafiflemiş, fakat Summa'da bir kat daha şiddet-lenmiştir. Tank hücumları Rusların ümid ettikleri neticeyi vermemiştir. Pi-yade mütemadiyen taarruz etmektedir. Burada 300 bin kişi taarruz ediyor. Ruslar şimdiye kadar 20 bin ölü, 40 bin yaralı vermişlerdir. Esirler, askerin dörte birini kaybettiğini söylemişlerdir.

Bulgaristanın dış politikası

Sofya 18 — Yeni Hariciye Nazırı B. Popof gazetelere beyanatta bulunarak Bulgaristanın sulh politikasına devam edeceğini söylemiş, Balkanlarda sulhü ve terakkiyi arttırmaya çalışacağını söylemiştir.,

Danimarka hududunda Alman tahşidatı

Brüksel 18 — Alman makamlarının tekziplerine rağmen Danimarka hu-dudunda, bilhassa Flesburgda mühim Alman kuvvetleri tahşid edildiği haber alınmıştır.

Norveç İngiltereye bir protesto notası verdi

Norveç Hariciye Nazırı hâdisenin çok vahim olduğunu söylüyor

Paris 18 — Norveç Hariciye Nazırı, İngiltereye bir nota vererek kara su-larında vukua gelen hadiseyi protesto etmiş ve Altmak'ın Alman vapurundan alınan 400 esirin teslimini istemiştir. İngilterenin bunu kabul etmeyeceği mu-hakkaktır. Çünkü Altmak vapuru müsellâti ve içinde harp esirleri bulunu-yordu. Bu sebeple Norveç kara sularında seyahat etmesi hukuki değildi. Altmarkta 2 top ve 4 mitralyöz bulunduğu meydana çıkarılmıştır.

Norveç Hariciye Nazırının beyanattı

Oslø 18 — Norveç Hariciye Nazırı dün bir nutuk söylemiş ve demiştir ki: «Norveçin vaziyeti 1914 dekinden daha müşküldür. Finlândiya taarruza uğ-ramıştır. Bu taarruz bizde de şüpheler uyandırmıştır. Finler için büyük sem-patimiz vardır. Her halde isteğimizle bitarahlığı bırakmıyacağız.

Altmak hadisesi vahimdir. Devletlerin harbi Norveç kara sularına intikal ettirmeleri teessüf edilecek bir hadisedir.»

Almanyanın Norveçten istedikleri

Berlin 18 — Almanya, Norveç hükûmetine verdiği protesto notasında şunları istemektedir: 1 — Vaziyetin hadiseden evvelki hale getirilmesi, 2 — Zarar ve ziyanın tazmini, 3 — Mesullerin tecziyesi. Almanya diğer taleplerde bulunabilmek hakkını muhafaza ettiğini de ilâve ediyor.

Almanya karşı ihtar mı ?

Paris 18 — Norveç Hariciye Nazırı beyanatta bulunarak muhariplerin harbi Norveç kara sularına sirayet ettirmek hakkına malik olmadıklarını söy-lemiştir. Bu beyanat Almanya karşı ihtar addediliyor. Çünkü Almanya mü-sellâh, içinde esirler bulunan bir vapuru Norveç kara sularından geçirmek istemiştir. Halbuki muharip gemiler Norveç kara sularında seyahat edemezler.

Dün geceki kar

Son günlerde baharı andıran ılık ha-valardan sonra dün gece kar yağmağa başlanmış, bu sabah kalkanlar her tarafı kalın bir kar tabakasıyla örtülü görmüş-tür.

Erzurumlular gecesı

Ankara 17 (Akşam) — Ankarada bulunan Erzurumlular 11 marita Halke-vinde bir Erzurumlular gecesı tertip ede-ceklerdir. Gece için zengin bir program hazırlanmaktadır.

Ruhi iki sene hapse mahkûm oldu

Ekrem Köniğ'in sahtekârlık suçuna iştiraki mahkemece sabit görüldü

Ankara 17 (Telefonla) — Milli Mü-dafaa ve Hariciye Vekâletlerine aid res-mi mühür ve imzaları taklid etmek su-retile Kanada'ya tayıyare sipariş etmek suretile sahtekârlık yapan Ekrem Köniğ, bu suç işleminde alâkası görüldüğü cihetle muhakeme edilmekte olan Ru-hinin muhakemesine bugün de ağırceza-da devam edilmiş, karar tehfimi olun-muştur. Ruhi iki sene hapse mahkûm edilmiştir. Bir senesini hapisahane de geçirdiği için daha bir sene hapisahane kalacaktır.

Ruhi, bugünkü celsede müdafaaasını yapmış ve müdafaaasını okuması bir sa-tten fazla sürmüştür. Suçlu masum ol-duğunu, Ekrem Köniğ'in kasd ve niyeti-ni bilmediğini, sırf bir dostluk yapmış olmak için telgrafı kendisine verdiğini müdafaaasında tekrar etmiştir.

Heyeti hâkime müzakereden sonra, Ruhinin sahtekârlık suçuna iştirakini sa-bit görmüş ve iki sene ağır hapsine kar-ar vermiştir.

939 yılı ihracat ve ithalât vaziyeti

Ihracatımız, ithalâtımızdan 9,140,068 lira fazla

Ankara 17 (A.A.) — Harici ticaretimiz hakkında nesredilen resmi rakamlara na-zaran 1939 yılı içinde 118,248,934 lira de-ğerinde 605,555,778 kilo esya ithal edilmiş ve buna mukabil de 127,388,997 lira de-ğerinde 927,605,999 kilo esya ihraç olun-muştur.

Bu suretle geçen yılın dış ticareti kı-ymet itibarile ihracatımız lehinde 9,140,068 liralık lehte bir fark göstermektedir.

1938 yılında ise memleketimize yapılan 149,836,689 liralık ithalâtı mukabil 144 milyon 946,511 liralık ihracatta bulunul-muş idi.

Kıymet ve miktar itibarile başlıca ih-facat maddelerimizin vaziyetlerine gelince: 1939 yılında 38,948,030 lira değerinde 45,489,783 kilo tütün, 4,189,725 lira de-ğerinde 9,216,639 kilo pamuk, 4,310,602 lira değerinde 5,168,243 kilo deri, 21,919,709 il-ra değerinde 103,571,484 kilo yaş ve kuru meyva, 12,473,068 lira değerinde 15,350,794 kilo yün, tiftik, yapak ve iplikleri, 10,728,394 lira değerinde 234,101,005 kilo zahire ve hububat, 5,864,340 lira değerinde 46,864,590 kilo müstahsela nebatıye.

1939 da memleketimize ithal olunan başlıca maddelerin kıymet ve miktarları da şudur:

19,957,885 lira değerinde makine, 12,571,561 lira değerinde 8,723,201 kilo pamuklu ku-lu kumaş, 20,145,905 lira değerinde 170,445,507 kilo her nevi demir ve çelik, 6,192,020 lira değerinde kara nakliye vesaiti, 4,095,604 lira değerinde 8,068,877 kilo bakır ve halıtasi, 3,550,020 lira değerinde 4,249,943 kilo pamuk ipliği, 3,464,544 lira değerinde 2,825,599 kilo yün, kıl ve bunla-rın iplikleri.

Memurların ücret dereceleri

Ankara 17 (Telefonla) — Yeni ba-rem kanununun negrinden evvel ilga edilen derecelerden en yakın üst derece-ye geçmiş olan memurların, lâğvedilen derecelerde geçirdikleri ücret müddet-leri terfi etmiş bulundukları maaş dere-celerindeki geçmiş gibi sayılacaktır.

Otomatik telefon tesisatı yapılacak şehir ve kasabalar

Ankara 17 (Telefonla) — Adana, Zonguldak, Bursa, Kozlu, Çekirge, Afyon, Adapazarı, Kayseri, İzmit ve Balıkesir şehir ve kasabalarımızda otomatik tele-fon tesisatı yapılması kararlaştırılmıştır.

Bir köylü Gediz nehrinde boğuldu

İzmir 17 (Telefonla) — Menemen kazasının Maltepe köyünde Salim Kara-taş isminde biri, köyünden Menemen mahkemesine giderken bindiği at, Gediz nehri geçidinde suya düşmüş ve adam-cağız boğulmuştur.

İskandinav Hariciye Nazırlarının konferansı

Paris 17 — Kopanahadan bildirildi-ğine göre, Danimarka, İsveç ve Norveç Hariciye Nazırlarının yakında akdede-cekleri bildirilen konferansları 24 ve 25 şubatta Kopenhagda toplanacaktır.

Mısır Başvekili Sudana gitti

Kahire 17 (A.A.) — Mısır Başveki-li tayıyare ile bugün Sudana hareket et-miştir. Bu seyahat 11 gün sürecektir.

Fransada bir casusun idamı

Paris 17 (A.A.) — Düşmanın lehin-de casusluk yaptığı için Fransız askerî mahkemeleri tarafından idama mah-kûm edilen Lüksemburglu Jean Kulm kurşuna dizilmiştir.

Bir Alman vapurunda mahpus İngilizler nasıl kurtarıldı?

Baldur isimindeki Alman vapuru da yakalanacağı sırada kendi kendini batırdı

Londra 17 (A.A.) — Amirallik tarafından nesredilen bir tebliğde Graf von Spee'nin Noelden evvel cenubi Atlantikte yedi İn-giliz vapurunu batırdığı hatırlanmaktadır. Bunların zabıtları Graf von Spee'de hap-sedilmiş ve tahammül edilebilir bir mu-a-mele görmüşlerdir. Diğer bahriyelliler ise muavvin bir gemi olan Altmak'a bindiril-mişlerdir. Graf von Spee'de mevkuf bul-unanların ifadesine göre Altmak'da gizli toplar bulunmakta idi. Esir edilen bah-riyellilerden bir kısmı bir müddet sonra Graf von Spee'ye nakledilmiş ve bunlar Altmak'daki arkadaşlarının çektikleri eziyetleri anlatmışlardır.

Altmak'ın izi ancak 15 şubatta buluna-bılmıştır. O tarihte vapurun Norveç sa-hillerini takiben kara sularının dışına çıkmadan Almanya döndüğü haber alın-mıştır. Altmak'ı aramakta olan gemiler ve tayıyareler onu dün Josing isimindeki Norveç Fjord'unda bir meyce aramakta iken bulmuşlardır. İntepid isimindeki İn-giliz destroyeri amirallikten talimat iste-miş, amirallik da Norveç kara sularına girilerek Altmak'da bulunan harp esirle-rinin kurtarılmasını emretmiştir.

O aralık Josing Fjord'u mansabında iki Norveç topçeri görülmüştür. Cossack is-mindeki İngiliz destroyerin kumandanı vapura Norveç ve İngilizlerden mürekkep bir heyetin çıkarılmasını ve Altmak'ın Bergen'e kadar götürülerek orada içinde araştırmalar yapılmasını ve hukuku dü-vel kaidelerine tevfiikan tahkikata başlan-masını teklif etmiştir. Fakat kumandanın bu teklifi kabul edilmemiştir.

Norveçli kaptan Alman vapurunun sı-lâhli olmadığını, içinde harp esirleri bu-lundugundan haberdar bulunmadığını ve Altmak'ın bir gün evvel Bergen'de mu-a-yene edilerek Almanya avdetini kolay-laştırmak üzere Norveç kara sularından istifade etmesine müsaade edildiğini söy-lemiştir. İngiliz destroyeri bunun üze-rine kara suları haricine çıkmışlar, fakat amirallikten gelen yeni talimat üzerine Cossack tekrar Fjord'a girmiştir. Norveç

topçerleri araştırmalara iştirak etme-mişler, fakat hiç bir hareket de bulun-mamışlardır.

Altmak İngiliz destroyeri batırarak şekilde bir manevre yapmış fakat bu ma-nevre esnasında pupası karaya oturmuş-tur. Bunun üzerine Cossack Alman vapu-runa yaklaşmıştır.

Altmak tehsinin bir mesajına göre, İngiliz destroyerin yanaşmasını müte-a-kib iki taraf arasında vukua gelen mu-harebe esnasında Almanlardan dört kişi ölmüş, beş kişi ağır surette yaralanmıştır.

Biraz sonra Altmak mürettebatından bir kısmı Norveç sahiline doğru kaçmağa başlamış, bir kısmı da teslim olmuştur. Alman gemisinin anbarında bulunan üç, dört yüz İngiliz esiri Cossack'a alınmış ve bu gemi de diğer destroyeriyle birlikte İngiltereye hareket etmiştir.

Bu hadiseden evvel Norveç kara suları haricinden geçmekte olan Baldur isim-deki sarnıçlı Alman vapuru Ivanhoe isimli İngiliz destroyeri tarafından durdurulmak istenilmişse de vapur Alman âdeti veçhi-le kendi kendini batırmıştır.

Oslø 17 (A.A.) — (D.N.B.): Norveç ajansı bildiriyor: İngiliz harp gemileri Norveç kara sularında Alman sarnıç vapuru Alt-mak'a taarruz etmişlerdir. Beş Alman denizci ölmüştür. Norveç hükûmeti ha-diseyi Londrada şiddetle protesto etmiştir.

Kurtarılanlar

Londra 17 (A.A.) — Cossack destroyeri Altmak vapurundan kurtardığı 55 subay ve 220 askeri Leith limanına bugün ög-le-den sonra getirmiştir.

Almanyanın protestosu

Berlin 17 (A.A.) — Norveç sularında Altmak vapurunun İngilizler tarafından yakalanması hadisesini protesto eden Al-man notası, mezkûr geminin Norveç ta-rafından iyi himaye edilmemiş olmasın-dan dolayı tazminat istemekte ve şöyle nihayet bulmaktadır:

«Almanya, Norveçin nazarı dikkatini celbettir, vaziyet çok ciddidir ve en vahim neticeleri doğurabilir.»

Amerikadaki Elenlerin Anadolu felâketzedelerine yardımı

Atlantis gazetesi Reiscümhur İsmet İnönünün emirlerine 2,000 dolar iane gönderdi

Atina 17 (A.A.) — Atina ajansı bil-diriyor:

Nevyork'dan telgrafla alınan habere göre, Amerikadaki bütün Elenler arasında, Novyork'da elence intişar eden Atlantis gazetesinin teşebbüsile, Türkiye'deki zelzele felâketzedeleri için birkaç gündenberi umumi iane toplan-mağa başlanmıştır. Bu iane, şimdiye ka-dar büyük muvaffakiyet kazanmış ve Atlantis gazetesi, şimdiden doğrudan doğruya Reiscümhur İsmet İnönü emir-lerine iki bin dolar göndermiştir. İane dercine devam olunmakta ve bütün Amerikadaki Elenler ianeye hararetle iştirak etmektedir.

Atlantis gazetesinin Atina mümessili, Türkiye'nin Atina büyük elçisi Enis Akaygen, Amerika Elenleri arasında açılan iane hakkındaki haberleri bildir-miş ve B. Enis Akaygen, Atlantis muha-birine, çok müteheyyiç bir surette aşı-ğdaki sözlerle mukabele eylemiştir:

«Bana verdiğiniz haber, beni derin surette mütehasis etti. Bu haber eminim ki, bütün Türk kalblerini de aynı dere-ce-de mütehasis edecektir. Memleketlerin-

den uzakta yaşayan Elenlerin Türk mil-le-tinin yasına bu içten gelme iştirakleri, iki millet arasındaki kardeşliğin ve karşılıklı büyük ve sarsılmaz sevginin en bariz de-lillerinden birisini teşkil eylemektedir. Bu işte şayanı ehemmiyet olan cihet, Atlantis'in Reiscümhur İsmet İnönüye göndermiş olduğu para miktarı değildir. Bizim için asıl şayanı ehemmiyet olan cihet, bu yardımın içten gelmesi ve yaban-cı memleketlerde yaşayan Elenlerin bi-zim hakkımızda bu derece kardeşçe his-siyat göstermiş olmalarıdır. Bizi müte-heyyiç eden işte budur. Amerikadaki Elenlerin verdiği, her dolar, onların kalb-lerinden birer parçası ve bunun içindir ki bu parayı sonsuz bir şükranla karşı-lıyoruz.»

B. Enis Akaygen, bundan sonra Türk - Elen ittifakını mevzuubahşelemiş ve şöyle demiştir:

«Beş asır hasım vaziyetinde kaldıktan sonra vücud bulan ve bu derece parlak bir dardeşlik tesanüdünde halinde inkışaf eylemiş olan Türk - Elen uzlaşması ta-rihin şimdiye kadar mislini kaydetmedi-ği bu hadise, isterim ki bütün dünya mil-leterine güzel bir nümune olsun.»

Bulgaristana Rus petrolları

Petrol yüklü üç vapurdan birincisi Varnaya geldi

Sofya 17 (A.A.) — Reuter ajansı bil-diriyor:

Bulgaristana Rus petrolları nakleden üç İtalyan petrol gemisinden birincisi dün Varnaya varmıştır. Diğerleri yoldadır.

Sovyet petrol gemileri de Karadeniz-den Bulgaristana geleceklerdir. Fakat bunlar limanlara girecek kadar küçük ol-madığı için Bulgar sahili açıklarında de-mirliyeceklerdir.

İlk gelen petrol miktarı 7000 tondur. Bulgaristana gönderilecek Rus petrol-lerinin Bulgaristandan tekrar ihraç edilip edilmeyeceği malûm değildir. Bulgaris-tanın yıllık istihlâki 120 bin tondur.

Baharda Avrupada felâket kopacak imiş

Amerikanın Londra sefiri bu tahminde bulunuyor

Vaşington 17 (A.A.) — Vazifesi ba-rışına dönecek olan Amerikanın Londra sefiri Kennedy, beyanatta bulunarak, ge-lecek ilkbaharda Avrupada büyük bir fe-lâket vuku bulacağını söylemiştir. Sefiro göre, patlayacak olan müthiş harp esna-sında Fransa ve İngilterenin Amerikada bulunan 3 milyar raddesindeki mevdu-atları süratle eriyecek ve Amerika da Pa-ris ve Londra hesabına vereceği harp malzemesine mukabil hazine bonoları kabul etmek veya veresiye satışı yapmak mecburiyetinde kalacaktır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Necib Fazıl Kısakürek
ve eseri: "Çerçeve,"

Şair Necib Fazıl Kısakürek, nesir sahasında da kıymetli eserler veren nâdir bahtiyar şahsiyetlerdendir. Nâdir; zira şairlerin ekserisi, nesir cümlesini nazım mısrağı gibi işlemek kaygusuna düşer. Neticede bir nevi kuyumculuk, tasannu doğar.

Kıymetli edib, son yıllar içinde gündelik gazeteciliğin «journalisme littéraire» denen kısmına bilhassa kendini verdi. Belki de artistlik insiyakile bu şubenin en hayatiyetli olduğunu keşfetmiştir. Ben kendi hesabıma öyle sanırım ki, ilerde devrimizi tetkika kalkacak ilim ve sanat tahlilçileri bu yılların yazıya aksini en ziyade gazete fıkralarında bulacaklardır. Baş makede de değil, hikâyede de değil; romanda, şiirde de değil. Gündelik yaşayışımızın hakiki sahnelerinden başlayınız; muhtelif vakalar müvacehesindeki ferdi ve kolektif düşüncümüze kadar türlü türlü tezahürlerimiz ekseriya pek samimi ve daima pek konkre olarak şu gözlerinizi gezdirdiğiniz sütunun benzerlerine geçmiştir, geçiyor. Bu yazılara erbabınca her halde vesika kıymeti verilecektir.

(Hoş, ileriye ne hacet? Şimdiki devirde de bütün yazı çeşitleri arasında en çok okunan gazete fıkraları değil mi?)

Fakat Necib Fazıl gibi bir kabiliyetin kaleminden çıkanlarda elbet ayrıca bir sanat hüneri ve ehliyeti buluyoruz.

Evvêlâ müellifi, bir iki cümleyle, kendi görüşümce tarif edeyim:

Her insan, bazan uyanık, gergin âsablı, canlı olur; bazan da gevşer, tavсар, mızımlaşır. Necib Fazıl Kısakürek, bir an bile - hattâ hayat kavgasında feleğin kendisine oyun oynamağa kalktığı devirlerde bile - sinirleri bir lâhzacık esnememiş müstesna bir hilkattir. Kaç kere kendi kendime düşünmüşümdür: Acaba bu arkadaşınız hiç uyumaz mı? Daimi hareketi, daimi tevevürü temsil eden bu kadar bariz bir prototip'e dünyanın bir yerinde rastlamadım.

Ve bu uyanık gözler, birer san'at prizmidir... Necib, dünya kelâmı etmez hissini verir: Alelade günlerde, alelade yerlerde bile hepimiz gibi geliş güzel konuşan fanilerden değildir... İnsan topraktan, şeytan ateşten yaratılmış derler; o, artık bilemem, ultramodern hikmet ve kimyada dinamizmin unsuru aslısı nedir; işte ondan halkolumuştur. Her halde size, bize, onlara benzemez.

Hal ve hareketinin snobizmle bir alakası yoktur. Necib, Amerikan sinemacılığının, şu dünyadaki insanları habire birbirinin mukallidi yaptığı ve yeknasaklaştırdığı şu devirde baştan aşağı şahsiyettir. Cemiyetimizin tuzu biberi mesabesindedir.

Tanınmış edib, gazetelerde yazdığı iki yüz küsur fıkrasını «Çerçeve» sernamesi altında Semih Lütfi Erciyas kitap evine bastırttı. Böylelikle sanatkarın diğer bir hususiyetini de görüyoruz: Meğer müellifin her gün lezzetle ve istifadeyle okuduğumuz yazıların büyük bir heyeti umumiyenin şuurla işlenmiş parçaları imiş. Bütün bunlar bir araya toplanınca bir «dün-yayı görüş» mozayik levhası husule geliyor.

«Çerçeve»nin fasılları şunlar: «Mesele ve ideoloji», «Hedef ve iş istikameti», «Kültür ve ahlak», «Zevk ve terbiye», «Tip ve seciye», «Şahıs ve eser», «Politika ve harb».

Bunlardan yalnız «Kültür ve ahlakın» serlâhalarını birlikte okuyalım: «Başkasından bir şey çıkmaz!», «Tesirinden doğduğu adamı red ve iptal», «İstihza zekâdır», «Kıskançlık», «Medhet, medhedeyim!», «Biribirini çekistirmek», «Dedikodu», «Saygısızlık», «Disiplin nefreti», «Bohemlik», «Dalkavukluk», «Fikir hafifliği».

Serlevhalarda bile ne müthiş bir tetkik ve tenkid ağırlığı var. Kanaatimce Necib Fazıl bu kitabile yalnız en güzel değil, en kıymetli, en vesikalı ve edebiyat, içtimaiyat tarihine en fazla malolacak eserini vermiştir. Onun şiir sahasındaki perestişkarları öyle çoktur ki, şayet «Çerçeve»den birer tane edinirlerse, hem dünyayı sanatkarın gözle görecekler, hem de eserin ikinci tabını zaruri kılacaklardır.

(Vâ Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Eminönünde yeşillik yapılmıyacak

İlk kısmın tanzimi 25 Şubatta bitiyor, tarmvay durak yerleri muvakkaten değiştirilecek

Prost plânına göre Eminönü meydanının tanzimine aid ilk kısım 25 şubatta ikmal edilecektir.

Caminin meydana bakan cephesi önündeki yaya kaldırımlardan sonra yapılan sedde çıkacak merdivenler en iyi mermerden inşa edilecektir. Meydan tamamen tanzim edildikten sonra nakil vasıtaları Mısırçarşının Bahçekapısı kapısı önündeki alt yoldan geçeceklerdir. Yeniceaminin duvarları altında bulunan yol, tamamen yayalara tahsis edilecek ve bu suretle şimdi yapılan sedir birleştirilecektir. Bu suretle Köprüden gelecek Beyoğlu tramvayları, Yeniceaminin kemerinin önünde, İstanbul tarafından Eminönüne gelecek tramvaylar da meydanın Bahçekapısı tarafında yeni açılan sokakın içinde duracaklardır. Bu maksadla bu sokaka raylar döşenecektir. Bu tevakkuf yerleri muvakkattir.

İlk düşünülen şekle göre bir şimdiki saatın bulunduğu noktada, diğeri de Köprüden bakılınca meydanın sol tarafında bulunan sahada birer yeşillik tesis edilecektir.

Son yapılan tedkikat neticesinde meydanın seyrisi faaliyetini müşkülleştirmek ve geniş bir meydan temin etmek üzere burada yeşillikler yapılmasından vazgeçilmiştir.

Meydanın birinci tanzim safhası tamamlandıktan sonra Köprü'nün Eminönü başı da dahil olduğu halde meydanın da 15 santimetre yükseltilmesi ameliyesine başlanacaktır. Bunun için tramvay hatlarının vaziyeti değiştirilecektir. Bu maksadla Eminönündeki tramvay tevakkuf mahalli bir iki güne kadar bozulacaktır. Bu maksadla Köprüden gelecek Beyoğlu tramvayları, Yeniceaminin kemerinin önünde, İstanbul tarafından Eminönüne gelecek tramvaylar da meydanın Bahçekapısı tarafında yeni açılan sokakın içinde duracaklardır. Bu maksadla bu sokaka raylar döşenecektir. Bu tevakkuf yerleri muvakkattir.

Prost'un plânına göre Eminönü meydanının tanziminden sonra Karaköy köprüsünün de Halice doğru 50 metre içeriye çekilmesi lazımdır. Mühassıs köprü'nün yerini bu suretle değiştirmek istemesinden maksadı, Karaköyden köprüyü geçecek olanlara Yeniceaminin bütün haşmet ve güzelliğini temaya imkân vermektir.

Belediye, köprü'nün 50 metre içeriye doğru alınması için iki yüz bin liraya ihtiyacı olduğunu düşünerek plânın bu kısmını tatbikten şimdilik vazgeçmiştir.

Köprüden gelecek vesaiti nakliye için Mısırçarşının Bahçekapısı kapısı önünden açılan yoldan geçmeleri kararlaştırıldığından bu yolun genişletilmesi için Mısırçarşının buradaki kapısı yanındaki dükkânların istisnâli lazımgelmektedir. Bu maksadla bu dükkânların istisnâline muteallik muameleye hemen başlanması için emir verilmiştir.

Alâmeti farika kararname

İktisad Vekâleti birkaç noktayı tanzih ediyor

Gazetelerin 9 şubat 1940 tarih ve 7650 sayılı nüshasında Hüseyin Ayni imzası ile intişar eden (Alâmeti farika hakkındaki yeni kararname) serlâhah yazıda mevcut yanlışların aşağıda izah edilen şekilde tasahhine lüzum görülmüştür.

1 — Ticarete tağışın menî ve ihracatın mürakabesi ve korunması hakkındaki 1705 sayılı kanuna istinaden hazırlanan ve 3 şubat 1940 tarih ve 4424 sayılı resmî gazetedeki neşredilen yerli sinâi mamulâtın işaretleme hakkındaki nizamnamenin hükümleri sekizinci maddede muvabince neşir tarihinden itibaren on beş gün sonra yürümeğe başlayacaktır. Sekizinci maddenin bu fıkrası, mevzu bahis yazıda iddia edildiği gibi, yerli sinâi mamulât üzerine on beş gün zarfında tesbit edilen işaretlerin konulmuş bulunmasını âmir değildir. 4424 sayılı resmî gazetedeki neşredilen şartları taşıyacak maddeler İcra Vekilleri heyeti kararile tayin ve ilân olunacak ve bu işaretlerle tatbik şekilleri de tasvir edilecektir. Sekizinci maddede yazılı olan on beş günlük müddet mütemmim kararnamelemin neşriden evvel geçmesi icap eden asgari müddettir.

2 — Yazıda (Alâmeti farika kanunu) ismi ile mevzu bahis edilen (Fabrikalar mamulâtı ile eşyayı ticariyeye mahsus alâmeti farikalara dair nizamname) de Ay Yıldız işaretinin devlet fabrikalarına tahsis edildiğine dair bir hüküm yoktur.

Bu itibarla memleketimizde mevcut fabrikaların devlet veya eşhasa ait olmaları bakımından millî ve gayri millî olarak bir tasnife tabi tutulması mevzu bahis olmamıştır.

3 — Yerli sinâi mamulâtın işaretleme hakkındaki nizamnamenin vazedilen hükümler alâmeti farika ittihâzı için mevcut mevzuatı tadil eder mahiyette olmayıp ticarete tağışın menî ve ihracatın mürakabesi ve korunması hakkındaki kanuna müsteniddir.

Keyfiyetin bu yolda tanzih edilmesinin temin buyurulmasını rica ederim.

İtalya ile ticaret

İhracat ve ithalât günden güne artıyor

Gerek ithalât, gerekse ihracat piyasamızda, Almanyadan boşalan birinci derecedeki mühim mevkie, İtalyanın geçmekte olduğu nazarı dikkate çarpmaktadır. Gündelik yekün mühim meblağlara varan ihracat mallarımızın yüzde altmışının İtalyaya sevkedildiği görülmektedir. Aynı zamanda, İtalyadan, ithalât piyasamızı tatmin edecek derecede eşya da gelmektedir. Bu cümleden olarak dün İtalyadan limanımıza boş çuval; cam, elektrik, amonyak, filtre, balıkçı, fotoğraf, kaynak malzemesi, makine ve radyo ve aksamı, demir ve vernik, kimyevi ve tıbbi ecza, demir ve celik eşya, manometre, sütü un, süt hülâsası, kakao, alüminyum, lâvha, lâstik, fırça, idrofil gaz, Raym ipliği, yün ve pamuklu mensucat, seloid eşya, röntgen filmi, tutkal, gliserin, madeni eşya, mobilye, bisiklet aksamı gelmiştir.

Bu eşyanın ithalât piyasamızda birinci derecede mevkil olduğu meydandadır. Bilhassa, ihtikâr hareketi başladıktan sonra ilk defa olarak İtalyadan memleketimize boş çuval, demir eşya, balıkçı malzemesi, manifatura eşyası, tıbbi ve kimyevi ecza gelmiş oluyor ki bunun, fiatlerde alıcı lehine ucuzluk doğuracağı şüphesizdir.

Dün, memleketimizden İtalyaya en az mal gönderilen gündü. Buna rağmen İtalyaya dünkü ihracatımız esasında külliyyetli miktarda kuyyemî, taze balık, yumurta ve susam sevkedilmiştir. Yeni Türk - İtalyan tediyi anlaşması imzalandıktan sonra bu münasebatın daha da sıkılaşacağı zannedilmektedir.

Şehir mütehasısı B. Prost

B. Prost, bir kaç gündenberi midesinde rahatsız olduğundan vazifesi başına gele-memektedir.

Karilerimizin mektupları

Otobüslerde ayakta yolculuk niçin menedilmiyor?

Otobüslerin ayakta yolcu aldıklarından gazetinizde şikâyet edilmişti. Bu, nazarı itibara alınmadı. Ayakta yolcusu olan otobüsler seyrisi memurlarının ve polislerin yanından geçtiği halde bunlar görmüyorlar, durdurmuyorlar ve ceza yazmıyorlar. Halbuki manzara farkedilmeyecek gibi de değil.

Bu kötü ve rahatsız âdet şayet huy hüküme girerse bir daha önüne geçilemez. Şimdiden katî surette mâni olmalıdır.

İçerenköylüler elektrik de istiyorlar

Senelerdenberi ihmal edilen Kadıköy - İçerenköy ve İçerenköy - Bostancı yolları hükümetimizin büyük himmetiyle yapılmıştır. Büyük alâkalarından dolayı sayın valimize teşekkür eder, biz İçerenköy halkını elektrikle de kavuşturmasını dileriz.

İçerenköy halkı namına mümessil
Süleyman Bulan

Evlâdlık verilmek istenen iki yavru

Fotografını yukarıya dercettiğimiz Mustafa oğlu İbrahim ile yanındaki iki yavrusu, bedbaht bir ailedir. İbrahim, ailesile beraber Bosna - Hersekten İzmir'e hicret etmiş, ora belediyesinin yardı-

mî İstanbul'da gelmiştir. İbrahim, karısı öldüğü için biri 8 yaşında Mustafa, diğeri 5 yaşında Süleyman namında güzel, gürbüz iki yavrusunu bakamıyacak hale gelmiştir.

Şimdi Fatih'te Malta çarşısında Şekerci hanında oturan İbrahim, muteber, itimada şayan aileler nezdine bu iki yavrusunu - noter senedile - evlâdlık vermek istiyor.

Semplon ekspresi teehhürle geldi

Her sabah 7.20 de gelmesi mutad olan Semplon ekspresi, cenubu şarki Avrupasındaki kış yüzünden, dün 16 da gelmiştir. Trenin Yugoslavyada karlara saplandığı etrafındaki rivayetler, teyid edilmemiştir.

Dün 8 de beklenen konvansiyonel treni de 9.5 da Sirkeci istasyonuna gelebilmiştir.

Satye binası

Henüz muhakeme safhasında bulunan Satye binasının elektrik idaresi tarafından satın alınması kararlaştırılmıştır. Elektrik idaresi, binaya 159 bin liralık bir kıymet koymuştur. Ancak vaktile Nafia Vekâleti binaya 106 bin lira kıymet koymuştur. Satye binasına aid dava neticelendikten sonra mahkemenin kararına göre arada para farkı olursa bu fark, davayı kazanan tarafa verilecektir.

Soğukhava depoları

Gıda maddelerinin bozulmaktan korunması için soğukhava depolarının halz olmaları şartlarına dair bir talimatname hazırlanmıştır. Bu talimatname, bugünlerde umumî mecliste müzakere edilecektir.

İçkili yerlerin sık sık kontrolü

Emniyet müdürlüğü eski bir kararı tabik mevkine koydu

Emniyet müdürlüğü eskiden mevdu müsip bir kararı yeniden tatbik mevkine koymuştur. Bu da, her polis karakolu münakasasında bulunan içkili yerlerle, kahveler ve mümasili mahallerin bilhassa geceleri sık sık kontrolüdür.

Bu gibi yerlerde oturup da vaziyeti şüpheli görülenlerin üzerleri polis tarafından aranacak, bıçak, tabanca ve emsali menmu silah taşıdıkları görülenlerin bu âletleri müsadere edileceği gibi kendileri de cürmümeşud mahkemelerine verileceklerdir. Bu gibi eşhas hakkında kanunda mevdu cezaların azamisi tatbik edilecektir.

Emniyet müdürlüğü, bu arama işinde, polis karakollarına, kendi sivil memurlarına da terfî edecektir. Birçok defalar üzerlerinde bıçak, tabanca gibi esliha çıkanlar hakkında daha şedid hareket edilecektir.

Hırsız evlâdlık ile ablası mahkûm oldu

Şehzadebaşında dokuz senedenberi evlâdlık olarak bulunduğu Sadeddin'in evinden eşya çalmaktan maznun Ayşe adında bir kıza, bunun çaldığı eşyayı bilerek saklamaktan maznun ablası Seher dün Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Muhakeme neticesinde suçları sabit olan bu iki hemşireden Ayşe iki buçuk ay hapse, ablası Seher üç gün hapis ve üç lira ağır para cezası öde-meğe mahkûm edilmişlerdir.

Tramvay altında parmakları kesildi

Sultanahmedde oturan on beş yaşlarında Burhaneddin isiminde bir çocuk, Yedikule'den Sirkeciye gelmekte olan vatman Nurlin idaresindeki tramvaya binmiş, araba, Sultanahmedde yaklaştığı sırada atlamak istemiş de ayakları tekerlekler altına girerek parmakları kesilmiştir. Hâdiseye el koyan polis memuru yaralı çocuğu Etfal hastanesine kaldırmıştır.

Belediye sarayı

Hangi arsada yapılacak henüz tesbit edilemedi

Yeni belediye sarayı için Sultanahmedde tramvay yolu üzerinde Başvekâlet arşiv dalresinin yanındaki binaların arsası terçih edilmiştir.

Fakat Eminönü ile Sultanahmed arasında açılması lâzımgelen yolun istikameti henüz tamamilen tesbit edilmediği için belediye sarayının arsasını katî surette tesbit etmeğe imkân bulunamıyor. Bu maksadla B. Prost evlâb bu güzergâhı tesbit edecektir. Şimdilik düşünülen şekle göre başlangıcı Eminönü meydanı olacak yeni caddesi, Ankara ve Babıâli caddelerinden geçerek Alemdar caddesini solda bırakarak Sultanahmed meydanına vasil olacaktır. Mühassıs bu güzergâhı tamamilen çizdikten sonra yolun Sultanahmedde çıkacak başına göre müstakbel belediye sarayının yerini katî olarak tesbit edecektir.

Yeni Belediye hastanesi 800 yataklı olacak

Meclideköyü arkasında yapılacak bin yataklı hastanenin biraz daha küçültülmesi suretile üst katından ikisinin indirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu suretle hastanenin evvelki plâna göre alacağı bin hasta yerine sekiz yüz hasta istiaab edilebilmesi muvafik görülmüştür. Plân, bu yeni esasa göre tadil edilecektir.

Han medhallerindeki dükkânlar

Han medhallerinde dükkân bulunması umumî meclisin kararile menedilmiştir. Bu kararın hanlara mı, pasajlara mı şamil olduğu hakkında bir ihtilâf çıktığından tatbikattaki müşkülâtı kaldırmak üzere keyfiyetin yeniden umumî mecliste tedkikine lüzum görülmüştür.

İSTANBUL HAYATI

Ayıp olmasın diye...

Kıraathanede sohbet ediyorduk. Arkadaşlardan birinin tanıdığı bir cenbe de masamıza geldi. Türkçeyi pek beceremediği için Fransızca konuşuyordu. Birkaç gün evvel başından geçen bir hadiseyi anlatmağa başladı. İyi Fransızca bilenler alâka ile dinliyerek kâh gülümsüyorlar, kâh başlarıyla tasdik ediyorlardı.

Mektepte bellediği beş on kelime frenkçe ile lisanâsinalık tashyan, arasına Paris radyosundan frenkçe dinlemeğe kalkışan bir ahbab da can kulağıle dinlemeğe başladı. Göz uci- le ötekilerin hareketlerini takip ederek onlar gülümsedikçe kendisi de başını sallayıp bol bol tebessümler saçıyor; karşındakilerin biraz kaşları kımlansa o, dilini cıklatarak hayret izhar ediyor, arada bir boynunu büküp acayip işaretlerle bahse karşı yakın alâkasını tebarüz ettirmeğe uğraşıyordu.

Evvêlâ sık sık başını ona çeviren cenbe galiba bizim ahbabın yersiz jestlerinin farkına vardı ve, bir daha o tarafa dönmedi.

Hikâye uzadıkça etraftakilerin alâkaları artıyordu. Yanında oturan ve frenkçe ile hiç alâkası olmıyan dostunun da bahse kulak verdiğini, ötekilerin hareketlerine iştirâk ettiğini farkettim. Yavaşça kulağına eğilerek:

— Galiba son günlerde Fransızca da öğrendin. Söylenenleri anlıyor musun bari?...

Dedim. Kaşlarını kaldırarak mırıldandı:

— Yok canım... Baksana, hepsi can kulağıle dinliyorlar. Ben de, ayıp olmasın diye dinler gibi görünüyordum. O adam benim frenkçe anlamadığını ne bilecek?...

Fransızca meraklısı ahbabı işaret etti:

— Görmüyor musun, (H...) da can kulağıle dinliyor.

Sokaktaki kalabalığı seyre daldığım sırada omuzuma dokundu:

— Şu tramvayın haline bak amma da...

O sırada öteki arkadaşlar hep birden güldüler. Dostum sözünü tamamlıyamadın telaşa döndü, baş tarafına iştirâk edemediği kâhkahayı büsbütün kaçırmadı. Ötekiler sustukları halde o hâlâ gülüyordu. Yavaşça:

— Anlamadığın hikâye pek hoşuna gitti galiba dedim.

Kulağına eğildi:

— Uzatmasana Allah aşkına. Yabancı adama karşı alâka göstermek doğru değildir. Ötekiler gülünce, ayıp olmasın diye ben de gülüverdim işte...

Bir aralık cebinden saatini çıkardı. Tam bu sırada arkadaşlardan biri öksürdü. Saate bakan zavallı dostum da, gene ötekiler gülüyorlar zannile gevrek bir kâhkaha daha cınlatmaz mı... Başını çevirip de onların hayretle kendisine baktıklarını ve hiç birinin yüzünde tebessüm eseri bulunmadığını görünce şaşaladı, kekeleyerek bir şeyler söylemek, hatasını tasvir etmek istedi; bunu da beceremeyince hiddetle saati cebine soktu.

— Hay, bakmaz olaydım şu saate. Ayıp olmasın diye güleyim derken saatin yüzünden kepaze oldum.

Diye mırıldanarak kalkıp savuştu.

Cemal Refik

İnhisarlar Vekilinin tedkikleri

Gümrük ve İnhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz, dün öğleden evvel, İnhisarlar umum müdürlüğüne gelecek tedkikatına devam etmiştir. Vekilin, tedkiklerini bitirdiği takdirde pazartesi günü Ankara'ya dönmesi ihtimali vardır. Pazartesi olmazsa salı akşamı Ankara'ya döneceğine muhakkak nazariye bakımaktadır. Vekilin Ankara'ya gider gitmez teşkilât kanunu ve bira meselesile yakından meşgul olacağı tahmin edilmektedir. Dün, İnhisarlar mahafilinde söylendiğine göre, hükümet teşkilât kanununun hazırlanma neşrini derpsiz etmektedir. Bu cihetin ne derecede kadar doğru olduğu Vekil Ankara'ya döndükten sonra anlaşılacaktır.

Bulgur fabrikası kuruldu

Memleketimizde ilk defa olarak bir bulgur fabrikası tesis edilmiştir. Fabrika günde 15 bin kilo bulgur imal edebilecektir. Memleketimizde bulgur sarfiyatı mühim bir yekûna balığ olmaktadır. Ekseri bulgur stoklarının taşı ve tozu çıkması, İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde bulgur sarfiyatını azaltmışa da memleketin bazı muntakalarında bulgur, birinci derecede istihlâk edilen mallar arasındadır. Ticaret müdürlüğü, badema, bulgur fiatlerini vakından takibe karar vermiştir.

Finlere yardım için 500 tayyare Helsinkiyeye vardı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Fin tayyareleri Leningrad demiryolunu tahribe çalışıyor

Londra 17 — Mannerheim hatında cereyan eden muharebelerde tayyarecilik mühim bir rol oynamaya başlamıştır. Fin tayyareleri, adedce Sovyet tayyarelerinden çok az olmalarına rağmen vazifelerini muvaffakiyetle yapmakta ve Kareli berzahını Leningrada bağlayan şimendifer hattını bombardıman etmektedir. Bu bombardımanlar neticesinde bir çok istasyonlar yakılmış, Rus kampları bombardıman edilmiş ve buralarda yangınlar çıkarılmıştır. Finler, bu hava taarruzları sayesinde Sovyet muvasala ve münakale hatlarını keseceklerini ve Rus tazyikini azaltacaklarını ümit ediyorlar. Zira Ruslar, arkadan mühimmat, erzak, taze kuvvetler almadıkça Kareli berzahında tazyiklerini idame ettiremezler.

Sovyet taarruzu bugün de aynı şiddetle devam etmiştir. Cereyan eden şiddetli muharebeler neticesinde Sovyet askerleri, Summanın garbindeki Fin ileri mevzilerini almışlar ve Muoksen ile Maularajeri arasında iki yere daha girerek buralarda yerleşmişlerdir. Maamafih bu ileri mevzilerin işgali bir felâket mahiyetinde değildir. Bu sabah gelen son haberlere göre Sovyet ilerleyişi ehemmiyetsizdir ve yeni Sovyet mevzileri iki yandan Fin ateşine maruz bulunduğu cihetle eskisine nisbetle Rus askerleri daha az mahfuz bir vaziyette bulunuyorlar. Askeri Fin mahfillerine göre Sovyetler, tankların yüzde yirmisini kaybetmişlerdir.

Finlândiya tebliği

Helsinki 17 (A.A.) — Finlândiya tebliği: Kareli berzahında Sovyet taarruzu devam ediyor. Bazı yerlerde Finlândiyalıları ikinci hattın yeni mevzilerine çekilmişlerdir.

Ladoganın şimali kısmisinde Sovyet taarruzu büyük zayıfla akım kalmış ve müteaddit işe kolları imha edilmiştir.

Kuhmo mıntakasında, düşmanın üç taburu ve bir kayak müfrezesi ile gücündenberi devam eden muharebe bitmiştir. Düşman imha olmuştur. Ruslar bu muharebelerde biri albay olmak üzere 1800 ölü vermişlerdir. Kayak müfrezesinin ancak bazı dökiütleri hududun ötesine kaçmaya muvaffak olmuştur.

16 şubat gecesi Finlândiya hava kuvvetleri Sovyet karargahının müteaddit defalar bombardıman etmiş ve bu hareketlerine dün de devam etmişlerdir.

Sovyet hava kuvvetleri geçen günlerden daha az faaliyet göstermiştir. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Sovyet harp tebliği

Moskova 17 (A.A.) — Leningrad erkânı harbiye dairesinin 16 şubat tarihli resmi tebliği:

Sovyet kitaları Kareli cephesinde harekâta muvaffakiyetle devam etmektedirler. Düşman mukabil taarruza geçme teşebbüs etmiş ise de ağır zayıfla geri püskürtülmüştür. 16 şubatta Sovyet kitaları düşmanın 22 müdafaa istihkâmını zaptetmişlerdir. Bunların arasında topla mücehhez iki çelik kale vardır.

Yedi gündenberi devam eden taarruz esnasında düşman Sovyetler kitaları tarafından işgal edilen istihkâmlarda 420 mitralyöz terketmiştir.

Diğer muntakalarda keşif müfrezeleri faaliyeti olmuş ve piyade kitaları arasında ateş teati edilmiştir. Sovyet hava kuvvetleri düşman kitalarını ve askeri hedefleri muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Hava muharebeleri esnasında beş düşman tayyaresi düşürülmüştür.

Fransız gazeteleri vaziyeti nasıl görüyorlar?

Paris 17 (A.A.) — (Havas): Bütün dünya matbuatı sansür hakkındaki müzakereden bahsetmektedir. Bununla beraber Finlândiya hadiseleri de uzun uzadıya tefsir edilerek esash bir yardımın bu asil küçük milleti bolşevik çenberinden kurtarabileceği ümid ve talebi izhar edilmiştir.

Excelsior gazetesinin başlığı karakteristiktir: «Rus firkalarının çığı altında, Finler Summa'da bir kaç mevzi terkine mecbur kaldılar, fakat Mannerheim hattı tutunmakta ve Helsinki Başkumandanlığının bu hattın sağlamlığına olan itimadı salim kalmaktadır.»

1896 sınıfı silâh altına çağırılmıştır. Buna rağmen insan ve malzeme yardımıdaki müstacellik baki.

Charles Morice, Stalin'e 23 şubatta Kızıldünya bayramını tesitten önce bir muvaffakiyet elde etmek üzere yeniden insan, tank, top ve mühimmat lazım olup olmuycayını cayısal görüyor:

Bunları vaktinde yetiştirmek için vakit bulabilecek mi? Bunu yapamadığı takdirde Finler hareketin yavaşlamasından istifade ederek tekrar toplanmak ve kuvvetlenmek imkânını bulacaklardır.

Muharrir, kâfi derecede zırlı olmanın 70 tonluk Rus tanklarının Fin tank topları tarafından sünger gibi delindiğini memnuniyetle kaydediyor ve diyor ki: «Bundan başka 48 saat zarfında 38 tayyare düşürülmüştür ki bu, Finlândiya semalarında göziken Fransız malzeme-

sinin müessirliğini isbat eden seri halinde bir tahriptir.»

Ordre gazetesinde Givet, vaziyetin sevkülcey bakımından tahlini yapıyor ve Rus kuvvetlerinin bugünkü vaziyetini kati surette bilmemekle beraber, muhacimler nefes olmağa mecbur kalmadan kahraman müdafilerin bitkin bir hale gelip gelmeyeceklerini merak ediyor.

Matin gazetesinde Jean Fabry «Finlândiyadan yükselen açık ihtarı» kaydetmektedir.

İtalyan gazeteleri vaziyeti dikkatle takip ediyorlar

Roma 17 (A.A.) — Kareli berzahındaki kanlı muharebelerin neticesi gittikçe gazetelerin nazarı dikkatini celbetmektedir. Gazeteler İsveçin askeri yardımında bulunmaktan imtina etmesi üzerine Finlândiyada hasıl olan vaziyetin inkişafını dikkatle takip etmektedirler.

Gazetelerin muhabir ve hususi muhabirleri Sovyetlerin Summada muvaffakiyet elde ettiklerini itiraf etmekle beraber bu muvaffakiyete büyük bir ehemmiyet atfetmek lazım geldiğini, çünkü Sovyetlerin Fin mukavemeti için hayati ehemmiyeti haiz olan noktaları elde etmelerinin zamana müvakkıf olduğunu ve Mannerheim hattı düşmeden evvel Rusların bir çok zayıf daha vermeleri lazım geldiğini yazmaktadırlar.

Finlândiyaya gidecek İngiliz gönüllüleri

Londra 17 (A.A.) — İngiliz gönüllülerine Finlândiyada harbetmek imkânını veren Kraliyet kararname, dün gece imza edilmiştir. Bu kararname 8 şubat tarihini taşımaktadır.

Almanya, Sovyetlere askeri yardımda bulunacak mı?

Kopenhag 17 (A.A.) — Völkischer Beobachter gazetesinin Finlândiya hakkındaki nesrettiği dünkü makale National Tidende gazetesinin Berlin muhabirine göre, Almanyanın Sovyetler Birliğine askeri yardımda bulunmak istediği manasını tazammun etmemektedir. Zira Almanya, Fin - Rus ihtilâfının münhasıran bu iki memleketi âlakadar ettiği kanaatinde.

Muhabire göre, bu makale Finlândiyanın müskülâtı sebebiyle harbe müdahale ettikleri takdirde diğer küçük milletlerin akibetine uğrayacaklarını İsveç ve Norveç ihtar etmek için yazılmıştır.

Garp devletlerle askeri yardım muahedesi haberi tekbiz ediliyor

Stokholm 17 (A.A.) — Finlândiya Hariciye Nazırı Tanner bugün Aftonbladet gazetesine yaptığı beyanatta, Finlândiyanın garb devletlerle bir askeri yardım muahedesi imzalamak üzere olduğuna dair dün Stokholmda çıkan haberleri kati olarak tekbiz etmiştir.

Adliye Vekili İzmirde

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Adliye Vekili dün Söke ve bu sabah da Kuşadası harabelerini, Selçukî eserlerinden İsabey camii ve müzeyi gezmiş, aynı zamanda Söke ve Kuşadası hapishanelerindeki mahkûmların dileklerini dinlemiştir.

B. Fethi Okyar ayın 22 sinde Malatya'ya hareket edecek ve Balıkesir, Eskişehir üzerinden Ankaraya dönecektir.

Aydın 17 (A.A.) — Adliye Vekili B. Fethi Okyar zehrimizde tedkikatta bulunduktan sonra dün sabah Sökeye hareket etmiştir.

Adliye Vekili, Aydından ayrılmadan önce gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Memleketin en zengin ve inkişafa pek müsait olan bir kösesini tekrar gördüğümden pek mesudum. Cumhuriyetin memlekette yarattığı terakki eserleri her yerde göze çarpmaktadır. Zaman ile yakın âtide Aydın daha mamur ve daha güzel olacağına şüphem yoktur. Şimdiye kadar görülün içtimai ve iktisadi terakiler âti nesiller için çok parlak ümidler vermektedir.

Adliye teşkilâtımızın bazı eksikleri olmakla beraber umumiyet itibarıyla bırakmış intibadan memnunuz; bu eksiklikleri ikmale çalışmak da vazifemizdir.»

Fethi Okyar, Vali ve Belediye Reisi-miz tarafından şehrin imarı hakkında verilen izahat üzerine, kati imar plânlarının Kadastro umum müdürü ile fen müşaviri tarafından yapılmasını muvafık görmüşler ve derhal işe başlamaları için emir vermişlerdir.

Yedikulede bir boyahanenin kurutma dairesinde yangın

Dün saat 17.40 sularında Yedikulede İmrakor mahallesinde Ahmeddefendi sokakında B. Şevkiye aid iki katlı iplek ve kumaş boyahanesinin kurutma dairesinde yangın çıkmıştır. Bu dalrenin pencere, kapı, çatı gibi ahsap kısmile kurumakta bulunan iplek ve kumaşlar yanmıştır.

Gerek itfaiyenin gayreti, gerekse binanın kârgir olması yüzünden ateş büyümemiştir. Yangının sebebi henüz teabit edilememiştir. Tahkikata devam olunuyor.

İngiliz Millî Müdafaa Nazırının nutku

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«Senelerdenberi harbe hazırlanan bir düşmanla karşılaşmış bulunuyoruz. Bu düşman fena niyetlerini ister istemez Alman milleti kabul ettirmiştir. Bu düşman deşastır. Binaenaleyh kaplan zihniyetinde olan bir düşmana karşı mütemyiz vasfımız olan cıvanmertliğe saplanıp kalamayız. Bu, İngiliz, Fransız ve Alman ırkları Avrupada sulh içinde yaşayamaz demek değildir. Ancak benim kanaatim şudur ki, Alman milleti şimdiki idarecilerine itaat ettiği ve onun fena prensiplerini tatbik ettiği müddetce buna imkân yoktur. Ya Nazirlerin haksızlık ve zorbalık usulleri yahud da bizim hürriyet ve adalet prensipleri Avrupada hâkim olacaktır. Nasyonal sosyalistlik rejimi ile bizim rejimlerimiz telif götürmez. Belki de bütün dünyaya bu iki rejimden biri yerleşecektir.

Küçük milletler bunlardan hangisinin diğerine galebe çalacağını endişe ile soruşturuyorlar ve dünyanın büyük bir kısmı İngilterenin bütün milletlerin hayrına çalıştığını anlamıştır.»

Lord Chatfield sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Tevavüze karşı mücadelede Rusyanın müzaheretini elde etmeğe çalıştık, o Rusya ki daha bundan altı ay evveline gelinceye kadar efsanevi kaynakları, ve taburlarının sayısızlığı ile istihbar etmiş bulunuyordu, muvaffak olamadık. Fakat bu muvaffakiyetsizliğimizin sebebinden utanmak bize düşmez. Sonra hadisat isbat etmiştir ki, muvaffak olmadığımızdan dolayı teessüf etmeğe de mahal yoktur. Bundan başka, Finlândiyaya yapılan kabul edilmez tekliflerin bu kahraman memlekete vuku bulan tecavüzün bizim yanımızda yer almış bir memleket tarafından yapılmaması olmasından dolayı bahtiyarız.

Finlândiyanın kahraman mukavemeti bütün dünyanın takdirini kazanmıştır. Bazı memleketler Finlândiyaya yardım etmiştir. Eğer Finlândiya da Polonya gibi mahvolursa, Finlândiya milleti esaretten daha feci bir vaziyete düşerse, bütün beşeriyetin vicdanı titreyecektir.

Bizim Finlândiyaya yardım için elimizden geleni her ne bahasına olursa olsun yapacağımızı bildirmekte bahtiyarım.»

Lord Chatfield nutkunun sonunda, Alman Aitmark vapurundan İngiliz esirlerini kurtaran İngiliz denizcilerinin hareketi hakkındaki malûmat veren bir gazete-yi okumuştur.

Dinleyiciler ayağa kalkarak sürekli surette alkışlamışlardır.

İngiliz Harbiye Nazırının beyanâtı

Londra 17 (A.A.) — Reuter ajansının Fransadaki İngiliz kuvvetleri nezdinde bulunan muhabirine göre, Harbiye Nazırı Stanley dün İngiliz muntakasında ileri hatlarda teftişlerine devam etmiştir.

Bir Alman taarruzu ihtimaline dair muhabirin sorduğu sualde cevaben Stanley demiştir ki:

«Bu, tek bir adamın elindedir. Hitlerin bütün kuvvetlerini tehlikeye koyarak kati bir netice almak isteyeceğini zannetmiyorum. Maamafih, Almanların harb makinelarını tecrübe etmeden teslim olacıklarını düşünmek mânâsızdır. Almanlar, bu harb makinesini hazırlamak için dört sene mütemadiyen çalıştılar.»

Findık fiatleri

Ticaret Vekâleti tarafından tasvib edildi

Giresun 17 (A.A.) — Merkezi Giresunda bulunan findık ihraç icra komitesinin İstanbul, Trabzon, Ordu şubeleri teşekkül etmiştir. Komitece tesbit edilen findık ve findık içlerinin fiat baremi Ticaret Vekâletince tasvib olunmuş ve bu fiatlar bugünden itibaren findık ihracatında tatbik edilmeğe başlanmıştır. Buna nazaran findık içi fiatları: Standart kalitelari 47, sıra naturel 46, sivri 45, ince 45, vurgun 43, kırık 41, bozuk 40, çürük 21, Kabuklu fiatleri: Tombul ekstra 28, tombul kiple 25, tombul naturel 23, sivri kiple 23, sivri naturel 20 dir.

Sif satşlarda mahreç limanı navlunlarile normal sigorta masrafları komitenin tasvibinden sonra bu fiatlere ilâve edilecektir. Takas primleri bu fiatlere dahildir.

Acaba kim öldürdü?

İzmir 17 (Telefonla) — Ödemişen Zeytinlik köyünde Hüseyin adında 17 yaşında bir genç, bıçakla öldürülmüştür. Katil meçhuldür, tahkikata devam ediliyor.

VEFAT

Müzeler müdür muavini Arif Müfid Mansel'in babası, müğla Evkaf Nezareti kalemi mahsus müdürü, kadastro heyeti evkaf mümessili Mehmed Müfid Mansel vefat etmiştir.

Cenazesi yarınki pazartesi günü Osmanbey civarında Afıtap sokağındaki evinden saat 10.30 da kaldırılarak namazı öğleyi müteakip Eyüp camiinde eda edilecek ve oradaki aile makberesine defolunacaktır.

NELSON
EDDY

ALEV ŞARKISI

Bugün ASRİ Sinemada
2 Büyük ve güzel Fransız filmi birden
Zengin Çocuğu
SHIRLEY TEMPLE
tarafından gayet güzel bir film
DIŞI TARZAN
DOROTHY ALMOUR'un
en hissi ve müessir macera zabita
dramı (Türkçe)

YENİ NEŞRİYAT

Sağlam Çocuk
Sağlam çocuk ismindeki zengin mündericatlı çocuk gazetesinin birinci sayı çıkmıştır. İçerisinde çocuk terbiyesine dair en güzel yazılar olan bu derginin fiatı her yerde (5) kuruştur. Çocuk velilerine ve yavrulara tavsiye ederiz.

Ankara Borsası

17 Şubat 1940
ESHAM VE TAHVİLÂT
Esham ve Tahvilât üzerine muamele olmamıştır.
PARA ve ÇEKLER

	Kapanış
1 Sterlin	5.21
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.9551
100 Lire	6.68
100 İsviçre Fr.	29.1875
100 Florin	69.2377
100 Raygmark	
100 Belga	21.9375
100 Drahmi	0.9618
100 Leva	1.5825
100 Çekoslovak Kr	
100 Pezeta	13.36
100 Zloti	
100 Pengo	23.415
100 Ley	0.9475
100 Dinar	3.065
100 Yen	31.045
100 İsveç Fr.	30.92
100 Ruble	

Kalb sektesinden ölüm

Kadıköyde Rızapaşada oturan yetmiş yaşlarında Manol isminde biri, dün evinden çıkmış, o civarda bir fırının önüne geldiği bir sırada düşerek ölmüştür. Belediye doktoru tarafından yapılan muayenesinde kalb sektesinden öldüğü tesbit edilerek gömülmesine izin verilmiştir.

Mevzuu Harikulâde...
Temsil Harikulâde...
Artistler Harikulâde...
Dublâj, Harikulâde
Bütün dünyayı dehşetle titretmiş ve ismi cihana şöhrat salmış

ŞERLOK HOLMES

Baskervil'in Köpeği

Türkçe Sözlü

Korkunç ve Esrarenç, Cinayet Filmi

ALEMDAR - MİLLÎ

Sinemalarında
Bütün İstanbulu yerinden oynattı.

DIKKAT:

Bu program uzatılmıyacağı için son günlerinden istifade ediniz

Ayrıca:

Yirminci asrın en büyük hallesi

SONSUZ AŞK

Bu Çarşambadan itibaren:
CEBELÜTTARIK CASUSU

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15.30 da
Gece saat 20.30 da
O K A D I N
İstiklâl cad. Komedi kısmı.
Gündüz saat 15.30 da
Gece saat 20.30 da
O Ğ L U M U Z

Kızılay Beyoğlu kazası kongresi

Kızılay Beyoğlu kaza şubesinde:
Kaza şubemizin 1940 yılı kongresi
24/2/1940 cumartesi günü saat 15 de kaza şubemiz merkezinde toplanacağından kayıtlı âzalarımızın teşriflerini dileriz.

ÖNÜMÜZDEKİ ÇARŞAMBA AKŞAMI
S Ü M E R Sineması
Mevsimin en büyük Fransız filmi, emsalsiz şaheseri
DON KAZAKLARI
Şeref galası olarak takdim edecektir. Baş rollerde:
VERA KORENE - ROGER DUCHESNE
ve Don Kazaklarının meşhur Teganni heyeti
Milyonlara mal olmuş bu şaheser, mevsimin en büyük sinema harikası teşkil edecektir.

Yarın akşamdan itibaren
S A R A Y Sineması
Alevler içinde bulunan bir şehrin vellelesi arasında müthiş bir aşk romanını tasvir eden ve
DOROTHY LAMOUR'un
Bütün güzelliğini parlatan ve
LEW AYRES ve LİONEL ATWİLL
ile beraber yaratılan Fransızca sözlü
AŞK FIRTINASI
Filmini takdim edecektir. Yaşanmış bir dram olan ve büyük mizansenli bulunan bu filmde: Bir kadının en feci saatlerini... Müthiş ihtiraslarını gözleriniz önünde canlanacaktır...

Bugün **SAKARYA** sinemasında
İki büyük ve görülmemiş film birden
Aşkın ölümü | **Polis Hazır Ol**
Paris Operasında bütün baletlerinin
iştirakile çevrilmiş bir film | Hissi, müessir büyük bir macera ve Zabita filmi
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtı matinelere

Askerî liseler müfettişliğinden:
Son günlerde zelzele bölgelerinden bazı talebeler askeri mekteplere girmek için mühtelif makamlara müracaatta bulunmaktadırlar. Zelzele felâketine uğrayan Frızcan Askerî orta okulu talebeleri diğer askeri okullara yerleştirilmiş olduğundan bu okullarda talebe kabul edilecek yer kalmamıştır. Askerî mekteplerin 940 - 941 tedris se nesi için Nisan - 940 da başlanacak talebe kaydû kabulünde zelzele felâketine uğrayan talebeler terchen alınacağından bunların gündiden kayıt ve kabul kâğıtlarını hazırlayarak vaktinde askerlik şubelerine müracaatları lazımdır.
«1225» «947»

Finlândiyanın yardım talebi ve İsveç

Üç buçuk milyonluk küçük bir millet olan Finler ağır top ve bombardıman tayyaresi gibi imalî zamana ve külliyetli paraya muhtaç ağır harp vasıtaları gayri kâfi olduğu halde üç aya yakın bir zaman Sovyetlerin adete ve ağır silâha çok faik olan kuvvetlerine mukavemet etmişlerdir. Fakat Ruslar kuvvetlerini mütemadiyen tazeleyip daha faik kuvvetlerle hücumlara devam ettiklerinden Finler cephedeki boşluklarını artık devamlı surette dolduramayacaklarını anladıklarından Finlândiyanın dahil bulunduğu Skandinavya zümresinin diğer âzalarına ve bhusus en yakın komşusu İsveçe müracaat ederek askeri yardım istemişlerdir.

Finlândiya bundan yüz küsur sene evveline kadar İsveç camiasına dahil bulunuyordu. İsveçin dil ve kültürü tesiri altında kalmıştır. Hatta Finlândiyanın beş yüz bin kişiye yakın nüfusu halis İsveçlidir. Aland adalarının sekenesi kâmilîyen İsveçlidir. Finlândiyanın varlığı İsveç için karada ve denizde askeri noktadan fevkalâde mühimdir.

İsveçin bir çok hayatî sebeplerden Finlândiyaya askeri yardımda bulunması kendi menfaati icabından olmakla beraber umumî siyasi vaziyet dolayısıyla bu yardım talebini reddetmiştir. İskandinavya zümresi ve bu dört hükûmetle beraber Hollanda, Belçika ve Lüksemburgun dahil bulunduğu Oslo zümresi devletleri arasında askeri mahiyette ittifak olmadığından İsveç, Finlândiyaya yardım için ahdi bir mecburiyet görmemiştir.

Eğer ortada başka bir harp olmasaydı İsveç şüphesiz Finlândiyaya yardım ederdi. Lâkin Almanya, İngiltere ve Fransa ile muharebede ve bhusus bunların abloka tazyikine karşı Rusyaya muhtaç bulunduğundan İsveçin ve İskandinavya zümresine dahil diğer devletlerin bilfiil Ruslar ile harp etmelerine alâkasız kalamıyacaktır. İsveç aynı zamanda hem Rusya hem de Almanya ile harbe girişmeği tehlikeli bulunduğundan Finlândiyayı yalnız bırakmıştır.

F. K.

Afrodit davası

Talim ve terbiye heyeti henüz cevap vermediğinden muhakeme başka güne tâlik edildi

B. Nasuhi Baydarın türkçeye tercime ettiği Afrodit romanının müstehcen olduğu iddiasıyla kitapçı Semih Lütfi ve Kenan b. Nasuhi sahibi Kenan Dinçman aleyhlerine müddeiummülük tarafından açılan davaya dün asiye yedinci ceza mahkemesinde devam edildi. Ekserisini kız, erkek üniversite talebesi teşkil eden kesif bir dinleyici kalabalığı sabah erkenden üst kattaki ceza mahkemeleri koridorlarını doldurmuştu.

Saat on buçuk sıralarında bir aralık yedinci ceza mahkemesinin kapısı açıldı. Koridorda omuz omuza sıkışan kalabalık birdenbire şiddetli bir tahcümüle içeriye doldu. Dinleyicilerin yarısından fazlası dışarıda kalmış, içeriye girenler de pencere kenarlarından hakim kürsüsünün önüne kadar salonu doldurdıkları cihetle mahkemenin vazife görmesine imkân kalmamıştı. Bu vaziyet karşısında bir tedbir olmak üzere Emniyât polis merkezinden birkaç polis getirilerek kalabalık dağıtılmak istenmiş ise de mümkün olamamış ve davanın gene birinci ağır ceza mahkemesi salonunda görüşülmesine mecburiyet hasıl olmuştur. Bunu haber alan dinleyiciler bu defa da kitle halinde ağrıca mahkemesinin önüne koşuştular ve bu mahkeme davalarını görüp bitirinceye kadar merdivenlerde beklediler.

Saat on bir buçukta ağrıca mahkemesi işini bitirerek yerini yedinci ceza mah-

kemesine terketti. Bu kocaman salon da hakim kürsüsünün önünden kapı ağzına kadar omuz omuza sıkışan dinleyicilerle dolmuştu. Polisler tarafından bin müskülâtla açılan daracık arahtan hakim, kâtipler ve mazunlar salona girip yerlerine geçtiler.

Bu defa iddia makamını müddeiummülük Hikmet Onat değil, muavini işgal ediyordu. Mahkemenin geçen celse zabıtları okunduktan sonra bundan evvelki celsede, Afrodit romanının müstehcen olup olmadığı hakkında kanaatlerini bir raporla bildirmelerine karar verilen Maarif Vekâleti millî talim ve terbiye heyetinden henüz cevap vermediği görüldüğünden, heyete te'kid müzekkeresi yazılmasına karar verilerle muhakeme gelecek cumartesiye bırakıldı.

Halk arasında büyük bir alaka uyandıran bu davanın meraklıları günden güne çoğalmakta ve mahkemenin her celsesinde adliye koridorlarını dolduran dinleyici kalabalığı birkaç misli artmaktadır. Biran evvel içeriye girip yer kapabilmek için bu kadar kesif kalabalığın muhakeme salonuna tahcümü heran kaza vukuuna müsâid tehlikeli bir vaziyet almaktadır. Dinleyicilerin intizamla muhakeme salonuna alınmalarını ve bu yüzden davanın gecikmemesini temin için müddeiummülükün daha evvelden tedbir alması lâzım geldiği kanaatindeyiz.

Makara bolluğu

Millî iktisadî koruma kanununun iyi tesirleri

Millî iktisadî koruma kanununun kabulü, ihtikâr müteğabbisleri üzerinde umulmadık tesirler yapmıştır. Kanunun şiddetli ceza hükümlerinden korkan birçok muhtekirlerin, hemen her gün, muntaka ticaret müdürlüğüne gelerek ellerinde «her nasılsa» mevud kalmış stokları haber verdiklerini yazmıştık. Bu müracaatlar, devam etmektedir. Bu cümleden olarak son günlerde şehirde, üç aydır tesadüf edilmeyen bir makara ve pamukaki bolluğu baş göstermiştir. Ticaret Vekili B. Nazmi Topoğlu, ihtikâr mevzuu etrafında tedkikler yaparken tanınmış makara tacırlarının fikirlerini sormuştur. Verilen cevapta, hariceten mal gelmediği, ellerindeki stokların ise bitmek üzere olduğu, bundan dolayı fiatların yükselmesine tabii nazariye bakılmak icab ettiği iddia edilmiştir. Vekil, serdedilden esbabı mucibeyi kabul imkânı görmemiş ve bu malların İngiltereden de temin edilebileceğini tacırlere söylemiştir. O zamandanberi memleketimize hiç denilecek derecede pek az mal geldiği halde son günlerde harpten evvelki makara bolluğu karşulaşmıştır. İhtikâr ile mücadele eden makamlar, meseleyi tedkik edeceklerdir. Makara fiatları 5 kuruştan 12,5, 12,5 kuruştan 20 kuruşa fırlamıştır. Son bir iki gün içinde makara fiatlarının harpten evvelki seviyeyi bulduğu görülmüştür. Yalnız tanesi 6 kuruşa satılan makaralar, bazı yerlerde 6 kuruşa satılmaktadır.

Lokantaların sınıflara tefriki

Lokantaların dört sınıfa tefriki için hazırlanan proje, bugünlerde daimi encümeneye verilecektir. Bu proje, lokantacılar cemiyetinin hazırladığı esaslara göre hazırlanmıştır. Bundan başka Yunanistanda tatbik edilen usulden de geniş mikyasta istifade edilmiştir. Yunanistanda, halkın ucuz yemek yemesi ve lokantaların sıhhi şartlara riayetine dair çok esaslı hükümler tatbik edildiğinden bu projeye de şehrimizin hususiyetine uygun görülen noktalar alınmıştır.

Sabıkalı hırsız

Akif beş ay yedi gün hapse mahkûm oldu

Akif adında bir sabıkalı Lâleli civarında bir apartmanın girişinde kiracılara görünmeden apartmanın üstündeki taraçaaya çıkmış ve oradaki dolabı kırıp içinden, kiracılardan Avniye adlı bazi eşyayı çalmıştır. Biraz sonra yakalanan Akif Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesine verilmiş, suçu sabit olduğundan ve bundan evvel de gene hırsızlıktan on buçuk ay hapse mahkûm edildiğinden yeni suştan dolayı da beş ay yedi gün müddetle hapse konulmasına karar verilmiştir. Akif her iki suçtan mütevellid cezalarını çekmek üzere mahkeme de tevkif edildikçe tevkifhaneye gönderilmiştir.

Matbaa mürekkebi geldi

Romanya bandıralı Transilvanya vapur ile İlanımıza yeniden külliyetli miktarda matbaa mürekkebi gelmiştir.

AKŞAM		Abone ücretleri	
	Türkiye	Enebi	
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş	
6 AYLIK	750 »	1450 »	
3 AYLIK	400 »	800 »	
1 AYLIK	150 »	— »	

Posta ittihadına dahil olmayan enebi memleketsiz: Seneligi 3600, altı aybığı 1900, üç aybığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharri: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Muharrem 9 — Kasım 103	
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı	
E. 11,27 1,07 7,42 9,38 12,00 1,32	
Va. 5,13 6,53 12,28 15,24 17,46 19,16	
İdarehane: Babıâli civarı	Acımuşluk sokak No. 13

Mühimmat kraliçesi

Çin milliyetperverlerine mühimmat yetiştiren Viyanalı bir kadındır

Anna İrxmaier'in maceralarla dolu hayatı

Paris - Soir gazetesi yazıyor: Çin milliyetperverlerine mühimmat yetiştiren Anna İrxmaier namında Viyanalı bir kadındır. Bu sebeple bu kadın Çin'de «Mühimmat kraliçesi» ünvanını kazanmıştır. Fakat Anna İrxmaier bu ünvanla beraber, Tokyo hükûmeti tarafından Japonyanın 1 numaralı düşmanı ilan edilmiştir.

Japon hükûmeti, bu müthiş kadının başını getirecek olana büyük bir nakdi mükâfat vermeği vadetmiştir.

Bu yaman kadının serveti, milyonlara balıdır. Hususi tayyareleri ve şahsî muhafızları, kâtipleri vardır. Faaliyet sahası hududsuzdur, bilhassa diplomasi kolislerinde iş görür.

Bugün milyoner olan ve Çin'in mukadderatında mühim bir rol oynayan bu kadın, Viyanada sabahdan akşama kadar işlerini görmek için mekik dokuyan küçük bir memurdur. Viyana civarında Stockerau'da mütevazı bir evde oturuyordu.

1914 senesinde bir büroda memur olmuştü. Vazifesi, çalıştığı büronun kendisine tevdi ettiği işleri görmek için Viyananın dört bucağında sabahdan akşama kadar dolaşmaktı. 1915 senesinde bir ezacı ile evlenmiş, fakat kocası askere alınarak Rus cephesine gönderilmiş ve Rusların eline esir düşmüştü. Bunun üzerine Anna, meslek değiştirerek daktilo olmuştü, geceleri boş saatlerinde ecebe dil öğrenmeğe başlamıştı.

Rusların eline esir düşen kocasının Sibirya'da bir üsere kampında bulunduğunu biliyordu. Kocasını bulmak için gebe olduğu halde yola çıkmış, üç aylık bir seyahatten sonra gitmek istediği yere varmış, oraya varır varmaz da bir kız çocuğu doğurmuştur.

Anna, kocasına kavuşmağı kâfi görmemiş, onu kurtarmak için faaliyete geçmiş, bir müddet sonra kocasını kaçırarak ikisi de Şanghaya varmışlardır. Şanghayda, kocası bir

kimyagerin yanında, kendisi de bir ticaret evinde iş bulmuşlardır. Genç kadın lisan bilme ve faaliyeti sayesinde, iki sene gibi az bir zamanda malî bir müessesenin başına geçmiş, Çini idare eden Kuomintangın en nâfiz âzaları ile münasebetlere girmiştir.

İşte bu sıralarda Anna, mareşal Şang Kay Şek ve Başvekil doktor Kung ile ilk defa görüşmüş, bu mülakat hayatında büyük bir inkılâp yapmıştır.

İki Çin devlet adamı, bu sergüzeştü kadına emniyet bağlamışlar ve kendisini Çin ihtisadiyatını tanzime memur etmişlerdir. Anna, bu işe dört elle sarılmış ve az bir zaman zarfında muazzam bir şehircilik ve içtimai sağlık plânı tanzim etmiş, yer yer Çin'de yeni ve modern binalar yükselmeğe başlamıştır. Avrupalardan gelen vapurlar, akın akın âlimler, doktorlar, mütehassıslar getiriyorlardı.

Anna, bu âlimlerin rehberliği, Sun - Yat - Sen'in kızının müzaheretile, mektepler, fabrikalar açıyor ve bilhassa Çin kadınlarına ticaret zihniyetini aşılamaya uğraşıyordu.

Fakat o sıralarda Japon tehlikesi, gündün güne büyüyordu. Çin, Japonlara karşı koymak için harıl harıl silâhlanıyor. Ecebe memleketlerden, silâh, mühimmat, mitralyöz, tank, tayyare satın alıyordu.

Viyanalı kadın, bu işe memur edilmiş, memlekettten memlekete koşmağa başlamıştı. Her tarafa, müzakerelere, pazarlığa giriyor, siparişler veriyordu.

Annanın bu harikulâde romanını Viyanada bulunan annesinin ağzından işittim. Fakat Anna İrxmaierin romanı henüz bitmemiştir. Zira, hâlâ millî Çin hükûmeti namına siparişler ve mübayaalarda bulunuyor. Maa-fih bu kadın, fevkalâde meşgulliyetine rağmen Viyana civarında, Stockerau'da kâin evine gelerek bir müddet dinleniyor. Bu evde Annanın

ihtiyar annesi oturmaktadır. Evin harici görünüşü hiç değişmemiştir. Fakat evin içi, Çin mandarinlerinin muhteşem ikametgâhlarını andırıyor.

Yerlere kıymetli Çin halıları döşenmiş, duvarlar bin bir renkli Çin resimleriyle süslenmişti. Mobilyeler, Çinden gönderilmişti. Odanın ortasında kıymetli ölçülemeyecek derecede büyük bir yazıhane duruyordu. Bu, Çin cümhuriyetinin banisi Sun Yat Senin yazıhanesi idi. Bu yazıhaneyi de Annaya bu meşhur Çin devlet recülünün dul zevcesi hediye olarak vermişti.

Annanın annesi, kızının söylendiği derecede zengin olup olmadığı sualine şu cevabı vermişti:

— Bilmeyorum, fakat 1931 senesinde idi. Kızım, bana bir buçuk milyonluk bir çek göstermiş ve bu parayı benim için kazandığını söylemişti. Japonlar, birçok defalar kızımı yakalamağa teşebbüs etmişlerdir. Bir defasında, az kaldı Annayı yakalayacaklardı. Kızının muhafızları bağlanmışlardı. Japonlar, eve girerlerken, polisleri ikaz eden tehlike işaretleri verilmiş ve bu sayede kurtulmuştu.

Anna, ne büyük tehlikelere maruz bulunduğunu biliyor.

Kızım, son defa buraya geldiği zaman gülerken bana dedi ki:

— Anne! Kıymetim, nedir bilir misiniz? 250,000 dolar anne! Japonlar beni sağ veya ölü olarak yakalayacaklara bu parayı vermeği vadetmişlerdir.

Kızım, durediş bir kadın olduğu cihetle, çocuklarının istikbalini temin etmiştir. Onların namına Londra bankalarına yatırdığı paralar, birçok nesillere kıyafet edecek derecededir. Fakat ben emnim ki, kızının başına hiç bir felâket gelmeyecektir. Çinde harp bitince, kızım sapsağlam, dönecektir.

Avusturyalı kadının annesi, bu beyanatı geçen ağustosta vermişti.

Diplomasız tabip

Kırkık İsmail bir ay hapse 25 lira da para cezasına mahkûm oldu

Diplomasız doktorluk yapmaktan maznun İsmail adında yetmiş yaşlarında bir adam Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine verilmiştir. Davanın mevzuu şudur: Beşiktaş civarında arabacılık yapan Yakup adında birinin bir kaza neticesinde bacağı kırılmış, Cerrahpaşa hastahanesinde Yakubun kırık bacağı alçıya konularak sarılmış ve yaradaki dikişler sökülmeğe üzere kendisinin bilâhare tekrar hastaneye müracaat etmesi bildirilmiştir.

Yakup hastaneden çıktıktan sonra arkadaşlarından birinin tavsiyesi üzerine Silivrikapı civarında oturan ve eskiden kırkık yıl önce İsmaille birlikte hastanede sarılan alçıyı kırık bacağının fena halde ağrıdığını söylemiş ve İsmailin tedavi etmesini istemiştir.

İsmail de bacakta alçıları kırarak sarırları sökmüş ve kendi iptidai usulleriyle Yakubun bacağına tedavi etmiş, iyi bir tesadüf eseri olarak Yakubun bacağı iyileşmiştir.

Bir müddet sonra Yakup yarısından dikişleri söktürmek üzere tekrar Cerrahpaşa hastanesine gittiği zaman alçıların sökül-müş olduğunu gören doktorlar bu müdahalenin İsmail tarafından yapıldığını öğrenince derhal zabıt tanzim etmişlerdir. O sırada, İsmailin, Kocamustafapaşa civarında İsmet adında bir mektep talebesinin de kırık parmağına hastanede sarılan alçıyı aynı şekilde sökerek kendisi tedavi ettiği tesbit edilmiştir.

İsmail, diplomasız doktorluk suçundan maznunun Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine verilmiş, yapılan muhakeme neticesinde suçu sabit görüldüğünden bir ay hapsine, 25 lira ağır para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Bağırıp çağırın sarhoş

Hamal Esad isminde biri, evvelki gece son derece sarhoş olarak Abanoz caddesinde bağırıp çağırırken polisler tarafından yakalanmış, mahkemeye verilmiştir.

Yangın başlangıçları

Bakırköyde Kartaltepede Karaeettim oğlunun, Karagörmükte koku buhâre sokaklarında B. Niyazinin evlerinde dün birer yangın başlangıcı olmuşsa da derhal yetişen itfaiye grupları tarafından söndürülmüştür.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Yakın Şarka asker gönderen YENİ ZELAND

Yeni Zelânda Yakın Şarka gönderilmek üzere yeni fırkalar hazırlandığı bildiriliyor.

Yeni Zelânda, İngilterenin dominyon gelinde idare edilen bir müstemlekesidir. Büyük Okyanusta Avustralyanın 1200 mil cenebu şarkisindeki iki büyük adadan mürekkeptir. Bu iki adayı 1642 de Felemenkil meşhur seyyah Abel Tasman gördü. Büyük Okyanusta mühim keşifler yapan meşhur İngiliz seyyahı kaptan James Cook 1773 den itibaren bu adaların kıyılarını dolaştı ve iki ada arasındakı boğazdan geçti. Bu boğaza Cook boğazı derler.

Avrupalılar 1815 den itibaren bu adalara yerleşmeğe başladılar. İlk kâfipleri misyonerler teşkil ediyordu. Adanın yerilerine Maoriler adı verilir. Bunlar sağlam yapıp, cesur, fakat kavgacı idiler. Beyazların adaya yerleşmesine tahammül edemediler. Uzun mücadelelerden sonra nihayet 1870 de sükkün buldular. Bugün Maoriler tamamen medenileşmişlerdir. İçerinde hükümet işlerinde yüksek mevkilere çıkarılan vardır.

Yeni Zelâd adaları tabiatın şirin köşelerindendirler. İki ada Şimal ve Cenup adası diye isimlendirilir. Şimal adasının şimal tarafları fazla yağmurlu bir memleket. Volkaniktir. Şark taraflarında yanan dağlar vardır. Merkez kısmında sıcak su membarları, çamur kaynaşan havuzları ile meşhurdur. Bu adada zeileleler fazla olur. Cenup adası daha dağlık, daha güzeldir. Cenebu garbi kıyıları çok girintili çıkıntılı, lâtif manzaralı, ormanlıktır.

Yeni Zelâdın nebatları sayıları dikkattir. 8 - 10 metre yükseklikte serhaslar, 20 - 30 metre uzunluğunda palmiyeler göze çarpar. Ağaçların üzerinde çeşitli tüfeyli nebatlar yasar. Kauri ağaçlarından çıkarılan reçine sanayide kullanılır.

Yeni Zelânda pek çok hayvan, bu arada bilhassa koyun beslenir. İngiltereye yün, deri ve et ihraç eder. Ziraat ileridedir. Buğday yetiştirilir. Altın, gümüş, kurşun, bakır, demir madenleri vardır. Sanayi süratle ilerlemektedir.

İki büyük adadan mürekkep olan Yeni Zelâd dominyonuna civardakı Stevart, Chathan, Camybell adaları da dahildir.

Bütün adaların mesahası 265,500 kilometre murabbıdır. Ehalisi bir buçuk milyona yaklaşıp. 68,000 kadar Maori, 3,000 kadar Çini vardır. Üst taraflı İngilizlerden ibarettir. Yeni Zelâdın idare merkezi Şimal adasının en cenebunda, Kook boğazı üzerinde bulunan Wellington şehridir. Ehalisi 143 bin kadardır. Şimal adasındaki mühim şehirlerden biri 217 bin nüfuslu Auckland, Cenup adasındakiler ise 127,000 nüfuslu Christchurch ve 86 bin nüfuslu Dunedin şehirleridir.

Ordu — Yeni Zelâdın muntazam bir ordusu vardır. 1909 dan beri kurulan bir teşkilâtla çocuklar 12 yaşından başlayarak 25 yaşına kadar askeri terbiye görürler. Fihli hizmetleri 18 yaşından 25 yaşına kadar devam eder. Bu yaştan sonra ihtiyatı geçerler. Bu da 30 yaşında tamamlanır. 1914 de mahallî ordu 30 bin kişiden ibaretti. Büyük harp esnasında Yeni Zelâdın uzaklara giden kuvvet seferiye 99,650 kişiyi balığ olmuştur. Bunlar Avustralyalılarla birleşerek (Anzac) Anzak'ları teşkil etmişlerdir.

Anzac [Australia (and) New Zealand Army Corps] cümlesindeki kelimelerin baş harflerinden teşekkül eder. «Büyük harpte İngiliz ordusunda hizmet eden Avustralyalılarla Yeni Zelâdlılar» demektir.

Kitre ve çekirdek talepleri arttı

Son günlerde, hariceten, mühim mikdarlara varan kitre talepleri gelmeğe başlamıştır. Memleketimizin kitre rekoltesi zaten mahdud olduğu için bu taleplerin çoğu karşılanamamaktadır. Söylenildiğine göre bu senenin kitre rekoltesi tamamen bitmiş gibidir. Bu mahsul, en ziyade Kayseri, Nevşehir, Ürküp gibi yerlerden sehirimize gelmektedir. Şehirimizde 3, 4 yüz çuval kadar mal kalmıştır. Dün Yugoslavyaya 3 bin kilo kitre gönderilmişti. Kitleden başka çekirdek üzerine de mühim siparişler gelmektedir. Gerek kitre ve gerek çekirdek fiatlarında hafif bir yükseltilik vardır. Son günlerde İzmirden sehirimize seftali ve badem çekirdeği gelmiştir. Bu mallar, kâmilîyen Çekoslovakya'ya sevk edilmiştir.

Tefrika No. 56

Yazan: İskender Fahreddin

Tahir hazırlandı, elli kadar mızraklı süvarinin başına geçerek sarayın arka kapısından çıktı, âsileri takibe koyuldu

Gerard, elde tüfek, bekledi. Bir ayak sesi işittiğine emindi. Fakat orman sise boğulmuştu. On adım ötesi görülmüyordu.

Alman ileri karakolu, bir gün evvel Fransız hatlarında keşfe çıkmıştı. Topçu kesif bir atış yapmıştı. Gerard şimdi belki de o kargaşalıkta mevkiini kaybeden ve yerlerine dönmek için harekete gelen bazı Fransız askerlerle karşılaşacaktı.

İki ağaç arasında bir insan şekli belirdi. Başında Alman miğferi var. İstikametini tayin hususunda tereddüd gösteriyor. Elinde bir rovelver, kendini muhtemel bir tehlikeye karşı korumak istiyor.

Gerard, tüfegile nişan aldı. Tetiği çekti. Mermi namludan fırladı. Ormanın içi, aksi sadalarla çalkandı.

Düşman neferi inledi. Elinde silâhını bırakıverdi. Kendine saldıran Gerard'a şaşkın bir halde bakıyordu.

— Eller yukarı! - emrini işitti.

İtaat etti. Mavi gözlü, sarı saçlı, yakışıklı bir erkekti bu... Mükemmel bir franciscaya: — Kolum ağrıyor... Beni sağ dirseğimden yaraladınız! - dedi.

Birkaç gündenberi, Fransız askerlerine, Almanlardan istihbarat için esir almaları emri verilmişti. Gerard, tuttuğu bu adamın tercümana ihtiyaç olmaksızın konuşacağını düşünerek memnun oldu.

Kısaca:

— Mevzümüz üç yüz metre geridedir... Pansimanını orada yaparlar... Yürü... kumandansını verdi.

Alman âdetâ sevinç içinde:

— Benim için harp bitmiş oluyor...

Pariste uzun zaman yaşarım... Karım da Fransızdır...

— İsmi ne?

— Ludwig Kauffmann...

Bu isim, Gerard'ın kulağına garip bir şekilde aksetti. Askeri harekât sebeble zihinden sildiği koskoca bir mazi gözlerinin önünde canlanıverdi:

Üç sene evvel Pariste Elise Leclerc isimli bir kız tanışmıştı. Onu sevmiş ve onun tarafından sevildiğini sanmıştı. Birbirlerine söz verdiler. Kızın ailesi zengin olduğu halde, genç erkek o zamanlar iktisadi vaziyetini henüz düzeltememişti. Bir müstemleke şirketle kontrat imzalamadı. Bir müddet deniz aşırı sıcak memleketlerde çalışacak; avdetinde Parise yerleşecekti. İlk günler Elise kendisine hemen her gün yazdıysa da sonra mektuplar seyrekleşti. Cümlelerinde bir tereddüdün izlerini sezme kabildi. Gerard, müstemlekedden izin alıp Parise geldi; fakat kızın evini kapalı buldu. Kapıcıya sualler sordu.

— Bay ve bayan Leclerc, bir müddettir Vittel'de kür yapmağa gittiler. Küçük hanıma gelince... Ay, evlendiğini bilmiyor musunuz?... Dört ay evvel Ludwig Kauffmann isimli zengin bir Alman komisyoncu vardı. Şimdi İtalyaya ve İsviçreye bal ayı seyahatine çıktılar.

Delikanlı, o günü, o haftayı müthiş azaplar içinde geçirdi. Sonra, tekrar şarka döndü.

Alman esir, Fransız neferinin sükûtuna şaşarak bakıyordu.

Gerard:

— Zevcenizin kızlık ismi Elise Leclerc değil mi? - diye sordu:

Erkek:

— A... Evet... - dedi. - tanır mıydınız?

— Şimdi nerede?

— Seferberlikten evvel İsviçrede, Lausanne'da bıraktım.

Genç kadın şimdi eski halile ve yaşlı

gözlerle Gerard'ın karşısında canlanıyordu.

Kendi: «Sizin ağlamanızı istemiyorum... Hiç ağlamıyacaksınız...» demişti de, kız: «Sizinle beraber olursam asla ağlamam...» cevabını vermişti. Yalancı aşk yeminleri... Ve şimdi, rakibi surada, elindeydi... Ona, her dilediğini yapabiliyordu. Kendisinden sevgilisini alan şu adamı bir kurşunda yok etse hiçbir mesuliyet terettüp etmezdi.

Esir:

— Karım, esir düştüğümü öğrenince pek sevinecek. Bir çocuğumuz dünyaya gelmek üzeredir.

Sustu. Zira hasmının yüzünde âdetâ vahşi denecek bir ifade okuyordu. Gayri suuri bir şekilde tehlike hissetti.

Derhal mevzuu değiştirdi.

— Atışlarınızı iyi tanzim etmeniz lâzımdır. Zira mermilerinizin yarısı dün hatlarımızın gerisine düştü.

Gerard, sıçradı. Mazinin kini böylelikle söniyordu. Bu adam memleketinin esrarını, hattâ sual sormadan veriyordu... Onun sayesinde belki binlerce Fransız ölümünden kurtulacak, binlerce Alman ölecekti... Öyleyse esir, kendinin malı olamazdı. Onu, zabıtlarına terketmek mecburiyetindeydi. Askerlik vazifesi, ferdi kinine galebe çaldı. İradesine hâkim olamamak ihtimalini yenmek için parmağını tetikten uzaklaştırdı.

— Haydi... Yürü...! - dedi.

Mevzie geldiği vakit, Gerard, esirini komutanına bizzat teslim etti.

Subay:

— Sizi tebrik ederim! - diye onun elini sıktı.

— Vazifemi yaptım.

Bu vazifenin ona ne hissi buhranlara mal olduğunu kimse öğrenemeyecekti.

Şimdi, yüzünü yağmur kamalıyordu.

— Elise!... - diye mırıldanıyordu.

Sizin ağlamanızı istemiyorum... Hiç, hiç ağlamıyacaksınız...»

Ve yanaklarından yakıcı yaşların aktığını duyuyordu.

Jean Mariat'dan tercüme eden:

(Hatice Süreyya)

Boykotla cezalandırılan futbolcular

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi başkanlığından:

Aşağıda adları, soy adları, küpleri ve bölge sicil sayıları yazılı bulunan idmanlılara iştirak ettikleri müsabakalardaki sul hareketlerinden dolayı hıslarında yazılı müddetler için 14/2/940 tarihinden itibaren genel direktörlüğümüz tarafından muhtelif cezalar verilmiştir. Bu tarihten itibaren kulüplerinin ve hakemlerin bu futbolcuları ceza müddetli içinde müsabakalara iştirak ettirmemeleri lüzumu tebliğ olunur.

Topkapı klübünden 352 Sadettin Özsoysal 4 ay geçici müsabaka boykotu, Topkapı K. 53 Hakkı Özmezrak 1 ay geçici müsabaka boykotu, Topkapı K. 33 Salâhattin Kapsal 1 ay geçici müsabaka boykotu, Topkapı K. 1243 Ali Zeren 1 ay geçici müsabaka boykotu, Topkapı K. 183 Hamdi Erbaydar 1 ay geçici müsabaka boykotu.

Bugünkü maçlar

TAKSİM STADI :

Beylerbeyi - Kale Saat 11,30
Beşiktaş - Beykoz » 13,30
Galatasaray - Süleymaniyi » 15,30

ŞEREF STADI :

Feneryılmaz - Galatagengçler » 10
Galataspor - Karagörmük » 11,45
Kasımpaşa - Topkapı » 13,30
Vefa - İ. Spor » 15,30

FENER STADI :

Eyüp - Kurtuluş » 13,30
Fenerbahçe - Hilâl » 15,30

Galatasaray - Hayriye liseleri 2 - 2 berabere kaldılar

Dün Taksim ve Şeref stadlarında İstanbul maarif müdürlüğü spor bölgesinin tertip ettiği futbol maçlarına devam edilmiştir.

ŞİŞLİ TERAKKİ - YÜCEÜLKÜ

Günün ilk karşılaşmasını hakem Ahmed Ademin idaresinde Şişli Terakki ve Yüceülkü yaptılar. Oyunun birinci devresinde Şişli Terakki daha çok hâkim bir oyunla 2-0 galip. İkinci devrede Yüceülküler çok enerji ve hâkim bir oyun oynamalarına rağmen bir gol yapabilmisler ve maçı 2-1 mağlûbiyetle bitirmişlerdir.

HAYRİYE - GALATASARAY

Haftanın en mühim karşılaşmasını Hayriye - Galatasaray liseleri yaptılar. Hakem Şazi Tezcanın idare ettiği bu maçı iki takım da şöyle çıkmıştı.

Hayriye: Muvahhid - Mustafa, Ahmed - Arif, Faruk, Necmi - Tevhid, Saim, Orhan, Kadir, İsmet.

Galatasaray: Necmi - Ali, Talât - Abid, Halli, Mahmud - Bedri, Aydın, Şahab, Nuri, Büldem.

Maça Galatasarayın ortadan yaptığı bir hücumla başladı. Bu hücumu Hayriyeliler kolaylıkla çeviremediler. Ve Galatasarayın ilk anlardaki tazyiki müteaddid hücumlara sebebiyet verdi. Hayriyenin hiç beklemediği bu tazyik epey sürdü. Fakat bilhassa soldan inkişaf etmeğe başlayan Hayriye hücumları da Galatasaray için epey tehlikeli oluyordu.

Oyun daha fazla Galatasaray hâkimiyeti altında oynanırken 17 nci dakikada Aydın güzel bir şütle ilk golü yaptı. Bu gol den sonra açılan Hayriyeliler bir iki hücumdan sonra İsmetin ayağıyla beraberlik sayılarını yaptılar ve bundan sonra oyun mütevazın bir cereyan almışken devrenin sonuncu dakikasında Galatasaray solacağı Büldem kornerden yaptığı bir atışla Galatasaray ikinci golünü yaptı ve devre 2-1 bitti.

İkinci devrede Hayriyeliler rakiplerine nazaran daha fazla gol fırsatı yakalamış olmalarına rağmen bunlardan istifade edemediler. Oyun iki tarafın da gayretli hücumlarıyla geçerken 26 nci dakikada bir kafa vuruşu takımının beraberlik golünü yaptı. Bu gol Hayriyeyi büsbütün gayrete getirdiyse de, iki takım da başka gol yapamadığından, karşılaşma 2-2 beraberlikle bitti.

Şeref stadında yapılan Pertevniyal - Erkek muallim maçı Pertevniyalın 1-0 galebesiyle İstanbul - Vefa maçı da 2-1 İstanbul lisesinin galebesiyle sona ermiştir.

Balkan güreşleri programı

T. C. Başvekilat Beden terbiyesi genel direktörlüğü organizasyon komitesinden:

6 nci Balkan güreşleri 2 mart 940 tarihinden itibaren başlayarak üç gün devam edecektir.

Bu müsabakalara; fevkalâde bir vaziyet teahdüs etmediği takdirde Romanya, Yunanistan, Yugoslavya ve Türkiye takımları iştirak edeceklerdir.

Muhterem sporsever halkımızın bu müsabakaları rahat takip edebilmeleri için her türlü tedbirler ittihaz edilmiş ve İstanbulun en geniş sineması olan Çenberlitaş sineması angaje edilmiştir.

Müsabakalara:

2 Mart 940 cumartesi günü saat 14,30 da başlanacak.
3 Mart 940 pazar günü saat 14 de devam edilecek.
4 Mart 940 pazartesi akşamı saat 20 de final müsabakaları icra edilecek derece alanlara mükâfatları tevzi edilecektir.
Bu müsabakaların biletleri 20 şubat 940 tarihinden itibaren Sinema gişelerinde satılacaktır.
Fiatler: Birinci sınıf Loca 500 kuruş
İkinci » 300 »
Hususi mevki (No. II) 150 »
Birinci » 100 »
Dühuliyi (No. sız) 50 »

Hacer etrafına bakınırken, biraz ötede hızlı konuşan nöbetçilerin sesini duydu... kulak verdi... Tahire seslendi:

— Nöbetçiler Maryanadan bahsediyorlar.

— Ne dedin... Maryanadan mı bahsediyorlar?

Yavaşça sokuldular ve şu kısa konuşmayı dinlediler:

— Bu fettan kadının bu kadar kolay öleceğini zannetmedim.

— Allah düşürdü onu bu kuyuya...

— O, bu gece gebermeseydi, günün birinde Tahirin de başını yacaktı.

— Bereket versin ki, halife tam vaktinde yetişti...

Tahir:

— Bu adamlar çıldırmışlar mı? dedi - Hem Maryananın ölümünden, hem de halifenin avdetinden bahsediyorlar.

Hacer duraladı:

— Halifenin avdet etmediğini iddia edemem. Belki de -asileri görünce- dönmüştür. Fakat, Maryana biraz önce arkamdan geliyordu. Onu kim öldürebilir?!

Tahir nöbetçilerin durduğu yere doğru yürüdü. Muhafızlardan birini tanıdı, yanına sokuldu:

— Halife hazretleri nerede?

— Saray duvarlarına okçularımızı çıkarmakla meşgul.

— Sayflyeden dönell çok oldu mu?

— Bir saat kadar oluyor.

— Maryanadan bahsediyorsunuz... O nerede?

— Mahzende yatıyor.

Tahir birdenbire şaşaladı:

— Maryananın mahzende ne işi var?

— Bahçeye çıkmıştı. Halife ile karşılaşmıştı, korktu... mermer merdivenden düştü. Zemin katına kadar yuvarlanarak parçalandı.

Tahir olduğu yerde buz gibi donup kalmıştı.

Hacere:

— Herşey bitti artık, diyordu, Maryana ölmüş.

— Bu sırada halifenin gür ve sert sesi işitildi:

— Muhafızlar... İş başına.

Tahir bu sesi duyunca:

— Düşmanı püskürtmek vazifemizdir, dedi, haydi çocuklar! Sarayın burçlarını tutalım.

Gece yarısı Emeviye sarayının önünde kanlı dövüşler başlamıştı.

Halife bütün muhafızlarını harekete geçirmişti.

Velid, bu arada, Maryananın bahçeye neden çıktığını da soruşturuyordu. Hacerin döndüğünü görünce:

— Sen herşeyi bilirsin! dedi, söyle bakalım, Maryana nereye gidiyordu?

Hacer şaşırmıştı. Korkak bir sesle:

— Cariyeniz birşey bilmiyorum, hazret! dedi - Maryananın bahçeye çıktığını gördüm. Arkasından koştum. Biraz sonra sizinle karşılaştı.

Bu arada gene meydana çıkan Aclan, gülerlek halifenin yanına sokuldu:

— Kulunuza söz söylemek fırsatını ve vairseniz, sizi bu hususta tenvir edebilirim, hazret!

Halife:

— Söyle bakalım, dedi, Maryana nereye gidiyordu?

Halifenin dalkavuşu, bir meşalenin titreyen ışığı altında sinmişti:

— Maryana İraka kaçıyordu, velinimetim!

— Ne dedin?... İraka mı kaçıyordu?

— Evet. Sizin yokluğunuzdan istifade ederek bu gece kaçacaklardı.

Halifenin gözleri döndü:

— Kim yol gösterecekti ona?

Dalkavuk sakalını kaşıyarak Hacerin yüzüne baktı:

— Maryananın rehberi karşınızda duruyor.

Nihayet:

— Katî surette emin olmamız için bir seyahate ihtiyacımız var... - dedi - Gidip bakar, izleri yoklarız...

Kaptan, dudaklarını kemiriyor, düştüyordu.

— Kendim giderim... - diye kararını verdi - Hem de hiç vakit zayi etmeksizin... Rica ederim şu mülkün nerede olduğuna dair bana not veriniz... Şu kâğıda yazalım...

— Hay hay... Müsterih olunuz...

Fakat ne var?

Bürhan gayet helecanlı görünüyordu.

— Bunları önce tahmin etmeli, ona göre davranmalıydım! - dedi. - Karım benden nefret ediyor... Hep bu mesele yüzünden...

— Peki, siz?

— Karımın kinini tahammül edilemez bir yük suretinde görüyorum... Tek o beni affetsin, tek benim yüzümden çektiği ızdırıp dinsin diye acaba nemi feda etmem?... Servetimi, hayatımı, her şeyimi...

— Allah esirgesin... İnşallah hepsi sizde kalır ve arzulamızı yerine getirirsiniz... Servetizin benim bildiğimden haric kısımları nelerdir?...

— Aaaaam, sen de... Uzaktan gören de, bana. «Her şeyi var... Mesud insan!» der, değil mi?... Yirmi seneden beri bir saat gönlü rahatle vakit geçirdim

Hacer birdenbire halifenin ayaklarına kapandı:

— Benim birşeyden haberim yok. Maryana bahçeye çıktı amma nereye gideceğini bilmiyordum.

Hacerin üzerine aradılar, koynunda kıymetli eşyalar buldular. Ve uzun bir yola çıkmak üzere hazırlandığını gördüler.

Halife bir taraftan asilerin biranevel püskürtülmesi için şiddetli emirler verirken, bir taraftan da Maryana meselesile alâkadar oluyordu.

Velid, gözdesine Hacerin yol gösterdiğini ve onu İraka götürmek üzere yola çıktığını anlayınca, derhal, etrafında dolaşan cellâda:

— Şu fettanın başını kopar!

Diye bağırdı. Karanlıkta dolaşan cellâd hemen kılıcı çekti. Hacere nefes aldırmadan, başını bir vuruşa yere düşürdü.

Halifenin dalkavuşu az kaldı bir pot kıracak ve Tahire de ele verecekti. Fakat, kendini güç tuttu. Ağzını açmadan geri çekildi.

Tahirin adını vermek Aclana pahalıya mal olacaktı. Zira, halife Tahiri affetmiş ve sarayın müdafaasına onu memur eylemişti.

Hacerin kesik başı bir mızrağın tepesine geçirilerek bahçede teşhir edilmişti.

Bu sırada sokaktan acı bir ses yükseldi:

— Şeyh Sâid yaralandı. Ne duruyorsunuz? Onun yarasını sarımsız... Ve kendisini buradan uzaklaştırmaz.

Halife bu sesi duyunca:

— Demek ki bu melûn herif buraya kadar gelmiş, dedi, haydi aslanlarım. Bir kısmınız burclardan dışarıya atılarak, şu köpeği takip ediniz. Onu diri olarak ele geçirmeliyiz.

Tahir, halifenin önünde durdu:

— Bana müsaade ederseniz, elim mızraklı ile saraydan kaçayım. Zira asilerin bir kısmı geri döndüler. Şeyh Sâidin de onlarla birlikte kaçması muhtemeldir.

Halife bir lâhza düşündükten sonra, Tahirin omuzunu okşadı:

— Haydi, atılabiliriz! Hemen hainlerin peşinden koş.

Tahir hazırlandı. Elli kadar mızraklı süvarinin başına geçerek, sarayın arka kapısından çıktı ve asileri takibe koyuldu.

Habibinin yararlığı..

Tahir, yanına aldığı mızraklı süvarilerle firarilerin peşine takılmıştı. Sabah oluyordu. Asiler saray burcları önünde bir hayli telefat vermişler ve saraya girmeğe muvaffak olamamışlardı.

O sırada Suriye sahiline tasallüt eden Bizans korsanları (Sur) limanına gelmişlerdi. Bunu haber alan halife Velid, derhal (Sur'a) bir ordu göndererek, Bizanslıların Suriye sahillerinden püskürtülmesini emretmişti. Bu münasebetle daima Şamda meveud bulunan merkez ordusu şimdi Sur sahiline inmiş bulunuyordu. Zaten Şeyh Sâidin de böyle bir fırsat kolladığı ve Şamın en zayıf bir zamanında hücumu kalkıştığı muhakkaktı.

Halife bir aralık Sur'a haber göndermek ve imdad istemek lüzumunu da hissetmiş, fakat sabaha karşı asilerin dağılmağa başladığını görünce bu fikrinden vaz geçmişti.

Tahir yola çıkarken:

— Fazla askere lüzum yok, hazret! Ben bu baldır çıplakları püskürtürüm. Merak etmeyin!

Demişti. Velid, asilerin elli mızraklı ile püskürtüleceğini tahmin etmiyordu. Ancak Tahir öyle mahir bir akıncıydı ki, nice kabilelerle tek başına cenkleşmiş ve hiç bir savasta yenilmemişti.

Ortalık ağarmıştı.

Tahirî yolda çevirmişler, binlerce kabile efradı tarafından yolunu keserek bir hurmalığın içine sürmüştülerdi.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 69

Nakleden : (Vâ - Nâ)

— Lâkin şayed bu saadet imkânsızsa?

— İhtimal... İhtimal... Beni tavzif ettiğiniz işi hatırlıyor musunuz?

— Buraya da bu bahsi konuşmak üzere geldim zaten...

— Demek halâ aynı mevzuâ meşgulsünüz?

— Unutabilir miyiz hiç?... Mazinin yükü altında ezildiğimi hissediyorum... Bu hususta son bir gayret sarfetmemizi isterim.

— Arzularını pek necib, pek âsîl buluyorum... Hem de diğer cihetten talihimiz varmış.

— Niçin?

— Çünkü münasip bir zamanda bana müracaat ettiniz.

→ Elinize bir ipucu mu geçti?

— Mini mini bir iz.

— Son zamanda mı?

— Dün.

— Allah Allah... Anlatın bakalım...

Yoksa talihin makûs yüzü artık bize gülecek mi?

Ramiz Rifki, yazı masasından bir dosya çıkardı. Arkasında «V nci iş» diye bir etiket olan bu kâğıt tomarını alarak, koltuğa kurultu.

Kaptan, dostunun ve vekilinin ne diyeceğini, iz diye ne göstereceğini merakla bekliyordu.

Avukat:

— Şermin ismindeki o kıızı ille bulmak azminde misiniz?

Ne fena tenvirat.

Yeni **TUNGSRAM KRIPTON** ampullarını kullanmak suretile, aynı para ile çok daha bol ışık elde edeceğinizi Patron, neden anlamak istemiyor?

TUNGSRAM KRIPTON

En az paraya
En bol aydınlık

BOURLA BİRADERLER İSTANBUL ANKARA - İZMİR

Her, anne, baba bilmelidir!

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hasıl olan solucan dediğimiz barsak kurtları en muzir hayvanlardır. Bunlar; ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler. Ekseriyetle çocuklarda bulunur.

Halsizlik, Kansızlık, Hazımsızlık, karın ağrıları, karın şişmeleri, burun, makad kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmede ve işitmede bozukluk... Hep bu kurtların tesiridir.

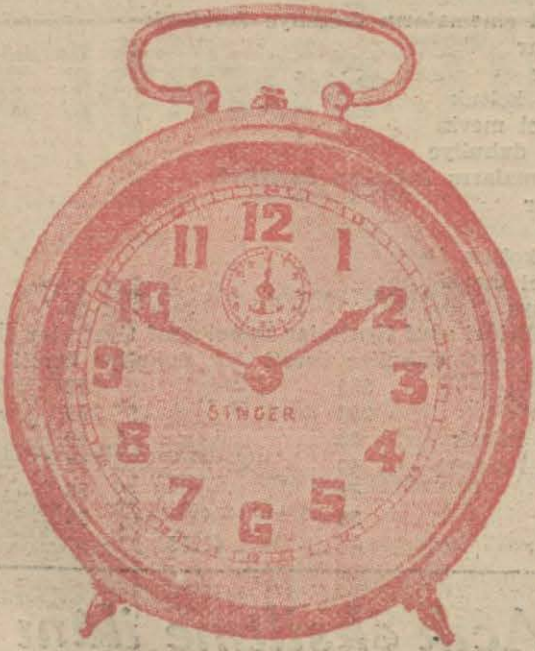
Bir Kutu

Santa

Bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere emniyet ve itimadla verilir. Her çocuk seve seve yer.

DİKKAT: Kullandıktan 24 saat sonra solucan düşmezse çocuğunuzda solucan olmadığına itimad ediniz. Sihat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutuların içinde yazılıdır. Fiati her eczanede 20 kuruştur.

(SANTA) ismine dikkat

YENİ
BİR
SANAYİ
Formülü!UYAN-
DIRICI
BİRSINGER
SAATİZARIF
SAĞLAM
DAKİK

15

SENE
GARAN-
TİLİ

No. 400 KROMDAN, BEYAZ MİNELİSİ 4 LİRA

Taşra siparişlerine beher saate 25 kuruş posta masrafı ilâve olunur. Bu fevkalâde saatlerden edinmek için acele ediniz. Zira mevcudu azdır.

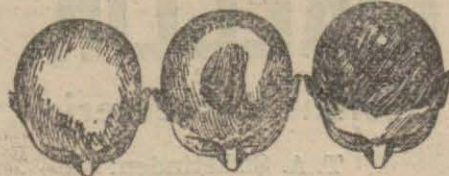
SINGER SAATLERİ MAĞAZASI

İstanbul Eminönü Cad. 8 Tel: 21964

PETROL NİZAM

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartıdır.

On beş senedenberi on binlerce kimse tarafından memnuniyetle kullanılmaktadır.

Alaturka ve alafranga
mükemmel

YEMEK, TATLI

Pastalar kitabı

Yazan: FAHRİYE NEDİM

Her eve lazım olan bu kitab, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay surette tarif eder.

Fiati: 100, cildlisi 125 kuruş.

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

ZAYİ — 1937 de Güzel sanatlar akademisinden verilen diploma İnhisarlar umum müdürlüğünden 1937 de alınan bonservisi ve Alemdar nahiyesi nüfus memurluğundan verilmiş olan nüfus cüzdanımı kaybettim. Bulanların Ayaspaşa, İstanbul palas 5 numaraya aksı takdirde yenisini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Yüksek mimar Sadık Bülgin

Hasan ve Nesrin Kolonyalarında Su ve Boya yoktur.

LİMON ÇİÇEKLERİ

HASAN

KOLONYASINI

Kullananlar kendilerini ruhnevaz ve lâtif kokulu limon, portakal bahçelerinde dolaştıklarını hissederler.

Benzerine Avrupada bile tesadüf edilemez. Hastalara hayat ve şifa veren, sinirleri teskin eden, ruhi ızdırapları azaltan bu meşhur kolonyaya ecnebler bile tapıyor. Hayran ve meftun memleketlerine hediye olarak gönderiyorlar. Denebilir ki, İngiltere, Fransa ve bütün yüksek milletlerin kolonyalarına falktir.

Türkiye Cumhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
4 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,000 »
160 » 20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Haydarpaşa Lisesi Müdürlüğünden:

Üçüncü taksit Mart birde başlar, ona göre yatılı talebe vellerinden taksitlerini ilse müdürlüğüne göndermeleri rica olunur. (1193)

TÜRKİYE

Şişe ve Cam Fabrikaları

Anonim Sosyetesinden:

Şirketimiz 19/2/940 tarihinden itibaren asgari 200 liralık siparişlere taallük eden malları Eminönünde Şeyh Mehmed Geylani mahallesi Lüleci sokağında kâin 22 numaralı Yeni Ticaret hanının birinci katında tesis eylediği tevzi deposundan sevke amade bulunduracaktır.

Siparişler evvelce de olduğu gibi sosyetenin Galata Perşembe Pazarı iş hanının birinci katında kâin İstanbul bürosunda kabul edilecektir.

Tavzih ilânı

Beden terbiyesi genel direktörlüğü
İstanbul bölgesi başkanlığından

27/1/940 tarihindenberi ilân edilmekte olan 755,894,03 lira keşif bedelli Dolmabahçe Stadyum inşaatı eksiltmesine girmek isteyen talipler en az bir teahhütte 400,000 liralık bu işe benzer bir yapı işi yapmış olduklarına dair ibraz edecekleri vesika ile eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel İstanbul Vilâyetine müracaatla ehliyet vesikası almış olmaları ve aynı zamanda 1940 yılına aid ticaret odası vesikasını da hâmil bulunmaları ilân olunur. (1197)

Dün 1 İngiliz, 1 Hollanda,
2 İsveç ve 1 Danimarka
vapuru battı

AKŞAM

Heyecan ve alaka ile beklenen
AFRODİT

Birinci tabi 2 günde yağma edildi
İkinci tabi yapıyor
Bayiler siparişlerini acele bildirsinler
Adres: İstanbulda Nümune Matbaası

Sene 22 — No. 7660 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 19 Şubat 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Norveç müşkül vaziyette

Bir taraftan İngiltere, diğer taraftan Almanya protestoda bulunuyor

Hadisenin denizaltı muharebesine misli görül- memiş bir şiddet vereceği sanılıyor

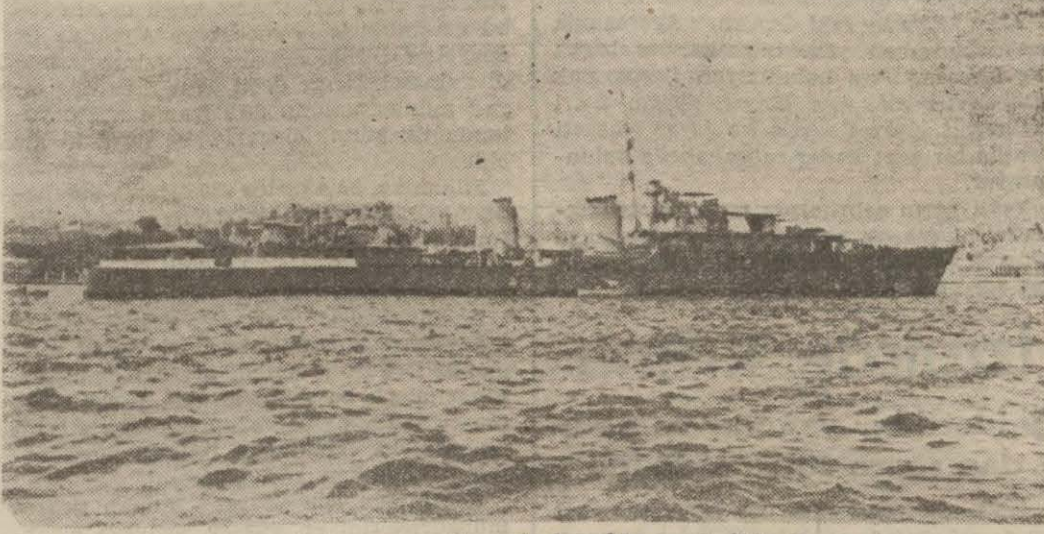
Londra 18 — Norveç hükümetinin Londra sefiri, İngiliz Hariciye Nazırını ziyaret ederek İngiliz harp gemilerinin Norveç kara sularına girmesini hükümeti namına protesto etmiştir. Lord Halifax Norveç sefirinin protestosunu alırken kendisi de Norveç hükümetinin hattı hareketini protesto etmiştir. Nazır: «Altmark vapurunda çok fena şerait içinde 400 esir vardı. Norveç vapurlarının buna rağmen Alman vapurlarının Norveç kara sularından geçmesine müsaade ettiğini haber alınca pek ziyade hayret ettik. Norveç hükümeti için yapılacak şey. Altmark vapurunda dikkatli araştırma icra etmektir. İngiltere hükümeti bahriyenin kararlarını tamamen tasvip etmektedir.» demıştır.

İngilterenin noktai nazarı

Londra 18 — Altmark vapuru hadisesi burada büyük bir alaka uyandırmıştır. İngilterenin noktai nazarı şudur: 1 — Altmark muavin kruvazörü, içinde 2 top, 4 mitrilyöz vardı. 2 — Bu vapurda bir çok harp esiri bulunuyordu. 3 — Bu şerait dahilinde bir vapur bitaraf sularda seyahat edemezdi.

Press Association bu münasebetle diyor ki: «Altmark vapurunun Norveç kara sularında seyahatine müsaade edilmesi İngilterede büyük bir hayret uyandırmıştır. Vapurun adam akıllı muayene edilmesi, içinde harp esiri bulunup bulunmadığının tedkik edilmesi lazımdır.

Norveç Hariciye Nazırı dün akşam söylediği nutukta: «Hadiseyi protesto ettik. Fakat Norveç kara sularının ihlâlinden müteessir olan hükümet, harbi

Hâdisenin kahramanı Cossack torpido muhribi ağustosta
İstanbul limanında iken

[Cossack 935 bahriye programı mucibince yapılmış 1850 ton hacminde 37 ml süratle malik, 8 adet 12 ilk, bir çok hafif toplarla mücehhezdir. 2 ağustosta İngiliz Akdeniz filosu kumandanının bindiği yeni Warspite zırhlısına refakat ederek İstanbul gelmiş, limanımızda 4 gün kalmıştır]

kara sularımıza getirmek hakkına malik değildir.» demıştır. Nazır bu sözlerle Almanyanın Norveç kara sularının ihlâlinden müteessir olmakla beraber hadiseye sebebiyet verdiğini ima etmektedir. Halbuki Norveçin kara sularının ve bitarflığının ihlâlinden Almanya değil, İngiltere müteessir olmuştur. Müsallah, içinde yüzlerce esir bulunan bir vapur Norveç karasularına giriyor ve bundan istifade ederek serbesçe yoluna devam etmek istiyor. Bu vaziyette Norveçin bitarflığının ihlâlinden müteessir olan kimdir? İngiltere...

Norveç iyi bir kontrol yapmadı. Silâhlı, esirleri hamil bir vapurun kara sularında seyahatine müsaade etti. Halbuki Graf Spee zırhlısı Montevideo limanına girince Uruguay hükümetinin ilk işi zırhlıdaki esirleri serbes bırakmak olmuştur.

Alman ajansının tebliği

Berlin 18 (A. A.) — D. N. B. ajansı Altmark vapuru kaptanından alınan rapora istinaden hadise hakkında verdiği izahatta bilhassa diyor ki:

(Devamı 10 uncu sahifede)

Fransız mahafili İngiliz hattı hareketini tamamen tasvib ediyor

Paris Soir İngiliz esirlerin nasıl kurtarıldıklarını anlatıyor

Paris 18 — Fransız siyasi mahafili ve deniz mahfilleri, Altmark meselesinde İngilterenin hattı hareketini tamamen tasvip etmektedir. Bu mahafil Norveç kara sularının Almanya ve bizzat Norveç hükümeti tarafından ihlâl edildiği kanaatindedir. Norveç kontrol memurları vazifelerini yapmamışlar, Norveç kara sularının içinde esirler bulunan müsallah bir vapura iltica mntakası teşkil etmesinde müsamaha etmişlerdir. Bu şerait dahilinde İngiliz bahriyesi kararında tamamen haklıdır.

Esirler nasıl kurtarıldılar?

Paris 18 — Paris Soir gazetesi Altmarktaki İngiliz esirlerin nasıl kurtarıldığını şöyle anlatıyor: «Dün Norveç sularında Nelson devrindeki bir muharebe oldu. İngiliz Cossack torpido muhribi Alman vapuruna yanaştığı zaman kumandanı sordu:

«Geminizde İngiliz esiri var mı?» Alman vapuru kumandanı artık saklayamayarak: «Evet» cevabını verince 30 asker «Hurra!» diye bağırarak Altmarka atladı. Burada müthiş bir karışıklık oldu. Bu sırada anbarlardan «Hurra, hurra» sesleri işitildi. İngiliz bahriyelileri buadaki esirleri çok berbad bir halde kurtardılar.

Aylardanberi ışık yüzü görmeyen esirlere bir parça siyah ekmele çaydan başka bir şey verilmemişti. Yıkılmak için su bile verilmediğinden hepsi çok pis ve berbad bir halde idi. Bunlardan elli hastaneye kaldırılmıştır.»

Fransız gazetelerinin mütalâaları

Paris 18 — Fransız gazeteleri Altmark hadisesi hakkında uzun makaleler yazıyorlar. Temps gazetesi başmakaleinde diyor ki: «Norveç hükümeti Alt-

markın refakatine nasıl iki harp gemisi verdi ve Alman vapurunda ne silâh, ne de esir olmadığını söyledi? Norveçin bitarflığını Almanlar ihlâl etmişlerdir. Norveç bitarflık politikasına riayet etmek için vaziyetini tamamille aydınlatmalıdır. Yoksa vaziyeti büyük tehlike teşkil eder.»

İntisigant: «İngiltere iyi yaptı» diyor ve şu sözleri ilâve ediyor. Almanya bağırıyor, tehdit ediyor, tazminat istiyor. Halbuki vapurdan yüzlerce esir bitkin bir halde, böceklerle dolu olarak kurtarılmıştır. Bu şerait dahilinde söz söyleme hakkı yoktur.»

Esirler neler anlatıyor

Londra 18 (A. A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Altmark vapurundan kurtarılan İngiliz esirleri hadiseyi uzun uzadıya anlatıyorlar.

Bir çok bahriyelilerin şahadetine göre: «Cossack yaklaştığı zaman Almanlar vapuru terkederken bilhassa İngilizlerin kapalı olduğu anbarların yakınına vapuru berhava etmek için saatli bombalar koymuşlardı.

Bahriyeliler: «Kurtarıcılarımız yarım saat geç kalsalardı, herşey bitmiş olacaktı» diyorlar.

Genç bir bahriyeli şunları anlatmıştır: «Son günlerde vaziyet pek fena idi. İçimizden bazıları isyana bile teşebbüs ettiler. Son iki gün zarfında bize yalnız ekmele ve su vermişlerdir.»

Araştırma yapmak üzere Altmarka giren Norveç memurlarına mevcudiyetimizi duyurmuşuz. Bir esir bir demir parçasıyla anbar kapaklarını delmeğe çalışıyor, diğerleri de sesleri yettiği kadar haykırıyordu. Fakat, Almanlar gürlüklerini boğmak için ellerinden geleni yaptılar ve muvaffak da oldular.»

Bulgar Kabinesi

Yeni Başvekilin beyanati Bükreşte iyi karşılandı

Bükreş 18 (A. A.) — Yeni Bulgar Başvekilinin beyanati Bükreşte müsaid bir surette karşılanmıştır. Bükreşte yeni kabinenin Köseivanof kabinesinin çizmiş olduğu esaslar dahilinde harici siyasetine devam etmek niyetinde olması büyük bir memnuniyetle karşılanmaktadır. Bilhassa bu siyasetin mümeyyiz vasfını teşkil eden muntakavî teşriki mesai gihniyeti memnuniyetle ileri sürülmektedir.

Türk gazetecileri Paristen ayrıldılar

Paris 18 (A. A.) — Bir haftadan fazla zamandanberi Fransada bulunarak müteaddid sempati tezahürlerine vesile olan ve cepheyi ziyaret eden Türk gazetecilerinin bir kısmı dün akşam, geri kalan kısmı da bu akşam Ankaraya hareket etmişlerdir.

İşveçte komünist matbuata karşı tedbir

Stokholm 18 (A. A.) — Havas bildiriyor: Hükümet Devlet menfaatine zararlı addedilecek gazetelerin posta ile naklini meneden bir kanun lâyhasını meclise vermiştir. Bu tedbir komünist matbuatı istihdaf eylemektedir.

Dikkatler!

İnanmıyoruz

Tepebaşıdaki Şehir tiyatrosu binası yıkılarak yerine tek katlı bir gazino yapılacak diye rivayet var. Perapalasin kapandığı ve yüz binlerce liraya bir Taksim müessesesi kurulduğu şu sırada acaba bu alelacele işe ne lüzüm görülüyor? Daha son zamanda tamirat gören Tepebaşı tiyatrosu, ancak yeni tiyatro yapıldıktan sonra yıktırılmalı değil midir? Çifter çifter gazinolar açılacağına, şehrin tiyatrosuz bırakılacağına inanamıyoruz.

İkinci Fin müdafaa hattı önünde harp şiddetle devam ediyor

Sovyet tebliği Finlerin köyleri yakarak Viborg istikametinde çekildiklerini bildiriyor

Helsinki 18 — Kareli cephesinde berzahın şark kısmında Sovyet tazyiki hafiflemiştir. Buna mukabil Summa mntakasında tazyik devam ediyor. Sovyetler burada bir netice elde etmeğe çalışıyorlar. Harp gece gündüz devam etmiş Finler burada geri çekilmek mecburiyetinde kalmışlardır. Vaziyet çok ciddidir. Fakat Mannerheim hattı inşa edildiği zaman bir taarruz karşısında çekilmek ihtimalinin hesaba katıldığını unutmamak lazımdır.

Sovyetlerin körfez ile Muahsin arasında topçu ateşi çok şiddetli olmuştur. Obüsler binlerce Finlandiyalıyı yaralamıştır. Buna mukabil tankların tazyiki şiddetini kaybetmiştir.

Ladoga gölünün şimalinde vaziyet iyileşmektedir. Burada bütün Sovyet taarruzları tardedilmiş kayaklarla mücehhez Sibiryalı mütehasşis müfrezeler imha edilmiştir. Ruslar 1800 kişi kaybetmişlerdir. Suemosalmide Finler mevkiilerini muhafaza ediyorlar.

Mareşal Mannerheim Fin milletine bir beyanname neşrederek «Düşmanı evvelceden hazırlanan mevzilerde durdurmak zamanı geldi» demıştır.

Sovyet tebliği

Moskova 18 (A. A.) — Leningrad erkânı harbiye dairesinin 17 şubat tarihli tebliği:

Kareli berzahında düşman Sovyet kıtalarının tazyiki altında büyük ziyatla Viborg istikametinde süratle ricat etmiş ve köyleri yakmıştır.

Sovyet kıtaları, Muolajaervi gölünün şimal sahlinde kâin Ojntla şehrini, Sumanın şarkında Karhula müstahkem

Fin milletine beyanname neşreden
mareşal Mannerheim ve yaveri

mevkiini, Maris ve Murila şekerlerini igal etmişlerdir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Fin - Sovyet harbinde Norveç de bitaraf kalacak

İsveç, Finlandiyanın yardım talebini Almanya- nın harekete geçmesinden çekinerek reddetmiş

Oslu 18 (A. A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Norveç Hariciye Nazırı B. Koht dün akşam Trondheim'de söylediği bir nutukta harbe girmeğe teşvik için bazı devletlerden gelen seslere rağmen Norveç bitaraf kalacağını. Norveçin Finlandiyaya karşı büyük sempati beslemekte olmakla beraber harp sahnesinin genişlemesinin yalnız Norveç için değil, aynı zamanda Finlandiya için de bir tehlike teşkil edeceğini, hükümetin bitarflık siyasetinden ayrılmayacağını kaydettikten sonra son hadiseden bahsederek Altmark vakası Norveç bitarflığına ciddi bir darbedir. Bunu şiddetle protesto ettik demıştır.

Almanya İsveç karşı harekete geçecek miydi?

Paris 18 (A. A.) — Havas bildiriyor:

Parise gelen haberler, İsveç hükümetinin Finlandiya tarafından ileri sürülen yardım taleplerine müsaid cevap vermekten imtina etmesinin Almanyanın İsveç ve umumiyet itibarile Skandinavya memleketlerine karşı olan hattı hareketinin doğrudan doğruya neticesi olduğunu teyid eylemektedir.

Filhakika Berlin bu memleketlere tebligatta bulunarak Finlandiyaya doğru dan doğrupa bir yardım yaptıkları takdirde, Almanyanın bu memleketlere bizzat kendisine karşı bitarflıklarını bozmuş telâkki edeceğini bildirmiştir.

Bundan başka, Sovyet - Alman anlaşması o gekildedir ki, Rus taarruzuna mücavir bir devlete yardım eden memleketler yalnız Sovyetler Birliğine karşı değil, aynı zamanda Almanyaya karşı da vaziyet almış telâkki edilecektir.

— «Bekârlık sultanlıktır» diyeceğine evlen de çorabını karın diksin!...
— Ne diyorsun komşucuğum, bu karımın çorabı!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Sovyetler yeni mevzileri tahkim ediyorlar

Kareli cephesinde bugünkü sükûnetin kısa süreceği tahmin ediliyor

Paris 19 — Helsinkiden gelen son haberlere göre, Kareli cephesinde harp faaliyetleri ve Sovyetler tarafından tahkim edilen mevzilerin bir kısmının tahkim edilmesi büyük bir intizamla ve Sovyetler tarafından izah edilmeğe başlandı.

Sovyetler, işgal ettikleri mevzileri tahkim etmekle meşgul oluyor. Kareli cephesinde harekâtı askeriye de görülen bu gelişmenin uzun müddet sürmeyeceğini ve Rusların pek yakında Viipuri istikametinde taarruza geçecekleri tahmin edilmektedir.

Londrada hava hücumlarına karşı müdafaa manevraları yapıldı

Muvaffakiyetle neticelenen bu manevralara 60 bin kişi fiilen iştirâk etti

Roma 18 — Londradan bildirildiğine göre bugün Londrada büyük miktarda hava hücumlarına karşı müdafaa manevraları yapılmıştır. Bu manevralara 60 bin kişi fiilen iştirâk etmiştir.

Düşman taarruzlarının şehre yitirer tayyare ile dalga halinde birbiri arkasından yapıldığı fazedilmiştir. Manevraların iyi neticeler vermiş oldukları temin edilmektedir. Hava hücumlarına karşı müdafaa manevralarının ilkbaharın yaklaştığı günlere tesadüf etmesine büyük ehemmiyet veriliyor.

Bir İran vapurunun torpillenmesi Tahrande infial uyandırdı

Paris 19 — Tahrandan bildiriliyor: Belçikadan şeker ve şimendifer rayları yükli olarak İrana gitmekte olan İran bandıralı «Ermenistan» vapurunun yolda bir Alman tahtelbaharı tarafından torpillenmesi Tahran mahafilinde şiddetli bir infial uyandırmıştır. Tahran mahafil bu kabil hareketlerin Almanya'ya karşı infial uyandırmaktan başka bir şeye yaramayacağını beyan ediyor. İran matbuatı, hiç bir harp kaçağı eşiya taşımayan İran vapurunun torpillenmesini şiddetle tenkid ediyor.

İngilizler bir Alman vapurunu zaptettiler

Londra 19 — Bir İngiliz harp gemisi, Morea namında bir Alman vapurunu yakalamış ve İngiliz limanına getirmiştir.

İtalya, kendine hâs ve menfaatlerine uygun bir siyaset takip edecek

Roma 19 — Telegrafo gazetesi, yüksek millî müdafaa meclisinin altı gün süren iktisadî ve neşredilen tebliğinden bahsederken diyor ki: «Halk, iktisadî meseleler hakkında altı gün lakinik malûmatı okumuştur. Nihayet resmî tebliğ neşredilmiştir. İtalya, kendine has ve millî menfaatlerine uygun bir siyaset takip etmek ve ihmale maruz bırakılmamak azmindadır.

Budapeşte civarında bir kâğıt fabrikası yanıyor

Budapeşte 19 — Budapeşte civarında bir kâğıt fabrikasında büyük bir yangın çıkmıştır. Yangın hâlâ devam ediyor.

Bir Japon balıkçı gemisi tevkif edildi

Roma 18 — Tokyodan gelen haberler bir Japon balıkçı gemisinin 60 kilitlik tayfasıyla meşgul bir harp gemisi tarafından tevkif edilerek içinde aralarında yapıldığını bildirmektedir. Tokyo hükûmeti bu hususta bir tahkikat açmıştır.

Bursada turizm işleri

Bursa 18 — Vilâyetin teşebbüsü üzere Ticaret Vekâleti turizm işleri için yeniden 2000 lira göndermiştir.

Yapılan bu yardımlarla Uludağdaki tesisat noksanları tamamlanacaktır.

Diğer taraftan Atatürk stadyumunun kumali için 15,000 lira gönderilmesine Beden terbiyesi genel direktörlüğünce karar verilmiştir.

Polonyanın Sovyet işgali altındaki yerlerden Almanların nakli bitti

Berlin 18 (A.A.) — Polonyanın Sovyet işgali altında bulunan kısmındaki Almanların Almanya'ya nakli işi sona erdiği için şimdi Polonyanın Alman işgali altında bulunan kısmındaki Beyaz Rusların, Ukraynalıların ve Rutenlerin Sovyetler Birliğine nakli işine başlanacaktır.

İsviçreli bir mebus Finlândiyadan döndü

Bern 18 (A.A.) — Millî konseyin son devresine reislik etmiş olan mezkûr konseyde mebus albay Henri Vallotton Finlândiyadan dönmüş ve İsviçre milletine bu kahraman memleket lehinde hararetili bir hitabede bulunmuştur.

Ankarada tertip edilen kır koşusu

Ankara 18 (A.A.) — Bugün saat 11 de «19 Mayıs stadyumu»nda başlamak üzere 42 koşucunun iştirakle yapılan kır koşusunu, iştirak eden bütün atletler muvaffakiyetle bitirmişlerdir.

Bu muvaffakiyetli koşunun hitamında: Demirspordan Mustafa 25/52 dakika ile birinci, Muhafızgücünden Kenan ikinci, Muhafızgücünden Mehmet üçüncü, Askerî Fabrikalardan Şevki dördüncü oldu.

Müşabakayı iyi derece ile bitirmeğe muvaffak olan bu dört atlet İstanbul'da yapılacak olan Türkiye birinciliği müşabakasında Ankarayı temsil edecektir.

İngilterede tevkif edilen kadınlar

Paris 18 — Peti Parisien gazetesinin verdiği malûmata göre, İngilterede halen mevcut bir Alman kadını vardır ve ekserisinin casus olduğundan şüphelenilmektedir. Şimdiye kadar birçok kadın tevkif edilmiş, bir çoğu da nezaret altına alınmıştır.

Adliye Vekillinin seyahatı

Dün İzmirde Kültürparkı ve eski İzmir hafriyatını gezdi

İzmir 18 (Telefonla) — Adliye Vekili B. Fethi Okyar bugün öğleden evvel yanında sekiz kişi ve Vekâlet erkânı bulunduğu halde otomobille Güzelahya kadar bir gezinti yaparak Kadifekalesine çıkmış, oradan şehrin muhtelif manzaralarını seyretmiş, Vali ve Belediye reisinin verdikleri izahatı dinlemiş, sonra Kültürparka gelerek Fuar sahasını, buradaki devletler pavyonlarını, Sergi sarayı binasını, nebatat ve hayvanat bahçeleriyle müzeleri, atış poligonunu görmüş, öğle üzeri Belediye tarafından Kültürparkta şerefine verilen ziyafette bulunmuştur. Bu ziyafete Vali, Mühürhâkim mevkî kumandanı, Parti müfettişi, Parti reisi ve refikaları davetli idiler.

Adliye Vekili öğleden sonra Asatratika müzesini ve Namazgâhtaki eski İzmir hafriyatını gezerek muhtelif medeniyet eserlerine dair müze müdürü Salâhaddin Kanitar tarafından verilen izahatı alâka ile dinlemiş, bilhassa eski İzmirin Agorasında meydana çıkan yeni heykeller ve başka hic bir yerde eşli bulunmayan Beşparmak kubbelerle alâkadar olmuş, akşam üzeri Halkevi'ni ziyarette reis ve idare heyeti ile bir saat kadar müşahade bulunmuştur.

Vekil yarın şehrimizde muhtelif tedkiklerde bulunacak ve salı günü Bergamaya giderek oradaki harabeleri, müzeyi ziyaret edecektir.

İzmirde fırtına

Şiddetli bir yağmur ve doludan sonra sükûnet buldu

İzmir 18 (Telefonla) — Dün gece saat 12 de şehrimizde müthiş bir lodos fırtınası bazı zararlar yapmıştır. Sahilde bağlı üç sandal parçalanmış, bir sandalda uyuyan iki sandalci hayatlarını güçlükle kurtarablmışlardır.

Karataş kömrü iskelesi önünde demirli kömür kayıkları karaya düşmek tehlikesine maruz kalmış, fakat fırtına ansızın boğan yağmur ve doludan sonra sükûnet bulmuştur. Bazı evlerin bahçe duvarları yıkılmış, kiremitleri uçmuştur.

Trabzon - Bayburt

Zigana dağı yolu açıldı, Kop yolu da açılmak üzere

Bayburt 18 (A.A.) — Bayburt - Trabzon arasındaki Vakuk ve Zigana dağı yolları açılmıştır. Bu suretle iki aydan beri durmuş olan münakalat yeniden başlamış ve son zamanlarda hissedilmekte olan havayıcı zaruriye sıkıntısı bertaraf olmuştur. Kop dağı yolu da bir iki güne kadar açılacaktır.

Gümüşhane valisi yanında Kızılay müfettişi ile üçüncü umumî müfettişlik maarif müşaviri olduğu halde Şiran ve Kelkit felâket muntakalarında tefitişte bulunmaktadırlar.

Ankarada lig maçları

Ankara 18 — Lig maçlarına bugün Muhafızgücü sahasında devam edildi. Gençlerbirliği - Harbiye B takımları maçı Harbiye 8-6 kazandı. Gençlerbirliği - Güneşi 3-1 mağlûb etti. Muhafızgücü - Kırıkkale 1-1 berabere kaldılar. Harbiye - Askerî Fabrikalargücünü 1-0 yendi.

Ankara atış müşabakalarının birinci ve ikincileri

Ankara 18 (A.A.) — Atış poligonunda üç günden beri devam etmekte olan atış müşabakaları bugün nihayetlenmiştir. Bu atışlarda genç kızlar arasındaki müşabakalarda: Neriman 23 puanla birinci, Nezihe 19 puanla ikinci olmuştur. Erkekler arasındaki müşabakalarda: Nuri Vural 35 puanla birinci, Zeki, Ferid ve Nâzım 30 ar puanla ikinci olmuşlardır.

Bitaraf gemilerin vaziyeti

Norveç denizcileri gayri insani muameleyi protesto etti

Stokholm 18 (A.A.) — Norveç denizcileri federasyonu, bitaraf ticaret gemilerine karşı yapılan gayri insani muameleleri şiddetle protesto etmiştir.

Danimarka denizcilerinin isteği

Kopenhag 18 (A.A.) — Danimarka deniz sendikaları, İngiltereden İngiliz kara suları haricinde kontrol limanları tesisini ve Almanya'dan da bilâhita Danimarka gemilerini batırmamasını istemeğe karar vermişlerdir.

Fransız ve İngiliz orduları arasında futbol maçı

Lille 18 (A.A.) — Bugün İngiliz ordusu ile Fransız ordusu arasında yapılan futbol maçı bir karşı iki sayı ile İngiliz ordusu takımı kazanmıştır.

Sovyet - Alman iktisadî münasebetleri genişliyor

İzvestia gazetesi: "Son anlaşmalar, dostluk münasebetlerinin sağlam esasa dayandığını ve mütemadiyen kuvvetlendiğini isbat eder,, diyor

Moskova 18 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: «İzvestia» gazetesi başmakalesinde diyor ki: «Bu sene şubatın 11 inde Almanya ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan iktisadî anlaşmanın büyük bir siyasi ve iktisadî ehemmiyeti vardır. Bu anlaşma her iki devletin karşılıklı istifadelerine dayanmakta ve mesud başlangıcını ağustos 1939 ticaret ve kredi muahedesi ile teşkil ettiği Alman - Sovyet iktisadî ve siyasi teşrîki mesalinin devamlı inkişafını temin etmektedir.

Gergin siyasi vaziyet havası içinde akteğilmiş olan 1939 ticaret kredî muahedesi bu gerginliği izale edecek ve Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki yalnız iktisadî münasebetlerin değil aynı zamanda siyasi münasebetlerin de devamlı selâhi yolunda ilk adım olacaktır. Ve nasıl ki de oldu.

Filhakika, 23 ağustos 1939 ticaret muahedesi Moskova'da imzalanan Sovyetler Birliği - Alman ademi tecavüz paktı takibi etti ve aynı senenin 28 Eylülünde de dostluk paktı imza edildi.

Bu muahedeler Sovyetler Birliği ile Almanya arasındaki iktisadî ve siyasi münasebetlerde bir dönüm noktası olmuştur. Binaenaleyh bu gerait altında 1939 ticaret muahedesi derpiş edilmiş olan iktisadî mübadeleler iki tarafın iktisadî menfaatleri bakımından kâfi gelmezdi.

İşte bunun için Sovyet - Alman ticaret mübadelelerini en yüksek seviyeye çıkarmak için bir iktisadî program hazırlanması hususunda müzakereler başladı ve bu müzakereler iki taraf arasında 11 şubatta bir iktisadî anlaşmanın imzasına müncer olan mesud neticeye vardı.

Rusya, Almanyanın büyük bir ihtiyaç duyduğu iptidai maddeler hususunda dünyanın en büyük müstahsilidir. Ve Almanya da yüksek vasıfda makine ve tehzizat imalatçısı olarak bütün dünyada birinci safta gelmektedir. Sovyetler Birliği kendi endüstrisinin fevkalâde inkişaf etmiş olmasına rağmen Almanyanın bu imalat ile alâkadardır.

Binaenaleyh, Sovyetler Birliği Almanya'ya yiyecek de dahil olduğu halde iptidai maddeler verecek ve Almanya Sovyetler Birliğine silah da dahil olmak üzere sinai malûmatı verecektir.

Bu iktisadî anlaşma mucibince, Sovyetler Birliği ile Almanya arasındaki ticaret mübadeleleri daha ilk senesinde umumî harptenberi asla kaydedilmedik hacmi açacaktır. İki taraf, müteakiben vereceklerini ileride daha da ziyade arttırmak

arzusunu izhar etmiştir.

Demek oluyor ki, iktisadî anlaşma, Almanya mütefiklerinin ablakası yüzünden ziyadesiyle muhtaç olduğu iptidai maddeleri temin edecek, ve Sovyetler Birliğine de harici ticaretini genişletmek imkânını verecektir. Bu suretle Sovyetler Birliği hemen hemen sifra düşen Fransa ve İngiltere ile olan ticaretinden mütevellid sıkıntılardan kurtulacaktır.

Daha, harpten evvel, Sovyetler Birliğinin İngiltere ve Fransaya yapmış olduğu siparişleri bu iki hükûmet iptal etmiş ve bizzat kendilerini zarara sokmuşlardı. Hiç şüphe yok ki, Sovyetler Birliği mukabilinde bir şey almaksızın İngiltere ve Fransaya eşya ihraç edemez.

İngilizleri örnek alarak Paristeki Sovyet ticaret mümessillğine polislerle baskın yapan Fransa ile normal ticaret yapmak mümkün müdür?

Bugünkü vaziyette ekonomik kudretinin artması sayesinde haricte vareside olan Sovyetler Birliği İngiltere ve Fransa ile geniş ticarî münasebetlerde bulunmaksızın da emniyetle iktisadî hayatını inkişaf ettirebilir. Alman hükûmeti de tıpkı Sovyet hükûmeti gibi iki memleket arasında sağlam iktisadî teşrîki mesai kurmak azmini beslemektedir.

Bütün bunlar geçen sene nihayetinde Almanya ile Sovyetler Birliği arasındaki siyasi münasebetlerden hasil olan kati iyiliği ve o zaman iki taraf arasında tesis edilen dostluk münasebetlerinin sağlam esasa dayandığını ve mütemadiyen kuvvetlendiğini isbat eder.

Pravda gazetesi de aynı fikirleri yürütüyor

Moskova 18 (A.A.) — Sovyet - Alman anlaşması Pravda gazetesi tarafından da uzun uzadıya tefsir edilmektedir. Gazete Tass ajansı tarafından tebliğ edilen başmakalesinde İzvestia gazetesinin serdettiği delilleri tekrar etmekte ve bu münasebetle iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerinin inkişafının Alman ve Sovyet milletlerinin hayatı menfaatlerine olduğu gibi barışın ve bütün memleketlerde halk kütlelerinin menfaatlerine de uygun olduğunu bildirmektedir.

Romanyada

60 Macarın tevkif edildiği bildiriliyor

Budapeşte 18 (A.A.) — Bir kaç gün evvel Rumen polisünün Tinisaara'da 60 Macarı tevkif ettiği tasrih edilmektedir. Mevkufılardan on ikisi askeri hapishaneye sevk edilmiştir.

Hava yine kapalı

Evvelki gece başlıyan kar çok sürmedi

Şubatın sonu yaklaştığı için artık kışın geçtiği ümid ediliyordu. Birkaç gündürlü havaların mülayim gitmesi bu ümidleri kuvvetlendirmişti. Evvelki gece yağın kar dün sabah herkesi şaşırttı. Yataklarından kalkıp da ortalığı kalın bir kar tabanının örttüğünü görenler gözlerine inanamıyorlardı.

Bereket kar çok sürmemiş dün öğleye doğru hava açmıştı. Maamafih termometre diğer günlere nisbetle düşüktü. Dün 5 dereceden yukarı çıkamamış, akşam 3 dereceye inmiştir.

Dün gece saat 21 den sonra tekrar yağmur yağmaya başlamış, hava da hissedilir derecede soğumuştur. Yağmur bütün gece devam etmiştir. Havalanın intizamsız gitmesi, kâh açıp, kâh kapması, kar, yağmur bir çok kimselerin nezleye tutulmalarına sebeb olmuştur.

Mohaç harbinde batan gemileri çıkarmak istiyorlar

Paris 18 — Havas ajansı bildiriyor: Bir Hollanda şirketi Bratislava belediyesine müracaat ederek 1526 daki Mohaç muharebesinde Tunada batmış olan gemi enkazını çıkarmak teklifinde bulunmuştur. Bu enkaz on kadar Türk gemisine aittir ve gemilerle beraber gümüş ve altın da batmıştır. Halen, bunların bulunduğu yer keşfedilmiştir.

Japon tayyarelerinin baskını

Tokyo 18 (A.A.) — Domei ajansı Japon tayyarelerinin dün akşam Yunnan demiryolu üzerine yeni bir baskın yaptıklarını bildiriyor. Japon tebliğinde demiryolunun muhtelif noktalarda tahrib

Garp cephesinde

Bir Alman hücum teşebbüsü akim kaldı

Paris 18 (A.A.) — 18 şubat akşam tebliği: Düşman çok kuvvetli bir hazırlıktan sonra Moselle'nin doğusundaki karakollarımızdan birine hücum etmiş fakat teşebbüsü tamamen akim kalmıştır. Cephenin diğer noktalarında iki taraftan devriye faaliyeti kaydedilmiştir.

Batan vapurlar

1 İngiliz, 1 Hollanda, 2 İsveç vapuru battı

Amsterdam 18 (A.A.) — Londradan öğrenildiğine göre, 3656 tonluk İngiliz Baron Ailsa vapuru Şimal denizinde batmıştır. Vapur kaptanı ile bir tayfa müstesna olmak üzere mürettebat kurtarılmıştır.

Amsterdam 18 (A.A.) — 4537 tonluk Hollandal Ameland vapuru bu sabah saat 5 de Van Holland limanından ayrılmış ve Şimal denizinde saat 9 da bir mayne çarpmıştır. Vapur ağır batmaktadır. Mürettebat kurtarılmıştır.

Londra 18 (A.A.) — Liana ve Osmad adındaki iki İsveç vapurunun batığı öğrenilmiştir.

Bir Danimarka vapuru yandı

Kopenhag 18 (A.A.) — Danimarka bandıralı Tietzen vapuru bu gece Orhus'da bir elektrik kontağı neticesinde yanmıştır. Bu boruları donmuş olduğundan vapurun kurtarılmasına imkân hasil olmamıştır. İki bahriyeli ölmüş, bir bahriyeli de ağır surette yaralanmıştır.

2 İngiliz vapuru çarpıştı

Dorban 18 (A.A.) — Reuter bildiriyor: İngiliz bandıralı «Cheldane» ve «Greatistocke» vapurları dün gece çarpışmışlardır. Bu çarpışma neticesinde Cheldane batmıştır. Kaptan da dahil olmak üzere 16 denizci kayıptır.

Eski İzmir hafriyatı

İzmir 18 (Telefonla) — Türk tarih kurumu başkanlığı eski İzmirin tamamen meydana çıkarılması için yapılmakta olan hafriyata büyük ehemmiyet atfediyor. Buradaki alâkadarlara gelen bir mektupta hafriyatın tamamlanması için

AKŞAMDAN AKŞAMA

"Türkiyede sinemacılık olmaz!.. ne demekmiş?.."

Şehrimizin İpek ve Melek gibi büyük sinemalarında «Şehvet kurbanı» isimli film oynuyor.

Bunu görmemezlik edemedim. Aynı eseri, garp sanayiinin en ileri teknik mahsulü olarak Emil Jannings'le seyretmiştim. İstanbulda yapılan ve Ertuğrul Muhsin ve arkadaşlarının temsil ettiği «Şehvet kurbanı» acaba dimağlarımızda elim bir mukayese doğmasına mı sebep olacaktı?

Stüdyo sahipleri ve sanatkarlarımız, böyle bir imtihana girmek cesaretini kendilerinde nasıl bulmuşlardı? Gü-lünç düşmekten korkuyorlar mıydı?

Gerçi pek çok ekenibeden Şehir tiyat-rosu hakkında «İyi bir Avrupa sahne-si âyarındadır. Bizde oynanan eserleri burada da gördük; kıymetlerini azım-samadık!» suretinde takdirler duymuşuzdur. Bizlerin şahsi intibamız da, (bina fecaati hariç) hele göze hitap eden kısımlarda, aynen böyledir. Fakat itiraf etmeli ki sahne başka, film bambaşka... Karşı tarafta, Hollivud'lar var; Alman ve Fransız film sanayi-i var... Milyarlık müesseseler; bir kurdela uğruşa milyon sarfediyorlar... Ne fedakârlıklara katlandıklarını efsane dinler gibi okuyoruz... Eserlerini seyretmek de bedavadan rub ekşiğine...

Onların intibaları üzerimizdeyken - bilhassa aynı mevzuu - Türk sanat-kârlarından nasıl seyredebildik?...

Ertuğrul Muhsininki, tam mânasile bir meydan okuyuştu! Bacaklarının kuvvetine güvenip Mercedes motörile yarışa kalkmak gibi birşey...

Söyle derler:

— Bir garbin sokaklarına bak, bir bizimkilere bak... Bir garbin evlerine bak, bir bizimkilere bak...

Memleketimizdeki bazı mesleklerin mensupları, kendileriyle garpteki ak-ranları arasında bu korkunç mesafe-nin bulunmadığını iddia etmektedirler. Meselâ, tababet sahasında, Türk dok-torluğu hakkıyla kendine güvenebilir. Siyaset ve askerlikte kimseden geri kalmadığımızı da son devrin tarihi gösterdi. Ben kendi hesabıma, güzel sanatlarımızın edebiyat faslına - genç neslin yüksek iddialarına rağmen - garpteki emsalle - heyhat! - aynı boyda göremiyorum. Aradaki fark, İstanbul sokaklarıyla Newyork avnüsü kadarıdır. (Haydi diyelim ki yeni as-faltlanmış Babıâli caddesi bizim edebiyatın en yüksek istidadlarını temsil etsin...)

Fakat, - işte yine mevzuu geliyo-rum - «Şehvet kurbanı» filmi, bu korkunç farkı göstermiyor. İtiraf et-meli ki, başroldeki Ertuğrul Muhsinle büyük bir tekâmül hamlesi yapan Cahide ve diğer arkadaşları, ferdi ka-biliyetlerle birçok noksanları telâfi etmişler.

Şuradan buradan işitiriz: — Efendim bizde sinemacılık olur mu?... Dublâj kâfi... Onlarla yarışa-mayız...

Bu, Hürriyet ve İtilâf fırkasının «Biz yapamayız!» teranesine benzeyen bedbinane bir telkindir

«Türkiyede sinemacılık yapılmaz!» diye iddia etmek ne demekmiş?... İpek-çi'ler bir taraftan, diğer stüdyonun sahibi Halil Kâmil öbür taraftan, bu-nun aksini isbat için uğraşıyorlar. Son çıkardan «Taş parçası» eseri gibi «Şehvet kurbanı» da nikbinlik telkin eden eserlerdir.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Taksim meydanının tanzimi

Yeni apartımanlar, büyük otel nerede yapılacak?

Taksim bahçesinden bir köprü ile Sürpagop mezarlığındaki parka geçilecek

Taksimde yeni açılan sahanın tanziml-ne, toprak tesviyesi tamamlandıktan sonra başlanacaktır. Sahanın ortasında geniş bir yeşillik olacaktır.

Sahaya bakan İstanbul klübünün sıra-sındaki binaların vaziyeti - Nafia Vekâle-tince tasdik edilen katı plâna göre - tes-bit edilmiştir. Bu binalardan köşebaşına tesadüf eden üstünde cemekehlî kahve ve altında (Ankara Pazarı) bakkaliyesi bulu-nan bina ile yanındaki Denizpalas apartı-manı biraz geriye çekileceklerdir.

Bu binalar, Kalmis apartımanı sırasın-daki binaların hizasına gelecektir. İstan-bul klübü ile sağında ve solundaki bina-lar büsbütün yıktırılacaktır. Klüp ve ya-nındaki binalar yıktırıldıktan sonra, sa-hanın denize nezareti temin edilecektir.

Taksim kıyısına gelince: Meydanın tan-zimi bittikten sonra kıyının yıktırılma-sına başlanacaktır. Kıyının tramvay cad-desindeki köşesinde ve şimdî altında bir otomobil acentesi bulunan kısmın yerine Emlâk şirketi Belediyenin yapacağı an-laşma neticesinde büyük bir apartıman in-şa edilecektir. Aynı cesamette ve biçimde ikinci bir apartıman da kıyının Mete

caddesindeki mukabil köşesinde yapıla-caktır.

Taksim kıyısı arsasında yapılacak bü-yük otelin yeri de tesbit edilmiştir. Otel, denize nezareti, temin edilmek üzere Mete caddesinin Taksim bahçesinin önünde bir-leştiği noktada inşa edilecektir. Bu suret-le müstakbel otelin bir taraftan denize, diğer taraftan Mete caddesine ve yan ta-raftan da Taksim bahçesine nezareti tem-in edilecektir.

Taksim kıyısının zemini, Taksim bah-çesinden yüksek olacağından yeni mey-dandan başlayarak Taksim kıyısı arsasını, bahçesini geçecek ve sırf yayalara mahsus olacak yol için Taksim kıyısı sahasından bahçeye bir merdivenle inilecektir.

Yeni merdiven, geçen sene Taksim bah-çesinde yapılan apteshanenin yanında bu-lunacağından bu apteshane de kaldırıl-a-caktır.

Aynı yolun Sürpagop sahasına gidebil-mesini temin etmek için de Taksim bahçe-si ile Sürpagop mezarlığı sahası arasın-daki sokağın üzerinde bir köprü yapıla-caktır.

Sürpagop mezarlığında bulunan Erme-

nilere aid kilise, ayazma ve sair binaların istimlakı de tekrarr etmiştir. Vali ve Be-lelediye reisi doktor Lütfi Kırdar, Ermeni kilisesi ile civarındaki binaların mütevell-i-lerini nezdine davet ederek bu binalar ist-imlak edileceği için şimdiden kendilerin-ce lâzımgelen tedbirlerin alınmasını bil-dirmiştir.

Belediye, Taksim bahçesindeki Dağcılık klübü binasını da kaldırmağa karar ver-diğinden klübün bahçedeki tenis kordu şimdiden sökülüştür. Buna mukabil Sürpagop sahasında yeni bir tenis kordu yapılacaktır.

İleride büyük Şehir tiyatrosunun yapı-lacağı şimdiki Beyoğlu jandarma karako-lu binası önünden geçen Mete caddesi, Taksim bahçesinin yanına kadar uzan-maktadır. Bu caddenin önündeki derin kısım büyük bir istinad duvarı yapılmak suretile doldurulmaktadır. Mete caddesi Taşkılla caddesiyle birleştirilmek suretile Dolmabahçeye inecektir. Bu yol, nihayet iki aya kadar ikmal edilecektir. Yol üzerin-de bulunan birkaç bostan kulübesinin de istimlak muamelesi ikmal edilmiştir. An-cak, içindekilerin kiş nihayetinde kadar oturmalarına müsaade edilmiştir.

Eminönü meydanı

Bir iki bina daha istimlak edilecek

Eminönü meydanının tanzimine devam edilirken Yeniciami kemerinin önündeki yayalara mahsus kısmın pek dar olduğu görülmüştür. Esasen tramvay hattı ya-ya kaldırma pek yakın geçtiğinden yayala-rın rahatça yürümelerine imkân görü-lememiştir. Bu sebeple yaya kaldırmanın ge-nişletilmesi zarurî görülmüştür.

Belediye imar müdürlüğüne hazırlanan bir projeye göre Yeniciami kemerinin aya-ğı içinden bir kapı açılacak, yayalar bu-radan geçebilecekler. Bunun için Yeniciami kemerine bitişik olan Nimet ve Tek kollu Cemal işçilerinin bulunduğu binalar da istimlak edilecektir.

Ağaçlandırma işi

Nisantaşında Vali konağı caddesinde ye-şil saha yapılacak bostanlara bir müddet-tenberi taşınan topraklarla saha kâfi mik-darda dolmuştur. Toprak tesviyesi bit-tikten sonra buranın ağaçlandırılmasına başlanacaktır. Vali B. Lütfi Kırdar fidan tedariki için bahçeler müdürlüğüne emir vermiştir.

Buradaki ağaçlandırma işi, Nafia Vekâleti bahçeler mütehasşısının hazırladığı plâna göre yapılacaktır. Bundan başka şehrin muhtelif caddelerine ve sahalarına evvel-ce dikilen ağaçlardan bir kısmı kurudu-ğundan yerlerine yenilerinin konulması ve ağaçsız yer bırakılmaması da vali tara-fından bahçeler müdürlüğüne bildiril-miştir.

Tramvaylar

Sirkeci'de üç günde 3 raydan çıkma vakası oldu

Tramvay yollarının bozukluğu yüzünden sık sık tramvay kazası vukua gelmektedir. Yalnız, son üç gün zarfında, Sirkeci'de ar-dı ardına üç raydan çıkma vakası olmuş-tur. Bu vakalardan ikisi gece, üçüncüsü gündüz cereyan etmiştir. Evvelki gece, Bahçekapıda, Eminönüne giden virajda bir Ortaköy - Aksaray arabası yoldan çı-kmış, 7,40 dan 8,30 a kadar münakalât sek-teye uğramıştır. Bu sırada şiddetli bir de yağmur sağanağı başlamış, halk, ellerinde tramvay biletləri o arabadan bu arabaya koşup durmuştur. Bu arada biletlilerle yol-cular arasında geçen nahoş münakaşala-rın haddi hesabı yoktur.

Dün de, saat 12,10 da aynı yerde, 167 numaralı Şişli - Beyazıt arabası raydan çıkmıştır.

Karilerimizin mektupları

Kuzguncuk caddesinde tek lâmba yok

Üsküdar Kuzguncuğa bağlayan iki kilometrelik mesafede tek bir lâmba olmadıgından geceleri gidip gelmekte çok müşkülât çekmekteyiz. Dileğimize alâkadarların nazarı dikkatini celbet-menizi rica ederim.

Üsküdar İcadiye Hamam C. No. 30
Murat Artar

Nakil vasıtaları kazaları

Son yirmi dört saat zarfında şehirde şu nakil vasıtası kazaları olmuştur:

Şoför Battal oğlu Abdürrahmanın idaresindeki otomobil, Bahçekapıdan geçerken, Saraç oğlu İsmail Hakkı Şensöze çarpmış, yaralanmıştır. Şoför, yakalanmış-tır.

Fener caddesinde oturan Ahmedin 6 yaşındaki çocuğu Yaşar, Unkapı caddesinde oynarken, şoför Yusuf Sönerin idaresindeki kamyonun önüne düşmüş, yaralanmıştır.

Şoför Ali oğlu Ahmedin idaresindeki otomobil, Gümüşsuyu caddesinden geçen Teşvikiyede oturan İhsana çarpmış, yaralanmıştır. Yaralı, Şişli Sıhhat Yurduna kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Maltepede oturan şoför Ahmedin idare-sindeki gazoz kamyonu, Suadiyeden geçerken Mehmed oğlu Süleymana çarpmış, sağ ayağından yaralanmıştır.

Fındıklı'da tramvaydan atlamak isteyen Ali kızı Zekiye, muvazenesini kaybederek yere düşmüş, yaralanmıştır.

★ Feriköyünde oturan 55 yaşlarında İs-mail oğlu Durmuş, Osmanbeyde Şair Nigâz sokağında dolaşırken anüsün yere düşmüş ölmüştür. Tıbbi adli, Durmuşun kalb sek-tesinden öldüğünü tesbit ve gömülmesine izin vermiştir.

Mesud bir nişan

«Akşam» matbaası müdürü Kâzım Şinasi Dersan'ın kızı Selma Dersan ile Riyaseticümhur sabık umumi kâ-tibi bay Hasan Rıza Soyak'ın oğlu Enver Soyak nişanlanmışlardır.

Her iki aileyi tebrik eder, genç ni-şanlılara sıhhat ve saadet dileriz.

Aktarmalı biletlər

Bir biletle iki hatta seyahat edilebilecek

Tramvay idaresinin kısa mesafelerde tenzil ve uzun mesafelerde de zam sureti-le hazırladığı yeni biletlar tesdik edil-mek üzere Nafia Vekâletine gönderil-miştir.

Bu tarifenin bir kısmı da aktarmalı bi-letlere taallük ediyor. Müteaddid arabala-rı binmek suretile tertip edilen bu aktar-malı biletlar, birinci mevkide 10, ikinci mevkide 8 kuruş olacaktır. Meselâ Şişli-den Bebeğe gitmek isteyen bir yolcu, Ka-raköyden Bebek tramvayına aynı biletle binmek suretile gidecektir. Gene meselâ Mağkadan Edirnekapiya ve yahut Topka-piya gidecek yolcu, aktarma biletle seyah-at edecektir. İleride Tünel ile tramvay-lar arasında da aktarma bileti ihdas edil-mesi muhtasavverdir.

Tramvay idaresinin ve Belediyenin ak-tarmalı biletlar ihdas etmesi iyi bir şeydir. Fakat herkes ücretlerin indirilmesini bek-lerken uzun mesafelerde ücretlere zam yapmak istemesi halk arasında hoşnut-suzluk uyandırmıştır. Nafia Vekâletinin bunu kabul etmeyeceği muhakkak addedi-liyor.

Sultanahmed parkının şekli değiştirilecek

Sultanahmed parkının dış parmaklıkla-rı sarmasaklarla ve bodur ağaçlarla ör-tüldüğü için haricîten bahçe içini görmek kabil olmuyordu.

Belediye, bahçenin şeklini değiştirmeye başlamıştır. Bu maksadla parmaklıklarda-ki sarmasaklar kaldırılmıştır. Bahçenin ka-nape mikdârı azaldığından bu sene hal-kın istirahatini temin edecek kâfi mikdar-da kanape de konacaktır.

Çocuk bahçesi

Mecidiyeköyünde de bir bahçe yapılacak

Mecidiyeköyünde vaktile tanzim edilmiş bir spor sahası vardır. Bu sahanın yanın-da Belediye bu sene içinde bir çocuk bah-çesi tesisine karar vermiştir.

Mecidiyeköyünün şimdiki kadar tapuya bağlanmayan arsalarını kaymet konarak şağilllerine ferağ muamelesi yapılmaya baş-landıgından köyün imarî plânı da tatbik edilecektir. Belediye, hükümetin tavassu-tile Avrupadan mübaya'a edeceği demir ve ray temin edilirse tramvay hattı, köyün içine kadar uzatılacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Bir karga avı

Üsküdar'da bir ahabap ziyaretine gitmişim. Hizmetçinin el işaretile odaya girince kendimi Maginot hat-tında sandım. Bahçeye nazır pencere yarıya kadar açılmış; dostum, pence-renin ardına diz çöküp omuzuna da-yadığı tüfeğin namlusunu dışarıya uzatmış. Takkesinin tepesine iştirir-diği küçük çam dalile tam, cephe-de maskelenip sipere girmiş bir nöbetçi-yi andıran dostumun halini görünce gülerim:

— Yahu, nedir bu vaziyet?

Dedim. Telâşla başımı geriye çe-virdi, evvelâ parmaklarını dudakları-na götürüp susmamı, sonra da elle kenara çekilmemi işaret etti. Duva-rın köşesine geçip koltuğa oturdum, sessizce seyre başladım.

Dostum aynı vaziyette bir müddet daha bekledikten sonra, bir aralık yavaşça başını kaldırdı. Dudakların-da sevinç tebessümü belirdi. Heye-candan dudakları, elleri titriyor, gü-rültü yapmamak için âdeta nefes al-maktan bile korkuyordu. Ağır ağır dizlerinin üstünde yükselerek tüfeğin dipçigini iyice omuzuna yerleştirip namluyu biraz daha aşağıya doğru uzattıktan sonra bir heykel gibi dur-du ve, şiddetli bir gümbürtü ile iki-miz birden sıçradık. Tüfek gümbür-tüsüne karşın cam şangırtıları ara-sında betibenzi kül gibi olan dostum beri köşeye fırladı, namlusundan du-manlar çıkan tüfek pencerenin önün-deki cam kırıklarının üzerine düştü. Ben hayretle bakarken o, bir müddet yutkunduktan sonra mağrur bir eda ile:

— Ya, dedi. Askerliğimi silâsız hiz-mette geçirdim amma, tüfek atma-sını bilirim. Kırılan camın ehemmi-yeti yok. Ben hedefe isabet ettirdim, vurdum melûnu.

İşin iç yüzü anlaşıldı. Meğer, mez-ruatı muzır hayvanlardan korumak için Üsküdar halkının birer karga öl-dürmek mecburiyetinde oldukları bil-dirilmiş. Zavallı dostum da bu mü-kellefiyetin kurtulmak için komşu-lardan bir tüfek tedarik edip pazar günü pusuya yatmış.

— Eh, bu dertten kurtulduk. Bah-çedeki çalıların arasından kocaman bir karga avladım.

Diye sevinçle koltuğa otururken küçük kızı elinde yaralı bir siyah ta-vukla haykırarak odaya girdi:

— Baba, biraz evvel bir tüfek pat-ladı, bahçede bizim tavuk çırpınma-ğa başladı.

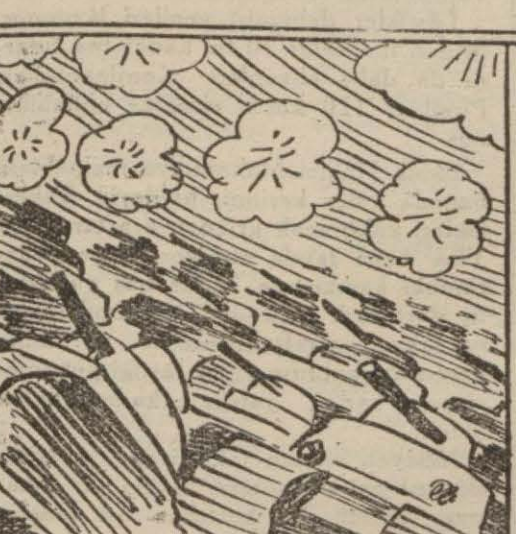
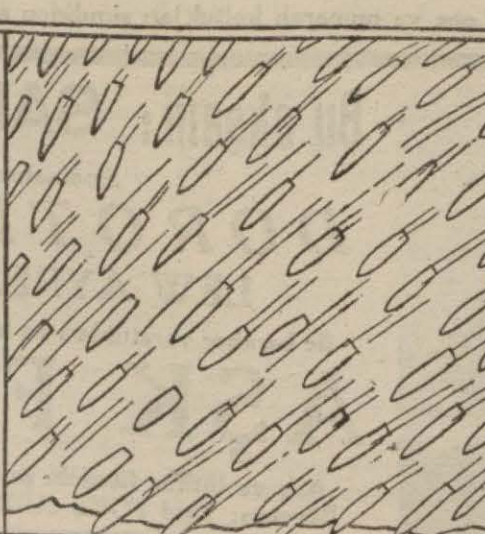
Dostum hakikaten tam hedefe isa-bet ettirmişti. İşlediği büyük hata karşısında ne yapacağını şaşırdı. Zaptedemediğim kahkahalardan büsbütün asabileşerek homurdandı:

— Elinin hamurile erkek işine ka-rışmak, buna derler işte. Karga diye, yumurtlayan tavuğu öldürdüğüm gibi camı da kırdım. Üstelik, karga öldürmek borcundan da kurtulama-dık. Şimdi ayıkla bakalım pirincin ta-şını.

Cemal Refik

★ Yedikulede İmrahor caddesinde Şev-kiye aid bir boya imalâthanesinde yangın çıkmışsa da etrafa sırayetine meydan ve-rilmeden söndürülmüştür. Yapılan tahli-katta boya fabrikasının sigortasız olduğu, yangının, kalorifer boruları oksijenle ta-mir edilirken etrafa sıçıyan kıvılcımlar-dan husule geldiği, tutuşan ipliklerle di-ğer yanan maddelere aid zarar zıyanın iki bin lirayı bulduğu anlaşılmıştır.

Bay Amcaya göre!..

— Sovyet - Fin cephesinden gelen haberler müthiş bay Amca...

... 300,000 mermi...

... 250,000 ölü...

... 100lerce ağır tank...

B. A. — Bereket versin bu iki devlet arasında henüz harp fiân edilmedi!

Eski günlerde OTOMOBİL Biraz tarihçesi, İstanbula gelişi

(Auto) eski rumcada (kendisi kendine) manasına gelen (autos) ve (mobîle) de lâtince (hareket) demek olan (mobilis) den alınma.

Canlı bir hayvan tarafından çekilmeyen, buharla, petrolle, elektrikle, tazyikle edilmiş hava ile, gazla hareket eden arabalara otomobil denilmiştir.

1765 de ilk buharlısını yapan Cugnot imindeki bir Fransız zabitidir. 1821 de İngilizlerden Griffith, 1824 de Brustall ile Hill, Cugnot'un prensiplerine uysak, buharlı dilijanslar yapmışlar.

1859 da yine Fransada Marki Stafford bu işe merak sarmış.

Bunlarda makine arkada, su hazinesi de ön tarafta imiş. Mühendis Serpollet, 1889 da eskilerden daha pratik ve çok daha mükemmel bir şekil buluyor. Enstantane buharı hasil eden, borulu bir kazan keşfediyor.

Aşağı yukarı o senelerde bazı muhteriler de ilk defa olarak ihtiraklı motörler kullanmaya başlıyorlar.

Petrol ile hareket eden arabalar, meselâ Panhard Levasseur'unkiler her 10 kilometrede bir litre petrol yakarlarmış. Elektrikliler bunlar kadar bile sürekli gidememiş. 30 kilometrelik bir mesafeye varınca kalıvermişler. Tüklenen bataryaları değiştirmek mecburiyeti.

1895 deki yarışlarda en babayitlerinin bir saatteki yolu 24 kilometre; be-
delleri de 250-350 lira arasında.

Üç beş sene içinde otomobil alıp yürüyor. İhtiraklı motörler mükemmelleşerek nihayet bugünkü baş döndürücü hıza sahip oluyorlar.

Otomobilin İstanbula ilk görünüşü Mesrutiyetin akabindedir. O vakte kadar hududlardan içeri girmesi bir memnu silâh, bir bomba kadar yasaktı.

Burayı tesrifinde içine ilk kurulanlar da, Kalamışta mukim, Basrahî Zühüri zade Ahmed paşanın iki kerimesidir (1) Kadınefendilerin, sultanların rüküp buyurdıkları hasahır lândolarıvırı, kırem ipekten storları, açılır kapanır kö-
rügü, şapkalı, kâküllü bir soforü vardı.

Korneye, morneye hacet yok, motörün gürültüsü kâfi. Fenerbahçe berzâ-
hındaki bostanın yanında, kıyıda ki da-
raş yolu buldukları zaman, pata küteler
duyulmaya başlardı.

Mesiredeki konak, kira, muhacir ara-
bacılarında etekler tutuşuk.

— Baş belası geliyor.

Arabacıların küfürler ve kantarlar-
la yerlerinden atlayan atlayana; bey-
girlerin önüne geçip okların başına şım-
sık yapıp yapıp; pek küheylân
sürenlerde de, kamçıyı çalarak tâ fener
kulesinin dibini; kayık iskelesinin önü.

Bu alarım halini gören arabadâkiler-
deki hatunlar; da, tazelerde de telâş, he-
yecan; ve hep fırlamışlar dışarı:

— Şeytan arabası (2) sökün ediyor! Muhtesem faytonlarındaki, binek beygirlerindeki mahdum ve damad bey-
lerle kerime ve gelin hanımlarda çehre-
ler balmumu sarısı kesilirdi.

Otomobil Fenerbahçeye dalarken, palikarya sofor caka olsun diye eğzos borusunu inadına açar, şapkasını basar, sanki altındaki mal kendininmiş, mucidi oymuş kadar azamette, içeridekilerde de betbeniz kül, devrana dahil olurlardı.

Artık seyreyle etraftaki hercü mercü... Şahlanan Markolar, Hektorlar; çiftelerle makasları hurdebaş eden Fındıklar, Ceylanlar... Kolan kayışlarını, dizginleri koparıp başıboş, tazeleri bulanlar...

Kendini dışarı atmışlarda da bayılan ayılan, şakaklarını, bileklerini kolonyalarla sıvazlayıp çırpınan... Arabacılar da yine ağır dolusu verişti:

— Şu cenabeti araba yapıpıclar, ko-
gumcular icad etmedilerse sinileme oku-
sunlar. İstanbula getirten de vallahi Tophanedeki Maksud, Doğruyoldaki Alekodur!...

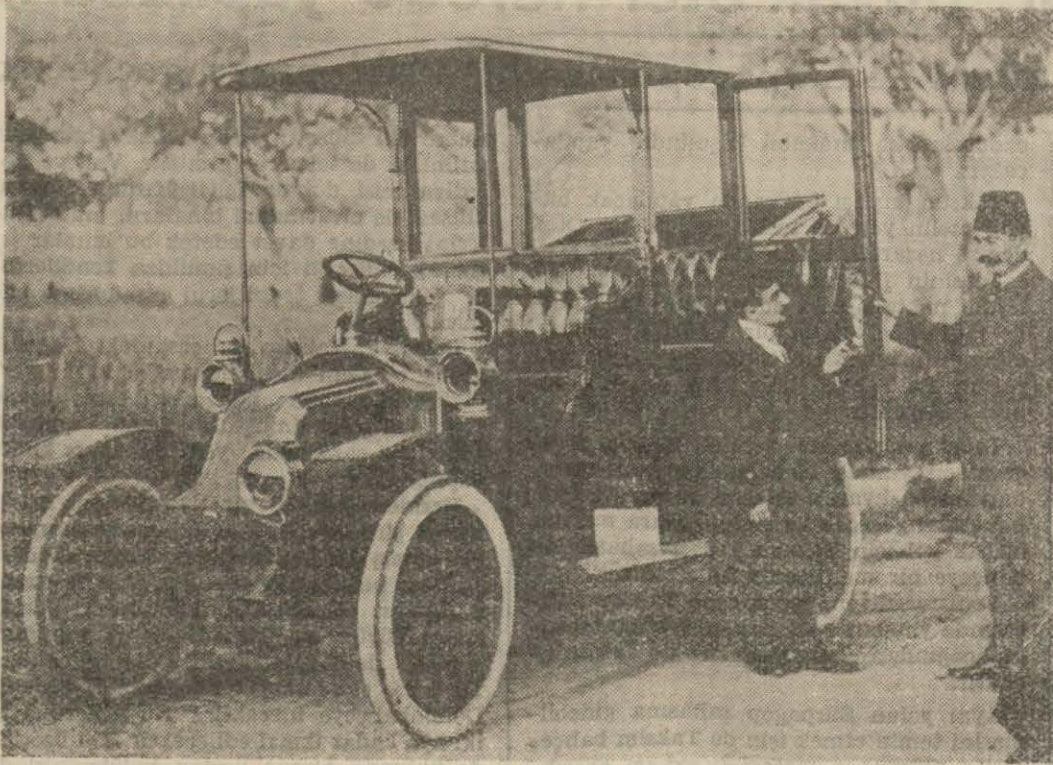
Orada mevcutlardan, hâlâ eski min-
val paşa babasına güvenen, dişilikleri baki kimselere mensupluk takınanlar, kır traşlı, sünepe iki polise yanaşarak gekvadan geri kalmazlardı ve lâkin (va-
rakı dihrî vefayı kim okur, kim dinler?)

Bu zıppıktı otomobil, Fenerbahçeye müdavim en yaman ekipaj sahiplerinin çanına ot tukamıştı. Acap neden ola ki yarışa çıkıp basturacaklar da bir türlü görümemişti?

O günlerden bir müddet sonra, İstan-
bul için en yaman otomobili, Harbiye Nazırı Mahmud Şevket paşanınki oldu (3)... Fıraklı firaklı, köpek düdüğüne öttüre öttüre şehrin dört buca-
ğına tasirken orbalpar:

— Ne diyorun? Saatte 70 kilometre-
yi haklıyor!... derlerdi.

O sıralarda takeiler de birer iğker be-
lirmeğe başladılar. Taksi diyorsak saati
maati yok, gelsin pazarlık. Yerlerinden kalkmaları, ateş bahasına, (Sarı liralık olmayan yerlere kıpırdamazlardı. Bü-

İstanbula ilk gelenlerden Renault markalı bir otomobil (kapıda aktör Sadi)

İstanbulun ilk taksilerinden bir Ford otomobili (direksiyonda en eski soforlerden Apik)

yükdere, Sarıyer gibi taraflara gitme gelme on iki, on beş liranın kapısı).

Bu kira otomobilleri içinde en reva-
takiler İraninin çift Mercedesleriydi.

Mal sahibi, Sultanahmed belediye bahçesinin karşı kögesindeki tütüncü Abdüsselâm. Paraya kıymış, Mahmud Şevket paşanınkiyle aynı markaları alı-
vermiş.

Devrin en şahane arabalarıydı. 28 beygir kuvvetinde motörlü; karoserile-
ri ahşap; alt gövdelerinde kamyonlar misali zincir. Trampete ateşi yapıyorca-
sına tarrakalı idiler.

Tütüncü Abdüsselâmın bu iki araba-
sından birini, bir dostumun satın alacağı
tuttu. Beğendirme provasında ben de
bulundum. Vaktin meşhur soforü ve
makinişti şapkalı Jozef direksiyona geçti.

Kâğıthaneye vurduk; bayırlar indik,
çıkık. Mükemmel, yıldırımâsa. Bi-
zim ahbap kelepir diyerek, 180 lira al-
tın parayı tıkr tıkr saydı. Araba vapu-
rile Üsküdarı ve bizim yakayı boyladık.

Erenköyündeki eski istasyon caddesi-
sinden şimendifer yoluna geçerken müt-
hiş bir küt.

Mütehassıs Jozef efendi, bir muaye-
neye varıp:

— Aks kırıldı! demez mi?

Yirmi liracığın içinde imiş. Mercedes arabaları Almanyanın asfalt ve tahta yollarına göre yapıldığı için alçak ve yere basık olurlarmış... Hemşerimizin bu parayı da söküldüğünün ferdasında;

— Oh, mükemmel, kekâ!... diyerek Kadıköyüne iniyoruz. Yoğurtçu çayırına varırken, bir daha zinklaştık.

Lâstikler delinmiş, yenileri lâzımmış. Mişlen markalar 20 bu kadar lira tutar-
sa da daha ehvenleri Kontinantalılar, Pirelliler 120 kuruş eksisine alınabilir-
miş.

Sabık Halilei Mahmudiye mektebinin önünde külçe kesilmiş haldeyiz. Tekerlekleri kaldıracak krikoyu ara tara yok. Yısa, boca fayda etmiyor. Dere kenarındaki kayıklar kadar baş vuruldu; üç dört sırk bulundu. Otomobilin altına sokup, etraftakilerin de yardımıyla lenduhayı kaldırıp yurtık lâstığı perçinle-
yinceye kadar, yatsılara kadar helâk olduk.

Nihayet, canına tak diyen arkadaş, alâmeti yalnız motörü fiatine bir taka-
cıya defetti de kurtuldu ve sadaka verdi.

O zamanlar İstanbula gelen en namlı otomobiller Fransız marka Panhard,

Delahey, Renault, Deloney Belleville, Delaje, De Dion Douton, Holandanın Minerva, İtalyanın Fiatı idi.

Amerikanınkiler yok mesabesinde. Yalnız Ford vardı ki bir adı da keçi. Tenekeden diye tu kaka. Satışını yapan, Şişhane karakolundaki Avigdordu.

Kılık kıyafet züğürtlüğünden naşı iş-
lerine kimseler adım atmaz, öbürlerinin yüz kuruşa gittikleri yere yarı fiate, hat-
ta silik mecidiye ile iki çeyreğe bile gi-
derlerdi.

Binenlerin hepsi de ayak takımı, kül-
hanbeyler; Çiçekçi ve Ziba yosmaları... Zurna ve çifte naralarla, çakıl çukul Hürriyet tepesindeki içkili kahveleri boylayıp dururlardı.

Umumi harp senelerindeki Enver pa-
şanın, Cemal paşanın Maginot hattı gibi pür silâh otomobillerinin meşhurluğunu unutmayalım. Şimdi hatırlamıza gelen en eski otomobil sahiplerini ve soforlerini de zikrederim:

Senihî (şimdi Beyoğlunda garaj sa-
hibi); Mehmed efendi (Salihâ sultanın ağasıydı); Pangaltılı Apik; Lâz Yani (Yunanistanda imiş); Ayı Boğan Mus-
tafa (merhumdur).

Sermel Muhtar Alus

(1) Yıldızın operetçi başısı, müzikal hü-
mayunlu kaymakam Stravolo, İstanbula ilk otomobili bizzat kendi getirttiğini söyle-
mekte ise de benim bildiğim, gördüğüm
yukarıdaki hemşirelerinkidir.

(2) Şeytan arabası, şimendifer tamirci-
lerinin direzlinlerine denilirken, dediğim
günlerde otomobile kavança edilmişti.

(3) İçinde vurulduğu bu araba, şimdi Askeri müzededir.

Müşamere tehiri

Ç. E. K. Eminönü kazasından:
Çocuk kütüphaneleri menfaatine 20 şub-
at 1940 salı akşamı Beyoğlunda Fransız ti-
yatrosunda vereceğimiz müşamere mecburi
bir sebeple bir hafta sonrasına yani 27 şub-
at 1940 salı akşamına tehir edilmiştir. Sa-
yın davetlilerimize arzı malûmat ediyoruz.

20 Şubat
Çarşamba

SÜMER sinemasının

Loca ve numaralı koltukları şimdiden aldınız.

İktisadî meseleler

Vapurlarımızın başka memleketlere kiraya verilmesi doğru değildir

**Bu yüzden hayat pahalılığı başgös-
termesi ihtimali vardır**

Şileplerimizin başka memleketlere ki-
raya verilmesi meselesi, yalnız deniz ti-
caresini alâkadar eden bir mevzu de-
ğildir. Bu hususta iki çereyan vardır. Biri
şudur: Türk şilepleri ecnebi memleket-
ler hesabına çalışmalıdır, bunda hiçbir
mahzur yoktur. Bilâkis bu yüzden de
memleketimize döviz bile girer. Çünkü
kiraya verilen şileplerin bir günlük kira
ücreti 700 - 900 lirayı bulmaktadır. On
şilep kiraya verilecek olursa ayda mem-
leketimize 180 - 200 bin lira kadar bir
para girebilecektir. Tediye müvazenesi
bakımından bu miktar para hiç de az
değildir. Hatta kabil olursa ticaret filo-
muzdan birçok şilepler daha kiraya ve-
rerek memleketimize daha fazla döviz
temin edelim.

İkinci bir fikir de şudur: Ticaret filo-
muz ancak memleketimizin münakale
ihtiyacını temin edebilmektedir. Dış pi-
yasalardan vapur satın almak imkânsız
bir hale geldiği için, bugünkü şerait al-
tında ticaret filomuza yeni gemiler ilti-
hak edemeyecektir. Mevcut tonajla idare
etmek mecburiyetindeyiz. Halbuki her
kış mevsiminde kazalar yüzünden
vasatı olarak bir kaç vapurun battığını
da kabul edersek, mevcut tonajın da
azaldığını belki de daha ziyade azalca-
ğını hesaba katmak lâzımdır.

Bu vaziyet karşısında vapurlarımızı
dış memleketlere kiraya vermek ne de-
rece doğrudur? Şimdiye kadar beş va-
pur kiraya verildiği için, Zonguldak -
İstanbul arasındaki kömür navlunları
350 kuruşa yükselmiştir. Halbuki beş ay
evvel, Zonguldaktan İstanbula bir ton
kömür rekabet kanunları yüzünden 90
kuruşa kadar naklediliyordu. Aradaki
fark pek büyüktür.

Şileplerimizin kiraya verilmesine iti-
raz edenler diyorlar ki: Ticaret filo-
muz memleketimizin münakale hizmet-
lerini ifa etmelidir, bu hizmete ne ka-
dar tonaj ayrabilirsek navlun fiatleri
o kadar düşecektir. Aksi takdirde, ki-
raya verilen vapurlar yüzünden, nakliye
hizmetlerini gören tonajın miktarı azal-
acak, diğer taraftan navlunlar yüksele-
cektir. Bunun neticesi olarak hayat pa-
halılığı baş gösterecektir.

Burada hatıra iki sual geliyor: Acaba
memleketimizde bir kaç yüz bin lira
döviz girmesi mi daha faydalıdır, yok-
sa Zonguldak - İstanbul arasında kö-
mür navlunlarının yükselmesine, bir kö-
mür pahalılığına ve bu yüzden hayat
pahalılığına mı razı olalım? Akli selim
ikinci suale «Evet» diyemeyiz.

Hüseyin Avni

Vefat

Çatalca mutasarrıfı merhum Mahmut
beyin eşi ve âyandan merhum Ali Rıza
beyin kerimesi ve âyan reisi Ahmed Ri-
za beyin hemşiresi Malatya mensucat
fabrikası müdürü Nazmi Tezcan ile Ka-
dıköy Halkevi reisi ressam Vecih Be-
reketoğlunun kayın valideleri bayan
Malikenin Malatyada vefat ettiği tees-
sürle haber alınmıştır. Kederinde ailesi-
ne taziyetlerimizi sunarız.

SEHİR TİYATROSU
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gece saat 20,30 da

Oğlumuz

Dünyanın en tatl sesi **NELSON EDDY**

Hak ve Hürriyet için çarpışan bir milletin istiklâl mücadelesini gösteren büyük bir AŞK ve KAHRAMANLIK filminde

ALEV ŞARKISI

Pek yakında **MELEK** sinemasında

Sinema âleminin yeni Güzel çifti
GINGER ROGERS - JAMES STEWART

Şarkıdan kavgaya... Danstan Bolka... Neş'eden Hicrana... İsyandan Aşka
akan en son Filmleri

ATEŞLİ KADIN

Bu Perşembe akşamı **LALE** sinemasında

Fransız sinemacılığının biricik muvaffakiyeti

DON KAZAKLARI

VERA KÖRENE - CHARLES VANEL - ROGER DUCHESNE
Çarlık Rusyasında ihtisam içinde geçen Entrikalar büyük harbin ilânı, Aşk, İhtikam...

DON KAZAKLARI

Hayatın aynasıdır. Senenin en büyük filmidir. Bu filmi herkes görecektir, sevecek alkışlayacaktır.

DON KAZAKLARI

Çar saraylarının meşhur Valilerini, balolarını gösterecek ve cihanşümul Don Kazaklar korosunu dinleyecektir.

20 Şubat
Çarşamba

SÜMER sinemasının

Zafer galası
olacaktır.

Bu akşam: SARAY sinemasında

Sinemamızın en güzel Yıldızı...

DOROTHY LAMOUR

LEW AYRES ve LIONEL ATWILL

İle beraber yarattıkları en hisli ve müessif ve büyük mizansenli

AŞK FIRTINASI

Aşk ve İhtiras filmi için sayımlı hayret kahramanı olacaktır.

İlâveten: Yeni FOKS JURNAL son dünya ve harp haberleri

Bugün: ZAZA filminin son 3 matinesi

SÖZÜN GELİŞİ

Bir yüksek tefekkür mecmuası

Gün geçmiyor ki isimleri tanınmamış yazarları bir araya toplayan yeni bir mecmua intişar etmesin. Bir mecmuanın ilk sayısı tütünö dükkanlarının camlarına iliştiğinden, duvarlara, başka bir mecmua- nın çıkmaya hazırlandığını haber veren ilanlar yapıyor ve her mecmua bini asgari yirmi yeni inna ile karşı karşıya bırakıyor.

Bir mecmuayı doğrusu ben de merakla bekliyordum. Çünkü çıkmadan evvel gözüme çarpan ilanlar gerek ismi, gerek meşgul olacağı bahisler itibarı ile bu mecmuanın «âlimlerden mürekkep bir heyet» tarafından hazırlandığına şüphe bırakmıyordu. Bu, artık bir «edebiyat ve sanat» mecmuası değil, «felsefe, ahlak ve bediiyat» mecmuası idi.

Evvelki gün onu çıkmış görürce derhal bir tane satın aldım. İhtiva ettiği ağır mevzulara mukabil 5 kuruş gibi hafif bir para mukabilinde edinilmesi beni âlimlere müteşekkik bıraktı. Evde sabah kahvaltısından sonra tedkike başladım. Mecmuanın ilk sözü mühimdi. Burada çok geniş bir vukufia «orta çağ»a lânet okunuyor, eski Yunan mütefekkirlerine hayranlık hisleriyle bağlı olan «yeni devir»e azerin denmiyor, zamanımız mütefekkirleri de medeniyet aleyhinde söylemekte ve makineye küfredmekte itham ediliyorlardı. İlk sözün ilk sahifede bulunan kısmında «orta çağ» ismiyle bahsedilen devir, ikinci sahife «kurumuvusta» terkibine inkılâp etmekle beraber bunu âlimlere mahsus dalâğınla attettim ve yazının muharrikine karşı duymağa başladığım hümet büsbütün arttı. Âlmane edaya halel getirmeden tefekkür dünyası hakkında verilen cesurane hükümler göğsümü kaşattı, yeni devrin nasıl doğacağını belirten katî sözler iftiharımı muclib oldu.

Sahifeleri çevirmeye başladım. İlk sözü yine felsefe ve yüksek tefekkür mevzulu yazılar takib ediyor, daha sonra tanınmış bir profesörümüzün meşhur bir eseri tedkik ediliyordu. Bu son yazıyı okurken «mecmuanın başhoca gayesi hataların düzeltilmesi» olduğunu gördüm. Yazı filhakika filosofumuzun noksanlarını tamamlıyor ve bundan sonra takib edeceği çalışma yolunda dikkat etmesi lâzım gelen cihetleri üstada hatırlatıyordu.

Son okuduğum yazı «Zamanımızda Platon» başlıklı makale oldu. Beş sü- tun yazı içinde hakim Eflâton tahlil edilerek büyüklüğü, insanı hayran bırakan bir âlmane vukufia tebarüz ettiriliyor ve muharrik makalesini onun gibi olmak istiyakını bildirerek neticelendiriyordu.

Bu yeni âlimleri tanımayışına şaşım. Akşam üzeri rasgeldiğim bir lise muallimi dostuma, gururla, yani ben de böyle yüksek mevzularla alâkadar olmuştum demek ister gibi, mecmuayı gösterdim: Okudun mu? diyerek «Zamanımızda Platon» yazısını önüne koydum. İmzaya baktı. Kah- kahalarla gülmeye başladı ve kendisini zaptetmeğe muvaffak olduğu bir sı- rada «Yahu dedi, o bizim mektepte yedinci sınıfta talebedir, ötekiler de arka- daşları olacak.»

İtiraf edeyim ki fena halde bozuldum ve içimden badema ilmi neşriyatın kari olmanaya karar verdim. Çünkü bir gün elime geçen bir yeni mecmua, üzerinde «Ruhیات ve metafizik mecmuası» kaydına rağmen ilmektepe tale- beleri tarafından çıkarılmış olabilecektir.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Bir zirhlının parası 41 tayyareye verilen paraya müsavi imiş

Bu harpte, tayyareler, mühim bir rol oynamaktadır. Avrupa'da birçok meraklı- lar, bir zirhlının parası ile kaç tayyare alı- nabileceğini hesap etmişlerdir. Son muahedelerle göre muhasanatın başladığı tarihte bir saffiharp gemisinin faaliyet müddeti 26 sene olarak tesbit edil- mişti. Maamafik bir zirhli, 26 sene iş gö- rebilmekle beraber, modası geçmiş adde- dilediği müddet, ancak 13 seneden ibare- tti.

Bir tayyarenin ömrü iki senedir. Birinci senede ilk saffiharpteki mevkiyi muhafaza eder. Fakat ikinci senede kendisinden daha yenilere yerini bırakır ve ihtiyata alınır.

Sarı kitap ve ötekiler

Devletler harp vaziyetini kendi noktai nazarlarına göre izah eden vesikalar neşre- diyorlar. Bu vesikaları ihtiva eden kitaplar kaplarının rengine göre isimlendiriliyor. Bu nevi kitapların en sonuncusu Fransada çıkmıştır. «Sarı kitap» ismini taşıyan bu eser evvelâ parlamento âzalarına dağıtıldı. Şimdi satılıyor.

Fransanın Richelieu gibi son sistem 36,000 tonluk modern bir saffiharp gemi- si, 1,600,000,000 franga mal olmuştur. Bu fiatle tenzilat yapılamaz. Tayyare ise ti- pine göre 2 - 4 milyon franga mal olur. Vasatî fiatî 3 milyon franktır.

Richelieu için sarfedilen 1,600,000,000 frangi, modası geçmiş addedildiği 13 se- neye taksim edilerek her senenin kıymeti 123 milyon frank tuttuğunu görürüz. Şimdi bu 123 milyon frank bir tayyarenin vasatî fiatî olan 3 milyon franga taksim edilirse bir zirhlının bedeli ile 13 sene müddetle her sene son sistem 41 tayyare alınabilece- ği anlaşılır.

Diğer devletler de muhtelif zamanlarda muhtelif renklerde kitaplar çıkardılar. Bel- çikada «Gri kitap», İngilterede «Mavi ki- tap», İtalyada «Yeşil kitap», Rusya'da «Tu- runcu kitap», Almanyada «Beyaz kitap» çıkmıştır. Müstakil olduğu zaman Avus- turya da bir «Kırmızı kitap» neşretmişti.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Kafkasyanın umumî manzarası

Kafkasya günün mevzuları arasındadır. Masallarda «Kaf dağı» diye dinledikimiz yerin Kafkas dağı olduğu tahmin edilir. Demek ki insanlar vaktile burasını ağıl- maz bir hüddü saymışlar. Yunan efsane- lerinde cehennemden ateşi çıkan Titan bu dağlarda cezaya çarptı; altın post peşinde seyahat eden Argonot'lar yine bu dağlardaki bir vadide kapanıp kalmış- lardı.

Efsaneleri bir yana bırakalım. Hakikatte Kafkaslar şu tariftedir: Azak denizi kıyısından Hazer sahillerine kadar 1120 kilometre tulünde uzanan bu dağlar, Avrupalı Asyayı birbirinden ayıran bir duvardır. Kafkas silsilesinin genişliği 100 ilâ 120 kilometredir. Garpte, cenub cephesi Karadenize pek yaklaşıp. En müsâd geçid Şark sahilindedir. Tren de buradan geçer. Kafkasların esas bünyesi granit, gneiss, ve bilhürr kayalardır. Bunlar, dik tepelere kadar uzanır.

Kafkasyanın en yüksek tepeleri şunlar- dır:

Elbruz (5646 metre)
Kahtan (5163)
Dikdağı (5145)
Kazbek (5043)

Bazı yerlerde amudî yağınlar, 1500-1600 metre yüksekliktedir. Silsilenin orta kıs-

mında 900 den fazla cumudiye mevduddur. En uzun 100 kilometre tulündedir. Kaf- kasyada göl azdır. Olanları da küçük su biriktirilerdir. Kafkasyanın ortasında oyulmuş ve pek yüksekliklerde bulunan dar geçitler pek vahşi ve heybetli bir manzara arzeder. Bunlar ekseriya karla tıkanır. En mühimleri Tiflis şehri ile şimale bağli- yan ve 2379 metre rakımdan geçen Dar- raldır. Umumiyyetle Kafkasyada Alplarda- ki tenevvül ve güzelliği yoktur. Merallara, çifliklere, küçük kasabalara, sevimli köy- lere tesadüf edilmez.

Kafkasyada bilhassa kayın, ıhlamur, meşe, gürgen, dişbudak, çitenbik, akçe- ağaç ormanları vardır. Daha yüksekler- de çamlar başlar.

Şarka doğru dağların irtifai azalır ve kuraklık başlar ve tepeler kılâfılır. Bu sa- hanın hayat menbaı Koban suyudur.

Amerikada büyük bir balon yapılacak

Vaşington 18 (A.A.) — Deniz komi- tesi, üç milyon kadem mikâbunda bir kabilisevk balon inşasını tavsiye et- miştir.

Ayaksız tayyareci

Bu harbe de gönüllü olarak giren Fransıza nişan verildi

Siegfried hattında gül bahçeleri - Pariste artistlere bedava lokanta - Harpten harbe operet besteliyen İngiliz bestekârı

Paristen bildiriliyor: Fransada kış ve soğuklar bütün şiddetle devam ediyor. Bu yüzden cepheye askerî ha- reket hemen hemen tamamen dur- muştur. Birkaç gündemberi resmî teb- ligler kayde şayan hiçbir şey olmadı- ğını bildirmekle iktifa ediyor. Cephe- de faaliyet esasen keşif müfrezeleri arasında çarpışmalardan ibaretti. İki taraf da malûmat toplamak ve esir almak üzere beşer, onar kişilik keşif müfrezeleri çıkartıyordu. Bu yüzden müsademeler oluyordu. Kış ve kar buna da imkân bırakmamıştır. Çünkü keşif müfrezeleri ses çıkarmadan ve kendini göstermeden hareket et- mek mecburiyetindedir. Halbuki ka- lın ayakkabıların donmuş kar taba- kası üzerinde çıkardığı ses pek uzak- tan duyulmakta ve ne keşif hareketi- ne, ne de esir almak için baskın şek- linde taarruza imkân bırakmamakta- dır.

Karın ikinci bir mahzuru da kara torpillerini örtmesi ve bunlara basa- rak ıhtial tehlikesinin artmasıdır. Bu kabîl bir iki vaka olduğundan, her iki taraf da çok ihtiyatlı hareket etmeğe lüzum görmektedir.

Maamafik artık bahar yaklaşmış- tır. Yakında havalalar düzelecek ve ta- bil cephede faaliyet artacaktır. Aca- ba büyük mikyasta bir taarruz yapı- lacak mıdır? Mütefekkir şimdilik bu- na mütemayıl görünmüyorlar. Al- manlara gelince, bunların zemini yokliyerek bir taarruza kalkışacakla- rını ümid edenler vardır. Fakat bir- çok askerî muharrikler, Almanların da büyük mikyasta taarruz hareketi- ne kalkışacaklarını tahmin emiyor- lar.

Son günler zarfında Almanyanın Fransız gazetelerine dikkate şayan bir haber gelmiştir. Bu habere göre Al- manlar Würzburg civarında küçük mikyasta bir Maginot ve Siegfried hattı vücade getirmişler ve taarruz manevraları yapmışlardır. Manevra- lar iki hattın da aşılması kabîl olma- dığı neticesini vermiş. Hattâ bu yüz- den Almanlar Siegfried hattında bah- çeler vücade getirmeği kararlaştır- mışlar ve 100 bin gül fidanı sipariş et- mişler. Şimdi Almanyada tayyare harbini şiddetlendirmek taraftarları artıyormuş.

Bu haberlerin ne derece doğru ol- duğu malûm değildir. Fransız gazete- leri her ihtimale karşı uyanık bulun- mak lâzımgeldiğinden bahsediyorlar. Gazeteler, hiç ümid edilmeyen zaman- da bir baskın yapılmasının ve iyi bir netice elde edilirse, bunu büyük bir taarruzun takip etmesinin her zaman için mümkün olduğunu söylüyorlar.

Ayaksız tayyareci

Son zamanlarda Fransız tayyareci- leri büyük faaliyet gösteriyor, Alman- ların uçmağa cesaret edemedikleri fena havalarda bile keşif uçuşları yapıyor- lar. Bunların arasında, iki ayağı da olmayan Weisman isminde bir tayya- reciye Légion d'honneur nişanının bü- yük ofisiye rütbesi verilmiştir.

Weisman geçen harbe piyade aske- ri olarak girmişti. 916 da Verdun har- binde büyük yararlıklar göstermiş, fa- kat bu harpte patlıyan bir gülle iki ayağını da alıp götürmüştü. Weisman birkaç ay hastanede kaldıktan sonra takma iki ayakla çıkmıştı. Bu ayak- larla âdetâ muntazam bir şekilde yü- rüyebiliyordu. Askerden ihraç edilen Weisman gönüllü olarak tayyare sını- fına yazılmış ve bir müddet sonra mükemmel bir tayyareci olmuştur. Harbin sonuna kadar tayyare sınıfın- da çalışmış, yedisini yalnız başına, be- şini diğer arkadaşlarıyla birlikte olmak üzere 12 Alman tayyaresi düşür- müştü.

Weisman bu defa harp başlayınca idare ettiği fabrikayı bırakarak gene gönüllü yazılmış ve tayyare sınıfında

hizmet etmeğe başlamıştır. Gösterdi- ği muvaffakiyet üzerine kendisine ni- şan verilmiştir. Bu münasebetle bir ziyafet de verilmiş, ziyafette birçok ta- nınmış zevat, eski nazırlar bulun- muştur.

Artistlere bedava lokanta

Son günler zarfında Pariste artist- ler için bir lokanta açılmıştır. Burada yemek pek ucuzdur. Fakat bunu öde- yecek parası da olmayan artistler be- dava karınlarını doyurabilecekler, yalnız bir deftere yedikleri yemeğin parasını yazacaklardır. Artistler ile- ride, paraları olduğu zaman bunu ödeyeceklerdir.

Harpten artistler çok zarar gör- müşlerdir. Esasen bunlardan bir kıs- mı sefalet içinde idi; harp bu sefaleti arttırmıştır. İşte bunu göz önüne alan sanat muhipleri lokantayı açmışlar- dır. Burada birçok ressam, heykeltıraş, işsiz sinema ve tiyatro artistleri ka- rınlarını doyuruyorlar.

Harpten harbe operet beste- liyen İngiliz bestekârı

Geçen harpte Frederic Norton is- minde bir İngiliz bestekârı bir operet

bestelemişti. Şü Şin Şov (Chu Chin Chow) adındaki bu operet büyük rağ- bet görmüş, 921 senesine kadar bir- birini müteakip 2238 defa oynanmış- tı. Bu yüzden bestekâr milyonlar ka- zanmıştı. Frederic Norton bundan sonra kendi zevki için çalışmaya ka- rar vererek bir şato satın almış, bu- rada yerleşmişti. 921 denberi kendi- sinden hiç bahsedilmiyordu. Şü Şin Şov çok neşeli bir operetti, oynak havaları vardı. İngiliz askerleri boş vakitlerinde hep bu havaları tekrar ederek neşeleniyorlardı. Bu defa bazı askerler bu opereti hatırlamışlar ve eski havaları yeniden söylemeye baş- lamışlardır. Şü Şin Şov bu suretle ye- niden moda olmuştur.

Bunu gören Londradaki Collseun tiyatrosu direktörü sir Oswald Stoll, bestekârın şatosuna giderek kendisi- ni büyük bir operet bestelemek için kandırmağa muvaffak olmuştur. An- cak harpten harbe çalışan sanatka- rın yeni eseri yalnız İngilterede de- ğil, Fransada da sabırsızlıkla bekleni- yor. Çünkü Maginot hattındaki İngi- liz askerleri hâlâ Şü Şin Şov'u söyli- yorlar!

Avustralyalılar dünyanın en demokrat insanlarıdır

Prens dö Galin diskalifiye edilmesi, zıfaf gecesini sarayda geçiren albay

Birkaç gün evvel kısa bir tebliğ A- vustralya ve Yeni Zelânda kıtaatın Ya- kın Şarka muvasalat ettiğini bildiriyor- du. Bu haber her tarafta büyük bir ala- ka uyandırmıştı. Gerek Avustralyalı- lar, gerek Yeni Zelândalılar çok mü- kemmel askerdirler. Geçen harpte bu- lundukları her cepheye büyük kahra- manlıklar göstermişlerdir.

Anzak ismi verilen Avustralyalılar aynı zamanda dünyanın en demokrat, hürriyeti en çok seven insanlarıdır. Gelenler, askerlik mecburiyeti olmadığı halde, sırf demokrasiyi müdafaa için yazılan gönüllülerdir. Bunları diğer fır- kaların takip edeceği şüphesizdir.

Bir Fransız gazetesi Avustralyalıların ne kadar sade ve demokrat insanlar ol- duklarını göstermek üzere geçen harbe ait iki vakayı kaydediyor. Bunlardan biri şudur:

Umumi harp esnasında Fransadaki Avustralyalı kıtaatı o zaman veliaht olan bugünkü Dük dö Vindsor teftiş edecekti. Bunun için bir saat tayin edilmişti. Kıtaat muayyen saatte ni- ralanmış, fakat vakit geldiği hal- de veliaht görülmemiştir. Askerler sa- bırsızlanmağa başlamışlar ve tamam 40 dakika beklemişlerdir. Veliaht kırk da- kika sonra gelince asker bir ağızdan, bir boks mağında olduğu gibi saymağa başlamışlar:

— Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sek- iz, dokuz, out (yani dışarı).

Veliaht bu suretle diskalifiye edili- yordu. Prens dö Gal bu vaziyet karşı- sında tebessümü bırakmamış ve izahat vermeğe lüzum görmüştür. Veliaht oto- mobilde bir arıza vukua geldiğini, bun- dan dolayı geciktirildiğini söylemiş ve itiraz beyan etmiştir.

Avustralyalılar izahat dinledikten sonra birbirine bakışarak gözle anla- şmışlar ve tekrar, fakat bu defa dokuz- dan aşağıya doğru saymağa başlamış-

lardı:

— Dokuz, sekiz, yedi, altı, beş, dört, üç, iki, bir, içeri!...

İkinci vaka bundan az garip değildir. Yine umumi harp esnasında Avustralya- lı bir albay vazife ile Londraya gönde- rilir. Kral beşinci Corc bunu haber alın- ca zabiti ikinci vakti saraya çağa davet eder. Çay içilirken zabite sualler sorar. Albay istenilen izahatı verir ve cepheye ait birçok maceralar nakleder. Kral ihti- yağı şeylere fazla alâkadar olur ve zabiti geç vakte kadar alkıyor. Artık ye- mek zamanının geldiğini görünce:

— Bu akşam birlikte yemek yiye- lim... der.

Bu, tabii reddedilmeyecek bir gerefti. Yemekten sonra yine harp hikâyeleri anlatılmış ve yatmak zamanı gelmiştir. Kral geceyi sarayda geçirmesini albay- dan rica etmiştir. Sarayda yatmak pek az kimsese nasip olan bir gerefti. Za- bit teklifi reddedememiş ve müsaade istişal ederek salondan çıkmıştır. Bir yaver kendisini odasına götürürken al- bayın bir parça canı sıklımış ve düğün- celi olduğunu görmüş, sebebini sormuş- tur. O zaman zabiti şu izahatı vermiştir:

— Bu sabah Londraya gelince Har- biye Nezaretine giderek vazifemi yap- tım. Öğleden sonra serbestim, nişanlım- la evlendim. Bu geceyi birlikte geçire- cektik. Karım, sarayda çok kalmayaca- ğımı tahmin ederek bir taksî içinde sa- rayın önünde beni bekliyor.

Beş dakika sonra kral kahkahalarla gülerken albayın odasına gelmiş:

— Canım, bana bunu ne diye haber vermediniz?... Genç zevceniz kim bilir hakkında neler düşünmüştür. Belki de hükümdarlık aleyhtarı olmuştur. Ne ise, ben işi halledeceğim... demiştir.

Filhakika bu sırada Buckingham sa- rayına genç bir kadın girmiş ve koca- smdan zıfaf gecesini sarayda geçirecek- lerini öğrenmiştir.

Finlândiya körfezi kalın buz tuttu

Tallin 18 (A.A.) — Finlândiya kör- fezinin bir metre kalınlığında bir buz tabakası...

Romanya - Bulgaristan ticarî müzakeresi

Sofya 18 (A.A.) — Romanya ile Bulgaristan arasında bir kliring an- laşması akdi için iki tarafın murahhas heyetleri arasında normal bir şekilde cereyan eden müzakereler yakında muvaffakiyetle neticelenecektir.

Sovyetlerden Almanyaya sevkîyat

Bmlystok 18 (A.A.) — Alman - Sov- yet menfaat muntakası hududuna her gün Almanyaya sevkedilmek üzere yüzlerce vagon Sovyet malı gelmek- tedir.

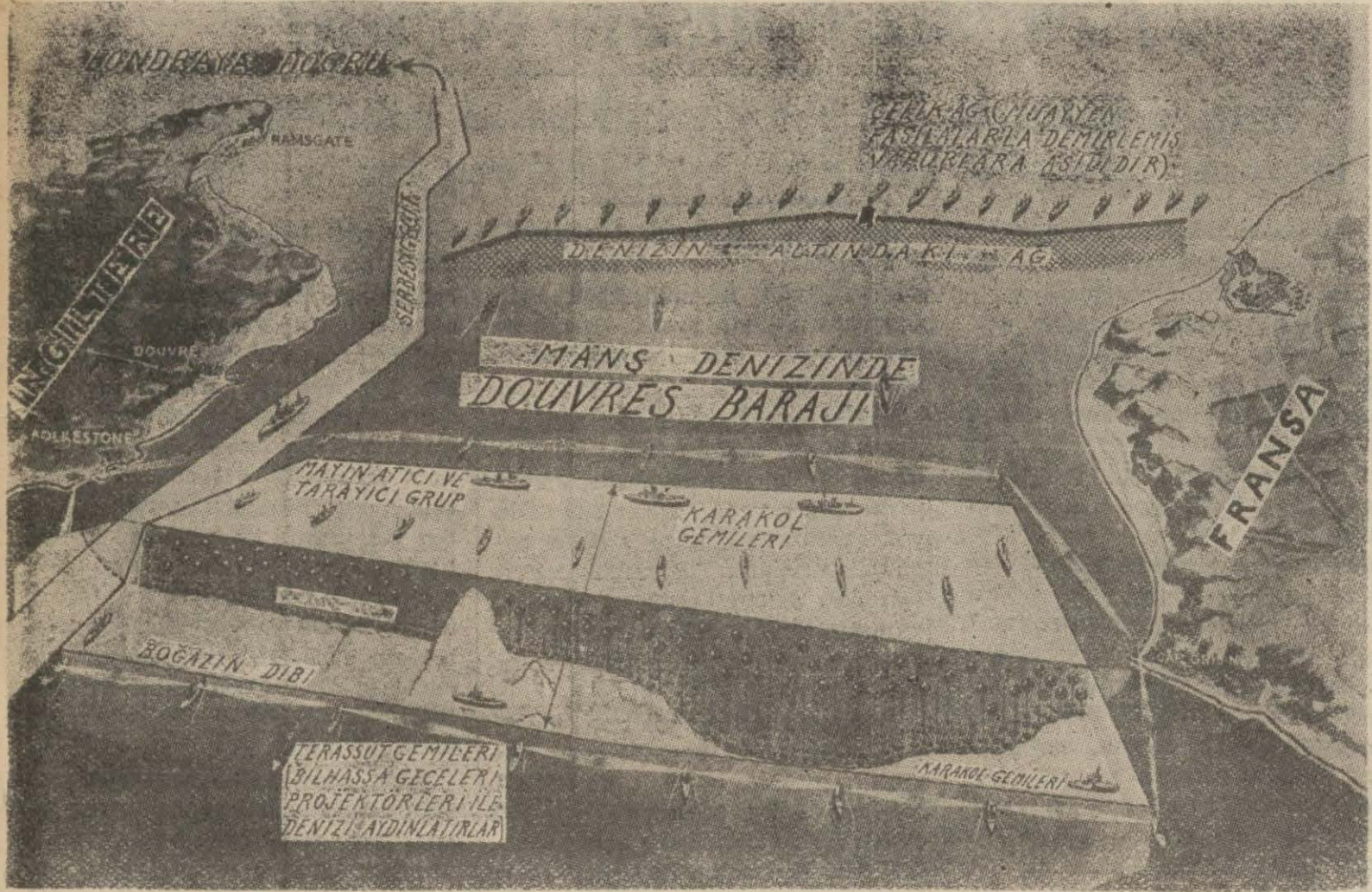
Amiral Horty'nin intihabının yirminci yılı

Budapeşte 18 (A.A.) — Başvekil Teleki naip Horty ile hali hazırda ki meseleler hakkında görüşmüştür. Hü- kömet amiral Horty'nin intihabının yirminci yıldönümünü tesid etmek üzere bir merasim programı hazırla- mıştır.

Manş kanalında mayn ve ağ maniaları

Padökale boğazı yahut Manş kanalı İngiltere ile Fransıyı yekdiğerinden ayrılan 18 mil uzunluğunda bir deniz geçididir. Bu geçid aynı zamanda Şimal denizile Manş denizini birbirine birleştirmektedir. İngiltereden Fransa yapılmakta olan nakliyatın yegâne yolu burasıdır. Bu sebepten bu yolu tamamen emniyet altında bulundurmak ve bilhassa Alman tahtelbahirlerini bu kanala sokmamak ve onları Atlas Okyanusuna çıkmak için İskoçyanın şimalinden dolaşmağa ve bu suretle fazla mahrukut ve zaman sarfına icbar etmek ehem ve elzemdir. Kanaldaki seyriseferi ardi arası kesilmeden idame etmek müttetik devletler için hayati bir meseledir. Geçen umumi harpte olduğu gibi bu harpte de Manş kanalı garp cephesine yapılan bilümmün askeri nakliyatın sikit merkezini teşkil etmektedir. O zaman Alman tahtelbahirleri işgal edilen Belçika limanlarında üslenerek Manş kanalına devamli surette taarruz etmişler, fakat her defasında mühim zayıata duçar olmuşlardır. Hattâ harbin son senesinde Manş kanalı Alman tahtelbahircilerine mezar olmuştur.

Tahtelbahir zayıatının fazlalığı yüzünden Almanlar umumi harbin ikinci yılından itibaren Atlas Okyanusuna ve Akdenize gönderdikleri tahtelbahirlerin Manş kanalından geçmesini tevz etmemişlerdi. Fransanın garbine ve İngilterenin cenubuna gönderilen tahtelbahirler Manş kanalının tehlikeli olmasından İskoçyanın şimalinden dolaşarak en az 1,000 mil uzun bir mesafe katetmek mecburiyetinde kalmışlardır. Aynı hal bugün de tekrür etmektedir.

Alman tahtelbahirleri neden bu kanaldan geçmiyorlar? Kanalin sığlığından mı? Devriye tayyarelere görünmek korkusundan mı? Yoksa kendilerini dinliyen cihazların yardımıyla yakalamak tehlikesinden mi? Gerçi bunlar tahtelbahiri her an teyakkuza ve ihtiyatlı harekete sevk eden vasıtalar. Fakat yalnız bu vasıtaların mevcudiyeti tahtelbahiri yolundan alıkoymaz. Şu muhakkaktır ki tahtelbahirin deniz altında giderken yegâne korktuğu şeylerden birisi ve en dehşetlisi mayne çarpmaktır. Kezalik ağa takılmak da hayatını tehlikeye sokan korkunç bir hadisedir. Düşman gemilerini arama çıkan bir tahtelbahir gizlenmeğe mecbur kalmadıkça denizin üstünde seyreder. Kendisini arayan deniz ve hava kuvvetlerini görün görmez dalarak su tabakalarının altına gizlenir.

O halde Padökale boğazından geçmek isteyen Alman tahtelbahirlerini evvelimide su üstünde seyretmekten menetmek lazımdır ki bu da bu boğazda devriye gemileri ve tayyareler bulundurmakla mümkündür. Müttetik İngiliz ve Fransız bahriye-

leri buraya kâfi miktarda tarassud kuvveti memur etmiştir. Gündüz deniz üstünde giden bir tahtelbahir kolayca görülebilir de geceleyin karanlıktan bilistifade karakol gemilerinin arasından görünmeden sıvışmak ihtimali vardır. Bahusus tahtelbahirler alçak tekneli olduklarından az hedef gösterdikleri gibi su üstünde 20 mil sürati haiz bulunduklarından oldukça seri giderler.

Fakat geceleyin karakol gemileri ve sahil gözetleme postaları kuvvetli projektörlerle boğazın her tarafını tenvir ettiklerinden tahtelbahirler bu ziya hüzmeleri içinde deniz üstünden gitmeğe cesaret edemezler. Binaenaleyh Padökale boğazından geçmeğe teşebbüs edecek bir tahtelbahirin behemehal dalarak su altından gitmesi icap eder. Tahtelbahiri bu tedbirler sayesinde dalmaya icbar etmek keyfiyeti halledildikten sonra onu yakalamak müşkülâtı nisbeten azalmış olur. Çünkü dalmış halde seyreden tahtelbahir muayyen bir derinlikten (vasatı 10 metre) pereskopu vasıtasile denizin sathını görür ise de denizin içini görmez. Şu halde onun geçeceği istikamete amud olarak denizden bir perde teşkil edecek ve hile kuvvetli çelik ağılar demirlecek olursa tahtelbahiri su altında giderken bu ağılara takılır. Aynı zamanda ağıların gerisine muhtelif umuklara mayn atılırsa tahtelbahirin deniz altından bu mâniaları yapıp geçmesine tamamen mümanaat edilmiş olur. İşte bu esas dahilinde müttetik devletler Padökale boğazını tahtelbahirlere karşı kapatmış buluyorlar.

Resimde görüldüğü üzere Fransa sahilindeki Calais ile İngilteredeki Douvres arasında çelik ağ mâniaisi gerilmiştir. Bu ağılar birbirinden muayyen fasıllarla demirlenmiş olan balıkçı gemilerine asılmıştır ve denizin dibine kadar uzanmaktadır. Burada denizin derinliği 30 kulacı (54 metre) tecavüz etmemektedir. Su alı süratle ağa çarpan tahtelbahirin makine kuvveti ağı sürükleyemeyeceği gibi başındaki testerelele de kalın çelik tellerden örülmüş ağı kesip koparamaz ve ağa takılır. Burada şiddetli akıntı tesirile de ağa yaslar ve kurtulması büsbütün güçleşir. Esasen tahtelbahirin tazyikine maruz kalınca ağdaki sadak ihbar cihazı faaliyete geçer. O noktaya derhal avcı motorleri yetişir ve su bombaları atarak tahtelbahiri imha ederler. Geceleyin su üstünde hızla seyrederken ağı yırtıp üstünden aşması da imkân haricindedir. Çünkü su üstünden gizlice yaklaşıp tahtelbahiri gözden kaçırmamak için geceleri ağ mâniaisinin her tarafı baştanbaşa büyük meşalelerle tenvir edilir. Ağ mâniaısına şamanıralık ve aynı zamanda muhafızlık eden küçük balıkçı gemileri

top ve mitralyözlerle teslihl edilmiş olduğu gibi bunların civarında kuvvetli karakol gemileri dolaşmaktadır.

Bu ağ mâniaisinden sonra gelen mayn tarlası Griz Nez burnile Folston arasında vücoda getirilmiştir. Maynler tahtelbahirin dalabileceği her derinliğe kademeli olarak demirlenmiştir. Ağ mâniaisinden her hangi bir suretle geçmek fırsatını bulan tahtelbahir ister denizin dibine sürünürcesine gitsin isterse su üstüne çıkıp tam yolle seyrettin maynare çarpmaktan kendini kurtarmaz. Garp tarlasının etrafını muayyen aralıklarla kuşatan harp gemileri geceleyin projektörlerle tarlayı ziya gerçevesi içine alırlar. Gerek ağ mâniaisinin ve gerek mayn tarlasının Fransa sahilindeki nihayetleri tahtelbahirlerin geçmeyeceği sığ sulara kadar imtidad ettirilmiştir. Yalnız İngiltere sahiline yakın dar bir geçid Şimal denizile Manş denizi arasında muvasala yolunu temin etmektedir. Bu geçid karakol gemileri ve tayyareler tarafından çok sıkı kontrol altında tutulmaktadır. Fransa ile İngiltere arasındaki ana seyrisefe yolu ağ mâniaisile mayn tarlası arasındaki serbes ve emin sahadan geçmektedir. İngiltereden garp cephesine yapılan bilümmün nakliyatı yalnız Calais limanı istiap etmediğinden nakliye gemileri İngiltere sahiline müvazi geçidi takiben harp gemileri himayesinde Fransanın diğer garp limanlarına tevcih edilmektedir.

Harbi umumide Padökale boğazına 10,000 mayn atılmıştır. Bugün de her halde bu miktardan az olmasa gerektir. Patlayan bir mayn yanındaki patlatmaması için bu binlerce maynın muayyen emniyet aralıklarıyla muntazaman döşendiğine hiç şüphe yoktur.

Şimdiye kadar Alman tahtelbahirlerinin müttetikin nakliyatının can damarını teşkil eden Padökale boğazına nüfuz etmelerine mâni olan işte bu muazzam müdafaa tesisatıdır. Bu tesisatı idare etmek başlıbaşına büyük bir teşkilata ihtiyaç göstermektedir ki bunun için emrinde birçok gemi, ağ, mayn ve mağunalar bulunan bir mânia kumandanlığı memur edilmiştir. Çünkü gerek ağ mâniaisi ve gerek mayn tarlası bir defa yapılmakla iş bitmiş olmaz. Şiddetli fırtına ve akıntılar ağı sürükler ve maynleri koparır. Bunları daimi surette kontrol edip tazelemek, nakliye gemilerini klavuzlamak işleri yüzlerce mütehassıs personelin istihdamını ve büyük masrafları istilzam eder. Bunu da ancak İngiliz bahriyesi başarabilir.

Acaba Alman donanması bütün kuvvetile Padökaleye taarruz ederek bu mâniaları tahrip edemez mi? Gerçi Alman donanmasının üstünden çıkarak Padökaleye gelmesi ihtimal da-

14 yaşında bir çocuk babasını öldürmek isteyen iki kişiden birini öldürdü, birini yaraladı

Hâdise Çarşamba - Samsun treninde oldu. Çocuk serbest bırakıldı

Samsun (Akşam) — Evvelki gün çarşamba treninde iki kişinin ölümü ve iki kişinin yaralanması neticelenen bir hâdise olmuştur. Buna dair edindiğim malûmatı veriyorum:

Bundan bir müddet evvel Çarşamba'nın Ulaş köyünde Tongallı Mustafa adında biri ortadan kaybolmuştur. Aradan uzun bir zaman geçtikten sonra Mustafanın cesedi uzak bir mesafede bulunmuş ve yapılan bütün araştırmalara rağmen bu vakanın faili ele geçirilememiştir.

Bir aralık Ulaş köyü sakinlerinden Hüseyin oğlu Recep Çiçek adında biri, konuşmaları arasında hasımları hakkında «Ona söyleyin kendisini Tongallı gibi yaparız» diye sözler sarfettiğini duyan Tongallı Mustafanın karısı Samsun müddeiumumiliğine müracaat ederek Hüseyin oğlu Recebin şurada burada hasımlarına (Seni de Tongallı gibi yaparız) diye sözler sarfetmekte olduğunu ve binaenaleyh kocasının bunlar tarafından öldürülmüş olmak ihtimali bulunduğunu söylemiş ve dava açmıştır. Bu işe şahit olarak gösterilenler arasında aynı köy sakinlerinden Hacı Yakup oğlu İbrahim Ulaş adında bir köylü de gösterilmiştir.

İbrahim Ulaş bu meseleye dair bildiklerini ve duyduklarını istintak haklığına arz etmek üzere şehre incecini haber alan Recep ve kardeşi Kâzım bir gün evvel İbrahimin evine giderek Samsuna gidip bu iş hakkında şahitlik etmemesini, aksi takdirde kendisinin de Tongallının akibetine uğratılacağını ihtar etmişlerdir. Fakat İbrahim Ulaş bu tehditlere kulak asmamış ve mahkemede bu hâdiseye dair bildiklerini, duyduklarını söyleyeceğini söyleyerek Recebi ve kardeşini evinden kovmuştur.

Buna fena halde kızan ve belki de şahitliğinden korkan; Recep ile kardeşi muhakeme günü köyden sabahleyin hareket ederek Hamzalı istasyonuna imişler ve orada trenin gelmesine intizar etmişlerdir. İbrahim ağı ile 14 yaşındaki oğlu Mahmud birlikte Ulaş istasyonundan sabah trenine binmişlerdir.

Tren Hamzalı istasyonuna geldiği zaman Receple Kâzım, İbrahim ağının trende olduğunu görünce evvelden cepelerine koydukları büyük taşları hamil olarak treni atlamışlar. Trenin hareketinden iki dakika sonra İbrahim ağının bulunduğu kompartımana gelerek:

— (Biz sana şahitliğe gitmiyeceksin demedik mi) diyerek kavgaya ve ceplere sakladıkları büyük taşları çıkararak İbrahimin kafasına, gözüne vurmağa başlamışlardır. Gürültüyü işiten İbrahimin oğlu Mahmud yandaki kompartı-

mandan koşarak gelmiştir. Babasını iki kişinin taşa öldürmeğe çalıştıklarını, babasının kanlar içinde olduğunu görmüştür. Çocuk yerde bir tabanca durduğunu görerek hemen koşup almış ve evvelâ Recebe sonra kardeşi Kâzıma ates etmiştir. Çıkan kurşunlardan biri de kompartımanda tesadüfen bulunan yolculardan Çarşambalı Farisi ayağından yaralamıştır.

Çocuğun attığı kurşunlardan üçü Recebe isabet ederek derhal ölmesine sebep olmuş, diğer kurşunlardan biri de Recebin kardeşi Kâzımın kaba etinden kasığına isabet ederek yaralamıştır. Çocuğun babası da kendisine vurulan taşlardan aldığı yara neticesi olarak tedavi için kaldırıldığı Samsun memleket hastanesinde vefat etmiştir.

Vakayı müteakip Mahmud kaçmış doğrudan doğruya gelmiştir. Ertesi gün bir vasıta ile Samsuna babasını görmeğe gelmiştir. Henüz ölmemiş olan babası oğluna bu işi iyi yaptığını ve kendisinden artık fayda olmadığını söyleyerek son defa görmek üzere annesini alıp yanına getirmesini istemiştir. Çocuk tekrar köyüne giderek annesini alıp babasının yanına getirmiş, bir müddet sonra da babası ölmüştür.

Hâdiseye müddeiumumilik derhal vaziyet etmiş ve tahkikata başlamıştır. Tenvik edilen küçük Mahmud da ifadesi alınarak serbes bırakılmıştır.

Vaka esnasında kompartımanda olup da kazaan ayağından yaralanan Faris adındaki yolcu çocuğun haklı olarak bu işi yaptığını, yani babasını öldürmek üzere bulunan iki kaydudu öldürdüğünü ve kendisinin davacı olmadığını söylemiştir.

Edirnenin plâni

Son pürüzlü noktalar da hallolundu

Edirne (Akşam) — Edirne şehir plânı son durumunu almıştır. İki seneden beri sürüp giden bu iş, elde olmyan sebeplerle bazı noktalarda takılmıştır.

Bu sene Nafia Vekâletinin şehircilik mütehassısı B. Hilmi ile profesör Egli son olarak birlikte çalışmış ve Kadastro heyetile Umumi müfettişlikte ve Belediye dairesinde toplanarak bütün pürüzlü noktaları halletmişlerdir.

Bunların düzeltilmesi için kısa bir müddet kabul edilmiştir. Öğrendiğime göre bundan sonra iş normal bir seyr almış bulunmaktadır.

Orduya iltihak eden yeni subaylar

Harbiye okulundan bu sene mezun olan subaylarımızı merasimle diplomaları verildiğini yazmıştık. Yukarıdaki resimlerde subay çıkan oğluna mütehirane bakan bir ana ve yeni bir subay ile annesi ve kardeşleri görünüyör

hilindedir. Fakat buraya gelinceye kadar İngiliz keşif gemileri kendi donanmasını haberdar edeceğinden Almanlar Padökleye gelmezden evvel İngiliz donanmasıyla karşılaşılır. Bu mâniaanın tayyare hücumlarıyla tahrip edilmesi İngiliz ve Fransız hava kuvvetlerinin mukavemeti karşısında mevzuu bahsolamaz.

Hulâsa; İngiltere ile Fransa arasındaki muvasala yolu her ne kadar

muatsavver tünel derecesinde taarruzlardan tamamen masun olamazsa da ağ ve mayn mâniaisi sistemi sayesinde oldukça emniyetli bir hale getirilmiştir. İngiliz ordularının henüz hiç bir zayıata maruz kalmadan Fransa topraklarına salimen ayak basmaları de bunu isbat etmektedir. İngiltere bu muvaffakiyeti kudretli ve mükemmel bahriyesine medyundur.

SINEMA

Norma Shearer Georges Raft ile evleniyor mu?

Bu hususta birçok şayialar dolaşıyor. Metro Goldvin şirketinin bu izdivaca mani olmak istediği söyleniyor

Norma Shearer ve ölen kocası Irving Thalberg

Son günlerde Hollivutun en büyük dedikodusu Norma Shearer ile Georges Raft arasındaki sıkı dostluktur. İki artist birbirinden hiç ayrılmıyor; boş vakitlerini daima bir arada geçiriyorlar. Tiyatroya, sinemaya beraber gidiyorlar, otomobil gezintilerini yine birlikte yapıyorlar. Norma Shearer ile Georges Raft arasındaki bu dostluk birçok dedikodulara sebep olmaktadır.

İki artist ötedenberi tanışıklardı. Fakat aralarında fazla bir samimiyet yoktu. Bugünkü dostluk geçen yaz mevsiminde başlamıştır. Norma ve Georges Raft geçen ağustosta aynı vapurla, Normandie ile Amerikadan Avrupaya gelmişlerdi. Yolda aralarındaki dostluk kuvvetlenmiş, tatil zamanını geçirmek üzere seyahat eden iki artist Avrupada beraber gezmişler ve yine aynı vapurla Amerikaya dönmüşlerdir. İşte o zaman danberi birbirlerinden ayrılmamaktadır.

Hollivutta samimi dostlar arasında yılbaşında küçük hediyeler teatisi âdetir. Norma ve Georges şimdiye kadar birbirlerine hediye vermemişlerdi. Bu sene ilk defa olarak hediyeler teati etmişlerdir. Bu da aralarındaki dostluğun kuvvetine bir misaldir. Georges Raft küçük bir hediye vermekle kalmamış, mükel-

lef bir kürk manto takdim etmiştir. Bu hediye birçok dedikodulara sebep olmuştur. Bunun üzerine Georges Raft izahat vermek lüzumunu hissetmiş, Norma Shearerin sanat kudretine karşı olan hayranlığını göstermek için bu kadar kıymetli bir hediye verdiğini söylemiştir. Bu izahat hiç kimseyi tatmin edememiştir.

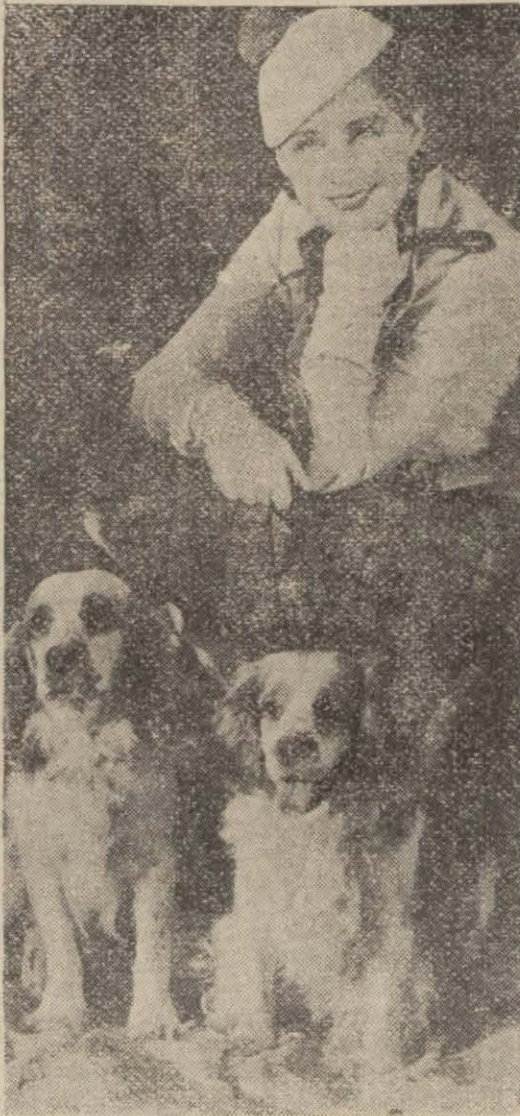
Hollivutta söylendiğine göre iki artist arasındaki münasebet kuru bir dostluktan ibaret değildir. Birbirlerine karşı hissi temayülleri de vardır. Hatta riwayete göre Norma ve Georges Raft evlenmek istemişlerdir. Fakat Metro Goldvin şirketi böyle bir izdivaca şiddetle itiraz etmiştir.

Norma Shearer, Metro Goldvin şirketi müdürlerinden Irving Thalbergin karısı idi. Norma figüranlık yaparak yarı aç bir halde yaşarken kendisini elinden tutarak yükselten ve en büyük yıldızlar sırasına çıkaran Irving Thalbergdir. Norma bu suretle yükseldikten sonra Irving ile bir aşk izdivacı yapmıştı. On sene birlikte çok mesud yaşamışlar, iki çocukları olmuştu. Irving Thalberg iki sene evvel ölmüştür. Norma, kocasının ölümünden çok müteessir olmuş, hatta artık filim çevirmek bile istememiştir. Bütün vaktini çocuklarına hasredecğini söylüyordu.

Irving Thalberg karısına üç milyon dolar bırakmıştı. Norma on sene yıldız olarak mühim ücret almış, kocası bun-

Georges Raft

Norma çok sevdiği iki köpeği ile birlikte

dan on para bile sarfettirmemiştir. Bu sebeple artistin de iki milyon dolara yakın serveti vardı. Kocasından kalan paranın ve bu servetin geliri ile pekâlâ yaşayabiliirdi. Fakat aradan biraz zaman geçtikten sonra Metro Goldvin şirketi filim çevirmeğe devam etmesi için ısrara başlamıştı. Şirket diyordu ki:

— Teessürünüzün derecesini takdir ediyoruz. Biz de Thalbergin arkasından ağlıyoruz. Fakat bu teessür hiç kimseyi vazifesini ifa etmekten menedemez. Bu gün halk sizi her zamandan çok seviyor ve yeni filimlerinizi görmek istiyor. Bu vaziyet karşısında bir tarafa kapanıp dünya ile alakayı kesmek doğru değildir. Hem çalışmak, senelerdenberi alıştığınız hayata devam etmek teessürünüzü de bir parça azaltır.

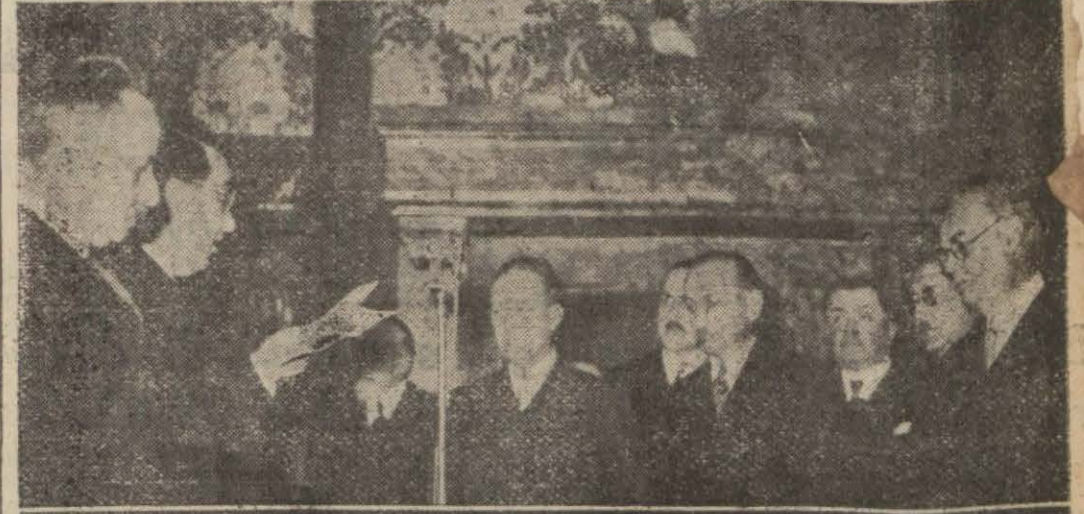
Norma bu ısrarlar karşısında nihayet tekrar filim çevirmeğe başladı. Bu defa halk artistin yeni filimlerine eskilerinden çok fazla rağbet gösterdi. Norma bir vefakârlık timsali, fakat aynı zamanda vazifeyi her şeyin fevkinde tutan bir insan diye gösteriliyordu. Thalberge karşı olan aşkına dair bir takım efsaneler söyleniyordu. Georges Raft ile dostluğu etrafındaki dedikodular bir tereddüt uyandırdı. Fakat yine ekseriyet bunu alelade bir dostluk addetmektedir. Artist Georges Raft ile evlenirse mevkii çok sarsılacaktır. Metro Goldvin şirketi buna mani olmak istiyor. Bu mümanaa-tı kendi menfaati kadar eski müdürü Irving Thalbergin hatırasına hürmet içindir.

Norma Shearer, 904 senesinde doğduğuna göre, şimdi 36 yaşındadır. Çok zeki ve sevimlidir. Hollivutun en iyi giyinen kadınlarından biri diye meşhurdur. Orta boylu, kumral saçlıdır. Gözleri mavidir.

Georges Raft 34 yaşındadır. Orta boyludur. Siyah saçlı, siyah gözlüdür. Çehresinin rengi yeşilimtrakır. 16 yaşında iken boksör olmağa heves etmiş, birkaç sene bunun için çalışmıştır. Fakat her girdiği maçta yenildiğinden boksörlükten vazgeçmiş, dansör olmuştur. Dansda çok muvaffakiyet elde etmiştir. Birkaç sene gece klüplerinde çalışmıştır. Bir aralık İngiltereye gitmiş, o zaman veliaht olan bugünkü Dük dö Vindsore Charlston ve diğer yeni dansları öğretmiştir. Prens kendisine hediye ettiği çakmağı hâlâ muhafaza etmektedir.

Georges Raft bundan sonra filim çevirmeğe başlamış ve yavaş yavaş kendisine mevki yapmıştır. Tahsili azdır. Fakat çok sporcu ve iyi kalblidir.

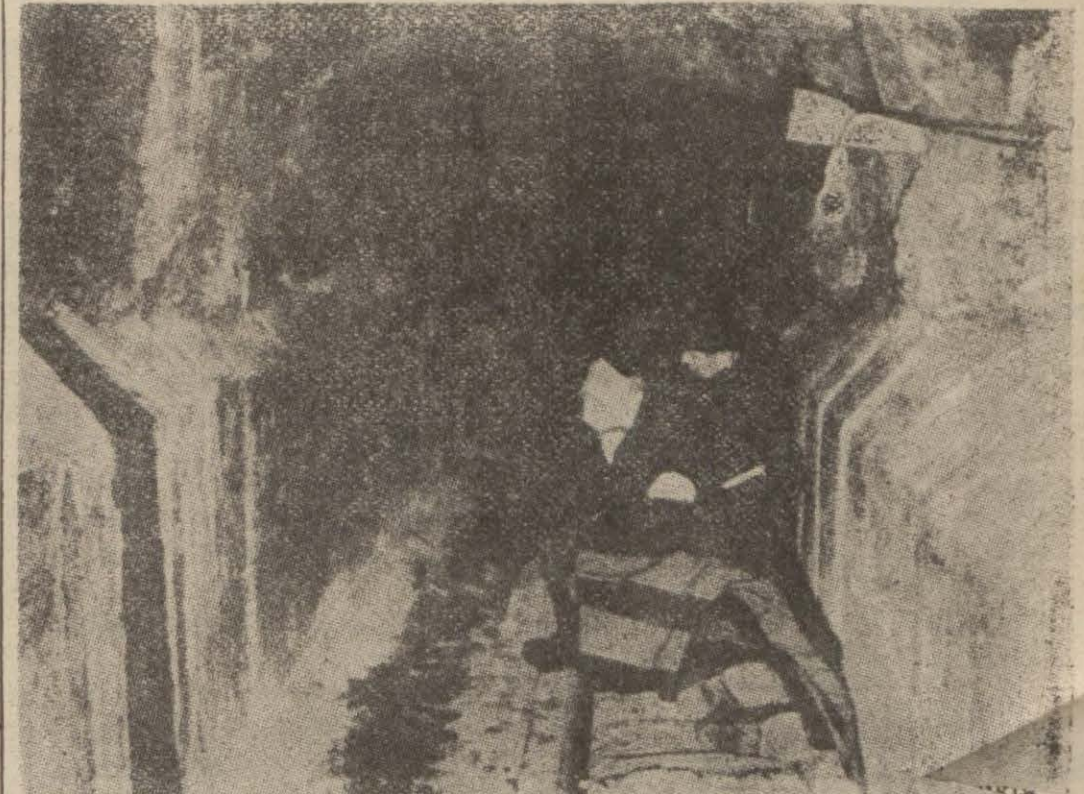
Haftanın vakaları

Türk gazetecilerinin Fransayı ziyareti: Yukarıda Paris belediye meclis ikinci reisi M. Dailly nutuk söylerken (yanında Prefe B. Willey) aşağıda başmuharririmiz Neemeddin Sadak belediyenin defteri mahsusunu imza ediyor

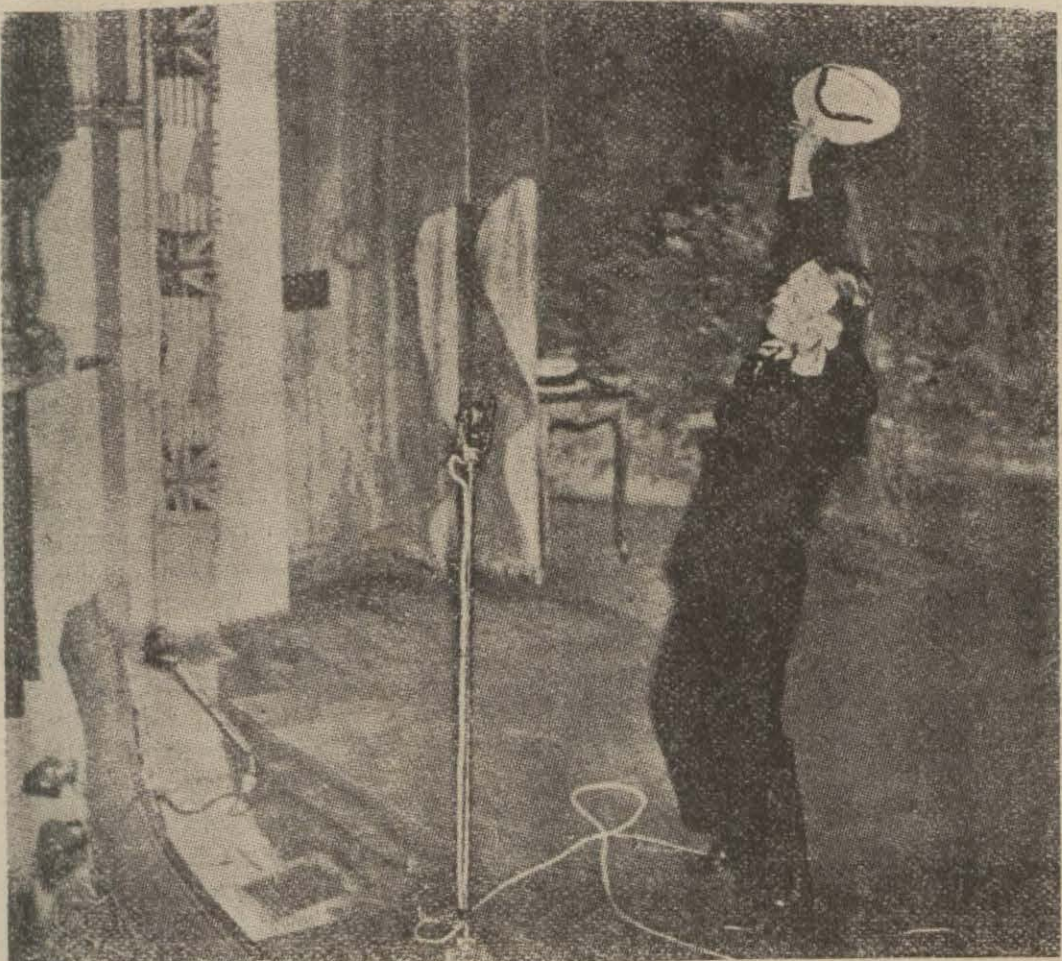
Harp gemilerinin himayesi altın da sefer eden bir vapur kafilesi

Helsinkide hava bombardımanlarında kâfi derecede sığınak bulunmadığından halkın çoğu lağımılara iltica etmektedir. Yukarıda bunlardan bir kaçı görünüyor

Finlerin birçok defalar taarruza uğrayan Hango limanı

Maurice Chevalier cephedeki askerlere şarkı söylemektedir. Yukarıdaki resimde cephedeki tiyatrolardan birinde şarkı söylerken görünüyor

AKŞAM SPOR

Beşiktaş, Beykoz 4-2; Galatasaray, Süleymaniye'yi 5-1 mağlup etti

Beşiktaş - Beykoz maçı çok sıkı oldu, ilk devrede takımlar sahadan beraberlikle ayrıldılar

Dünkü Beşiktaş - Beykoz maçından mühim bir an

Dün üç stadda birden lig maçlarına devam edilmiştir. Alınan neticeler normal olmakla beraber Şeref stadında oynanan Vefa - İstanbulspor maçının beraberlikle bitmesi ve Taksim stadında da şampiyonaya müessir olabilecek Beşiktaş - Beykoz maçının Beşiktaş lehine neticelenmesi bu seneki lig şampiyonluğunun Fenere mi yoksa Beşiktaş'a mı nasib olacağını istihfama sürüklemiş ve önümüzdeki haftalarda yapılacak karşılaşmalarla bilhassa Beşiktaş - Fener maçını daha enteresan bir sahneye sokmuştur.

Günün en mühim karşılaşmasını oldukça fazla bir seyirci önünde Beşiktaş ve Beykoz takımları Taksim stadında yaptılar. Bu maça iki taraf da şu kadrolarla çıkmışlardı:

Beşiktaş: Mehmed Ali - İbrahim, Taci - Feyzi, Rifat, Hüseyin - Eşref, Şeref, Hüsnü, Hakkı, Hayati.
Beykoz: Safa - Bahadır, Halid - Mustafa, Kemal, Mehmed - Kâzım, Kâmrân, Şahab, Cahid, Turhan.

Hakem Adnan Akının idaresinde oynayan Beykoz'un merkezden yaptığı bir atakla başlanmış ve ilk anlarda Beykozlular çok canlı bir oyun tutturmuşlardır. Buna mukabil Beşiktaşlılar işi ilk dakikalarda gevşek tutmuşlardır. Beykozun gayretli oyununu 17 nci dakikada semeresini verdi ve soldan ortalan bir topu sağa mevkiinden güzel bir kafa vuruşu ile Kâzım Beşiktaş kalelerine atarak takımının birinci golünü yaptı.

Bu gol Beşiktaş gayrete getirdi. Fakat Beykozun canlılığı yine oyunda tehlikeli hücumlarda bulunmağa imkân bırakıyordu. 26 nci dakikada Beşiktaş kalelerine yapılan yeni bir Beykoz hücumunda Cahid sıkı bir şütle ikinci Beykoz golünü de yaptı. Maç 2-0 vaziyete girince Beşiktaşlılar işin ehemmiyetini anlıyarak harekete geçtiler ve oyunda bir hızlanma görüldü. Bu sürat 34 üncü dakikada Beşiktaş'a semeresini verdi ve Hüsnü eşape bir vuruşla takımının birinci golünü yaptı.

Yeniden Beşiktaş tazyikli Beykoz müdafaasını tehdit ederken 43 üncü dakikada Beşiktaşlılar Hakkının ayağı ile beraberlik sayılarını yaparak bi-

rinci devreyi 2-2 beraberlikle bitirdiler.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye her iki takım çok canlı başladı. İlk anlardan itibaren oyuna hâkim olmağa çalışan Beşiktaşlılar Beykozun gayretli müdafaası önünde gol çıkarabilmek için bir hayli mücadele ediyorlardı.

Beşiktaşın bu tazyikli esnasında Beykoz müdafaasının çok ileri oynaması yüzünden Hüsnü yerden bir vuruşla takımının üçüncü ve galibiyet golünü yaptı. Oyun bundan sonra sertleşti ve Hayati ile Mehmed hakem hatalı hareketlerinden dolayı sahadan çıkardı, bunu on dakika sonra Feyzinin de çıkması takib etti ve bu suretle Beşiktaş 9, Beykoz da 10 oyuncuya indi.

Beşiktaşın 9 kişi kalışı Beykozun işine yaradı. Bu sefer hücum sırası bunlara geçti ve Beşiktaş nısf sahasına intikal eden oyunun 37 nci dakikasında Şeref kendi sahasından anı olarak kapıp sürüklediği bir topa takımının dördüncü golünü yaparak maçın neticesini katılestirdi.

Bundan sonra bütün çalışmalar bu neticeyi değiştirmede ve müsabaka 4-2 Beşiktaş'a galebesile nihayetlendi.

Galatasaray - Süleymaniye

Beşiktaş - Beykoz maçından sonra hakem Refiğin idaresinde Galatasaray ile Süleymaniye karşılaşılardı. Bu maça Süleymaniye'nin her zamanki kadrosu karşısında Galatasaray şöyle bir takımla çıkmıştı.

Osman - Adnan, Faruk - Celâl, Enver, Musa - Sarafim, Boduri, Cemil, Salim, Salâhaddin.

Oyun Galatasarayın hücumile başlanmış ve Sarıkırmızılılar hemen hâkimiyeti tesise muvaffak olarak Cemil ve Salâhaddin'in ayağı ile iki gol yaparak birinci devreyi 2-0 bitirmişlerdir. İkinci devre baştan sonuna kadar Galatasarayın hâkimiyeti altında cereyan etti. Bu devrede Süleymaniye'li çok favuull oynadılar. Muhtelif fasıllarla üç gol daha yaparak sayı adedini beşe çıkaran Galatasaraylılar Süleymaniye'den Orhanın yaptığı bir golle maçı 5-1 galib ayrıldılar.

ŞEREF STADI

Topkapı, Kasımpaşa'yı 2-1 yendi. Vefa - İ. Sporla 1-1 berabere kaldı

Dün Şeref stadında günün birinci maçı Kasımpaşa ile Topkapı arasında yapıldı. Şazi Tezcanın idare ettiği bu maça Topkapılılar cezalı olan beş oyuncuları mahrum olarak zayıf bir kadro ile çıktılar. Fakat buna rağmen çok canlı oynuyarak müsabakayı bütün tahminlerin hilâfına kazandılar. Oyun Kasımpaşanın hücumile başladı. Rakibinin en kuvvetli oyuncularından mahrum olduğunu bilen Kasımpaşalılar nasil olsa kazanırz düşünce ile lıkayid oynuyorlar, buna mukabil Topkapı çok canlı çalışıyordu.

Nitekim bu çalışmalarının semeresini 7 nci dakikada gördüler. Merkezden yaptıkları bir atakta Kasımpaşa müdafilari ters bir vuruşla topu kendi kalesine soktu ve bu suretle Topkapı bir gol kazandı. Devrenin sonuna doğru Sabahaddin uzaktan atığı bir şütle takımının ikinci golünü de yaptı ve devre 2-0 Topkapı lehine kapandı.

İkinci devrede Kasımpaşalılar vaziyeti telâfi edecekleri tahmin edilmekteydi. Fakat oyun yine Topkapı üstünlüğü altında geçti. Yalnız son dakikalarda Kasımpaşalılar biraz canlılık gösterdiler ve 40 nci dakikada Cemal takımının yegâne golünü yaptı. Müsabaka 2 - 1 Topkapının galebesile nihayetlendi.

VEFA - İ. SPOR

Günün ikinci maçı Vefa ile İ. Spor arasında yapıldı. Ahmed Ademin idare ettiği bu maça takımlar şu şekilde çıktılar.

Vefa: Safa - Vahid, Süleyman - Muhtesem, Lütfi, Şükrü - Necib, Hakkı, Süblü, Hüseyin, Mehmed.

İ. Spor: Saim - Hayri, Hasan - Bekir, Enver, Faruk - Süleyman, Fahri, Orhan, Cihad, Bahri.

Oyun çok süratli başladı. İ. Sporlular canlı oynuyarak kuvvetli rakiplerini tazyik ediyorlardı. Üstüste yaptıkları atakları durdurmak için Vefa müdafaasının fazla çalışması icab ediyordu. Beklenen gol 40 nci dakikada oldu. Bir favil atışında topu kale önünde yakalayan Fahri sıkı bir şütle İ. Sporun golünü çıkardı. Ve birinci devre 1-0 İ. Spor lehine kapandı.

İkinci devreye Vefalılar çok canlı başladılar. Ve derhal hâkim vaziyete geçerek İ. Spor nısf sahasına yerleştirdiler. 7 nci dakikada merkezden yaptıkları bir atakta Hüseyin vastasile beraberliği temin ettiler. Devrenin nihayetine kadar Vefanın bu tazyikli devam ettirmesi de İ. Spor kalecisi Saimin hârikülâde oyunu yüzünden bir netice alamadılar ve müsabaka 1 - 1 beraberlikle nihayetlendi.

İstanbul mukavemet birinciliği

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertib olunan İstanbul mukavemet birinciliği müsabakaları 4000 ve 7500 metrelik mesafeler üzerinde dün Heybeliada'da yapılmıştır. 7500 metrelik mesafede, birinciliği 26.57 ile Rıza Maksud, ikinciliği Hüseyin, üçüncülüğü Artan ve dördüncülüğü de Osman almışlardır. Bu kategoride takım itibariyle birinciliği Beşiktaş kazanmıştır.

4000 metrelik mesafede: Birinci Süren, İkinci Merih, üçüncü Halil, dördüncü Takfor gelmişlerdir. Takım itibariyle Kalespor birinci olmuştur.

Fenerbahçe, Hilâli 8 - 0 kazandı

Fenerbahçe stadında birinci kışın yegâne karşılaşmasını Fenerbahçe ile Hilâli yaptılar. Hakem Nuri Bosutun idaresinde oynanan bu maç baştan nihayete kadar Fenerin hâkimiyeti altında geçmiş ve Fenerliler rakiplerine sekiz gol atarak maçı 8-0 galib çıkarmışlardır.

Mektepliler arasında sokak koşusu

Mektepliler arasında tertib edilen sokak koşusu dün Kadıköyünde yapılmış ve büyük bir atlet grupunun iştirak ettiği bu müsabakada Yücelüköden Yaşar birinci, Pertevniyal'dan Orhan ikinci, Haydarpasadan Halil üçüncü olmuşlardır.

Yüksek orman mektebi voleybol şampiyonu oldu

Yüksek mektepler arasında tertib edilen voleybol maçlarının finali dün Beyoğlu Halkevi salonunda Yüksek mühendis ile Orman fakültesi arasında yapılmış ve çok heyecanlı bir müsabakadan sonra 11 - 15, 9 - 15 ile rakibini mağlup eden Yüksek Orman mektebi şampiyon olmuştur.

Lig maçları puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	15	13	1	56	15	42	
G. Saray	15	11	1	8	60	9	38
Fener	14	11	1	2	54	11	37
Vefa	15	9	2	4	38	23	35
Beykoz	14	7	2	5	32	22	30
İst. Spor	14	7	1	6	35	30	28
Kasımpaşa	15	3	2	10	24	40	22
Süleymaniye	15	3	1	11	20	48	22
Topkapı	13	2	—	11	13	56	16
Hilâli	14	—	1	13	6	73	13

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iltibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 151

Babîâlîdeki büyük değiştiriliyor, Halâskâr grupuna mensup zabıtlar kaldırılıyor

Bu şikâyet arasında Nazım paşanın İttihadçılar hakkında «alicenabane» davranmakta olmasından tevelliid etmekte olan mahzurları da sayıp döktü.

Kâmil paşanın kışkırtı çatıldı. Fakat o da Nazım paşaya meram anlatmakta Resid bey kadar âciz değil miydi? Bermutad sustu!

İstanbuldaki inzibat kuvvetlerinin hal ve vaziyetlerle tabii pek ziyade alakadar olan İttihad ve Terakki merkezi umumiş Babîâlîye Halâskâr zabıtlar kumandasında bir bölük asker celbedildiğinden haberdar olmakta gecikmedi.

Yapılacak teşebbüs için bu hakikaten büyük bir engel ve tehlike idi. Bir de bu tedbir hükümetin kendi tasavvur ve teşebbüslerinden haber aldığna da delâlet ediyordu.

Bu tedbiri suya düşürmek icab ediyordu.

Nazım paşa, İttihad ve Terakkiyi kollamağı muvafık buluyordu. Enver ve Cemal beylere teveccüh göstermesi bundan neşet ediyordu. Enver ve Cemal beyler de her yerde kendisini medhediyorlardı. Nazım paşa İttihad ve Terakkinin bu iki mühim rüknünü kendisine bendeylemiş olmaktan memnundu.

Enver bey, Nazım paşanın kendi hakkında göstermekte olduğu teveccühe güvenerek bir gün:

— İstanbulda bulunan iki tabur asker müteferrik surette karakollara taksim edilmiştir. Bu hal, bunların askeri terbiyelerinin noksan kalmaması intaç ediyor. Müsaade buyurursanız bunları da talime çıkaralım. Bu kuvvetten de âzami istifadeyi temin edelim.

Teklifinde bulunmuştu. Nazım paşa bunu pek muvafık görmüş ve İstanbuldaki askeri istediği gibi talim ettirmek üzere Enver beye mezuniyet vermişti.

Enver bey, karakollardaki askeri topladığı gibi, Babîâlîye gönderilmiş olan bölüğü de alıp talim için Kağıthane'ye sevketti.

Halâskâr grupuna mensup genç zabıtların idaresinde bulunan bu kuvvet yerine, sonra yaşlı başlı zabıtların idaresinde olan Uşak taburunu ikame etti.

Bu değişikliği kimse farkına varmadı. Bunu kendisine ihbar eden olmadı. İçin Dahiliye Nazırı Resid bey vaka günü Babîâlî altındaki asker kuvvetinin baskıncıları silâhla defedeceğine boş yere intizar edecekti!

Babîâlî baskını, vukuu tarihinden bir hafta evvel yapılacaktı. Fakat Babîâlîdeki muhafız bölüğünün elde edilmesi, yahut değiştirilmesi için tehirine lüzum görülmüştü.

İstanbul muhafızı Memduh paşa, Nazım paşanın ağzından ne çıksa keramet addedecek kadar ona inanırdı. Bu inanmaya müteallik olarak (Muhalefetin iflâsı) risalesinde şöyle bir haber vardır:

(Gayet mevsuk olarak iştittik, ki İstanbul muhafızı Memduh paşa bir ihtilâl hareketinden korkulduğu ve bazı askeri tahaffuz tedbirleri İttihazi lüzumgeldiği beyanile Nazım paşaya müracaat ettiği vakti, Nazım paşa:

— Korkacak bir şey yoktur. Birkaç güne kadar bu gibi tedbirlere hacet kalmıyacaktır; demiştir.)

Nazım paşa bu cevabı, böyle bir hareket vakti olursa, ancak kendisini Sadaret makamına çıkarmak için olabileceği hakkında edindiği kanaati gösteriyordu. Fakat o bittabi bu kanaatini muhatbına ifşa edemezdi!

Memduh paşaya Başkumandan ve kilinden böyle bir teminat almak kâfi idi ve bundan dolayı idi ki Enver bey Nazım paşadan aldığı müsaade üzerine talim vesilesile Babîâlî muhafız bölüğünü değiştirince, Memduh paşa bunda şüphelenilecek hiçbir hal görmemişti!

Bu suretle bu ehemmiyetli engelin ortadan kalkması pek kolay olmuştu. Görülüyor ki kendisi Sadarete getirilmek üzere İttihadçılarla anlaşmış

olan Nazım paşa, Babîâlîye vaki olacak bir taarruza karşı hiçbir hazırlık yapmamıştı. Onun bu işte alâkadarlara verdiği teminat ise kendisinin çok kullandığı bir tabir ile:

— Martavall!

Yahut:

— Palavra!

dan başka bir şey değildi!

Bay Ahmed Bedevi hususî notlarını da anlatıyor:

(Şişli'de Kâğıthane caddesinde oturduğum evde bir gece yarısından sonra uyandırıldım. Beyoğlu Polis müdürü Şükrü bey bir otomobil göndermiş. Bununla Mutasarrıflık dairesine gittim. Şükrü bey bana:

— İttihadçılar Said Halim paşa yanında toplanıyorlar. Hükümet aleyhinde tasavvurlar besliyorlarmış.

Diyerek yardımda bulunmamı teklif etti.

Demek, Kâmil paşa hükümeti acz ve meskenet içinde idi. Süratli tedbirler İttihazi lüzumunu anlatırdı.

Ertesi günü Babîâlîye giderken bahriye zabıti Şevki efendi - Mahmud Şevket paşa vakasında idam edilmiştir. - oturduğu Mütakaidler kahvesinden beni çağırdı.

Pariste beraber bulunmuştuk; İttihad ve Terakkiye karşı mücadeleye o da pek yakından iştirak etmişti; hattâ İttihad ve Terakkiye mensup Babanzade İsmail Hakkı beyi Opera meydanında tokatlamıştı.

Masasına yaklaştım. Aramızda şu muhavere geçti:

— Silâhın var mı?

— Hayır!

— İttihadçılar Babîâlîye basacaklar, hükümet muhafaza tedbirleri almıyor; iş başa düşüyor!

Ben hükümetin, tefferâtına kadar bildiği bir teşebbüs hakkında bir şey yapmamasından müteessir olarak:

— Bizim şahsî fedakarlığımıza istinad eden bir hükümetin iktidar mevkinde kalması memleket için muzırdır. Kendi kudret menabini hüsnü istimal etmesini bilmiyen, bir idare heyeti iskat edilmelidir.

Dedim.

Bu muhavareden sonra ayrıldık. Ben Babîâlîde yaver Nafiz beyin yanına girdim. O da bana aynı endişeleri izhar etti ve her an taarruza uğramaları muhtemel bulunduğunu gizlemeğe lüzum görmedi.

— Ne tedbirler İttihaz ettiniz?

Diye sordum.

— Babîâlînin alt kısmında emre müheyya bir asker kıtası ve bu kıtânın başında ötedenberi İttihadçılığı rivayet olunan Samsunlu Balıncu Osman bey isminde bir yüzbaşı var; Enver beyin tavsiyesile buraya alınmış; İttihadçıların masasıdır. Nazım paşa İttihadçıların bir şey yapmayacağına askerlik namusu üzerine söz veren Enver bey hakkında beslediği itimada binaen Osman beyi Babîâlîye muhafız tayin etti.

Cevabını verdi.

Ben bu muhafız hakkında itimadsızlık gösterdim. Nafiz bey:

— Ne yapayım? Paşaya söz anlatmak mümkün olamıyor.

Dedi.

Demek, ki hükümet kendi kuyusunu kendi kazıyordu.

İki gün sonra Babîâlî basılınca muhafazaya memur bölükten bu cüretkârane taarruza karşı müdafa vaki olmadı. Namusu askerisi üzerine söz verip kıtalarının talim ve terbiyesile meşgul görünen Enver bey mevkde hâkim oldu.)

İttihad ve Terakki hükümetin bu gafletinden istifade fırsatını kaçırmadı. Merkezi umumî ile Kara Kemal beyin idaresindeki İstanbul Vilâyet teşkilâtı tertibatı ikmal eyleyince gene Beşezade Emin beyin evinde 1913 kânunusanişinin yirmi ikinci çarşamba akşamı son bir içtima akdolundu.

Bütün İttihad rüesası ve erkânı, bu arada Ömer Naci, Ferid, Sabancalı Hakkı, Yakup Cemil, Mustafa Necip beyler de hazır bulundular.

(Arkası var)

Manisa (Akşam) — Manisamızın en eski klübü Yıldırımspor klübüdür. Klüp tarafından geçenlerde yaptırılmış olan deve güreşleri çok heyecanlı olmuştur. Deve güreşlerinden üç yüz lira kadar bir hasılat temin edilmiştir. Klüp idarecileri çok çalışmaktadır. Bilhassa başkan Sami Baha ve mesai arkadaşları iyi çalışıyorlar.

Yukarıdaki resimde, klübün oyuncuları ile Mektupçu Şevki Birsan, Halkevi başkanı Azmi, Mütaka asbaşkanı Nâzik Poyrazoğlu bir arada görülmektedir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

AL KURŞUNLARI

RADIO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Pazar Gecesi 19/2/1940

TÜRKİYE SAATİLE

13.30: Program ve memleket saat ayarı.
13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri.
13.50: Türk müziği (Pl.), 13.30 - 14: Müzik:
Senfonik müzik (Pl.).

18: Program ve memleket saat ayarı.
18.05: Müzik: Radyo Caz Orkestrası, 18.40:
Konuşma (Umumi Terbiye ve Beden Terbiyesi), 18.55: Serbest saat, 19.10: Memleket
saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
19.30: Türk müziği: Geçid konseri (On
okuyucu sıra ile). Çalanlar: Vecelî, Ruşen
Kam, Kemal N. Seyhun, Cevdet Kozan,
Cevdet Çağla, İzzeddin Ökte, 20.35: Konuşma
(Fen ve tabiat bilgileri), 20.50: Türk
müziği. Çalanlar: Reşad Erer, Fahire Feri-
san, Fahri Kopuz. 1 - Okuyan: Mustafa
Çağlar. 1 - Suzinâk peşrevi, 2 - Arif bey -
Suzinâk şarkısı. (Çekme elemü derdini), 2 -
Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Dedenin
Uşak şarkısı: (Ağlatırlar, güldürürler), 2 -
Uşak koşma: (Ahûzara düştüm), 3 -
Uşak türküsü: (Girdim yârin bahçesine),
4 - Uşak türküsü: (Söyleyin güneşe), 5 -
Gerdaniye türküsü: (Yüce dağ başında),
21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necip
Aşkın). 1 - Willy Richards: Küçük Balet
Suit'i, 2 - İtalo Azzoni: Sabah şarkısı,
3 - Niemann: Zenci dansı, 4 - Paul
Lincke: Yeni dans, 5 - Van de Velde:
Ruhumun şarkısı (Serenad), 6 - Carl
Frick: Ren kıyılarında evimde, 7 -
Glessmer: Sarı nehir kenarlarında (Vals),
22.15: Memleket saat ayarı, ajans haber-
leri, ziraat, eşam - Tahvilât, kambyo -
nakud borsası (fiat), 22.30: Müzik: Caz-
band (Pl.), 23.25 - 23.30: Yarınki program
ve kapanış.

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	" "

Posta ittihadına dahil olmayan ecebi
memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı
1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharir: 20565 - Yazı işleri: 20765 -
İdare: 20681 - Müdür: 20497

Muharrem 10 - Kasım 104
8. İmsak Güneş Öle İkinci Akşam Yatsı
E. 11.25 1.04 7.41 9.38 12.00 1.31
Va. 5.12 6.52 12.28 15.25 17.47 19.17
İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk
sokak No. 13

ında bir kasaba.
6 - Deriden torba - Bir âzamız.
7 - Evvelâ.
8 - Tersî delmekten emirdir - Tersî
uzun bir açtır.
9 - Fikri - Reisler.
10 - Halka şeklinde ip demeti - Başına
«B» gelirse ağlama olur.
Geçen bulmacamızın hali
Soldan sağa:
1 - Abanoz, Bal, 2 - Karadeniz, 3 -
Ali, Usanan, 4 - Lisan, 5 - Akt, Akez,
6 - Çorapbaşı, 7 - Sık, Ziller, 8 - Riayet,
9 - Amasra, Ana, 10 - Let, İzak.
Yukarıdan aşağı:
1 - Akala, Sual, 2 - Balıke, Me, 3 -
Aristokrat, 4 - Na, İs, 5 - Odunpazarı,
6 - Zes, Piyaz, 7 - Nasabile, 8 - Bin,
Kaltak, 9 - Aza, Ege, 10 - Nazırlar.
Bulmacamızın iktibas hakkı mahfuzdur.

man görürsünüz...

— Her fantezimi yapabilecek vazı-
yetleyim, fikrinizce?
— Her fantezinizil...

— Doğrusu bu yeni servet de tam
zamanında geldi... Yeri, göğü alt üst
etmek istiyorum... Bu da parasız ol-
maz...

— Evvelâ pek az bir paranın sarf
mahallini göstereceğim.

— Nedir?

— Şermin hanımı tanıyan varsa ha-
ber versin diye, gazetelere ilân...

— Bunun için binlerce lira sarfet-
meğe hazırım. - diye kaptan heyecan-
landı.

Avukat:
— Deli misiniz? - dedi. - Binlerce li-
raya ne hacet? Binlerce liraya husu-
sî gazete mi çıkaracaksınız, azızım?...
Böyle büyük ilânlara kalkışacak olur-
sanız bir Şermin bulayım derken
yüzlerceyle karşılaşsınız... Zira sa-
heleri zühur eder. Hem sonra bu bahsî
gizli tutmak mecburiyetindeyiz...
Onu da unutmayın... Zira şayet şüyu
bulursa rezalettir hani maazallah...

— Hakkınız var... Fakat ne yapar-
ım?... Öyle acele ediyorum ki... Ka-
rımı memnun etmek için öyle hey-
canlanıyorum ki...

Avukat düşünmeğe başladı:
— Eğer bu iş kolay olsaydı şimdiye

kadar şu biçare yavrucağın annesine
kavuşurdu! - dedi. - Fakat söylediğim
gibi Allah bize inayet etti, ele bir ip
ucu geçirdik.

Kaptan:
— Hemen yarın Zonguldağa hare-
ket edeceğim! - dedi.

— O şehirde sizi gayet iyi tanırlar
tabii.

— Fakat görünmeden dolaşmam da
kabilirdi... Hem gezeceğim yerler da-
ha ziyade köyler ve şehrin civarı...
Köyün adı Menzil miydi?

— Menzil... Ev de, üç sene evvel ba-
hıkı Kara Yusufun karısı Pervin'e
verilmiş... Yolunuz açık olsun, talih-
niz yaver olsun kaptan... Güle güle...
Hayırlı haberlerle geri dönmeniz dört
göze bekliyorum...

— Mersi...

Avukat, arkadaşını oda kapısına
kadar teşyi etti. Eşikte, birbirlerinin
gözlerine bakarak ellerini sıktılar.
Bürhan gitti.

Ramiz Rifki yalnız kalınca, yazı
odasına döndü. Hidayetin çocuğuna
dair dosyanın yapıtlarını çevirdi.
Polis müdüriyetinde çalışan birçok
ahbabları vardı. Şimdiye kadar onla-
rın da yardımını rica etmişti. Fakat
hiç biri muvaffakiyet elde edememiş-
lerdi.

— Buna rağmen bu ahbabların
çok usta polislerdir. Bakalım şu yeni

İSLÂM TARİHİNDE
Türk kahramanları

Tefrika No. 57

Nöbetçilerden biri bu sırada yerdeki kesik başı tekrar
uzun bir mızrağın tepesine geçirerek yere dikmişti

Yazan: İskender Fahreddin

Bu sırada isyanı haber alarak atına bi-
nen Habibe, saraya gidiyordu. Tahirin bir-
kaç gündünlü eve uğramasından şüp-
haya düşen cesur ve fedakâr kadın hurma-
lık civarından geçerken, Hamdanların:
«— Tahirî diri olarak yakalayacağız!»
Diye bağıştıklarını duydu. Hayvanının
dışını çekti. Kılıcını kımından sıyrdı,
hurmaliğe daldı. Tahir önden ve arkadan
kendisini sıkıştıran Hamdanlerle çarpış-
yordu. Belliydi ki, sarah mızrakları onu
kaybetmişlerdi.

Habibe birdenbire hızı gibi imdada ye-
tişti. Kılıcını savurarak bedevilerin üzeri-
ne yürüdü ve bağırdı:

— Halife ordusu geliyor. Korkma, Tahir!
Bu köpeklerin şimdi leğeri yere serilecek-
tir.

Tahir, Habibenin sesini duyunca sevindi,
cesareti arttı. Tekrar kılıcını savurarak asil-
erine üzerine yürüdü. Tam bu esnada Tahir-
re mızrak atmağa hazırlanan bir bedevinin
birdenbire başı gövdesinden ayrılmış ve iki
parça olarak yere yuvarlanmıştı.

Bedeviyi ilkeye bölen Habibenin kılıcıydı.
Asiler bunu görünce ve Halife ordusunun
geldiğini işittince Tahirin peşini bırakarak
— sürü halinde - ters yüzüne döndüler ve
kaçmağa başladılar.

Tahir:

— Beni öldüren kurtardın, Habibe! Te-
şekkür ederim. Bu yararlılığı ölmeye ka-
dar unutmuyacağım!

Diye bağırdı.

Habibe, Tahirin yanına yaklaştı:

— Bu asiler nereden geldiler

— Çölden...

— Kim var başlarında?...

— Şeyh Said...

— Habibe birdenbire ürperdi:

— Ne diyorsun... Şeyh Said mi?

— Evet. O mehin herif bu gece bütün Şa-

man huzurunu ihlâl etti.

Habibe derhal attan yere atladı:

— Asiler kaçarken: «Şeyhin başı vu-

ruldul» diyorlardı. Sakin benim vurduğum
adam Şeyh Said olmasın?!

— Ben, üzerine saldıran adamları tanı-

yorum. Onlar arasında Şeyh Said yoktu.

Tahir bu sözleri söylerken, yerdeki kesik
başı şöyle bir göz attı:— Ah... ta kendisi... aman yarabbi! Ne-
ler görüyorum... Şeyh Saidin kellesi yerde.

Habibe kumun üstündeki kesik başı sağ-

larından yakalayıp Tahir'e uzattı:

— Sen şeyh Saidi tanıyorsun, değil mi?

— Evet. Tanımaz mıyım? Beni yakaladı-

ğın zaman bir direğe bağlatmıştı... öldürte-
cekti.

Tahir sevincinden ne yapacağını bilmi-

yordu. Ortalık iyice aydınlanınca Tahir
kaybeden sıvariler de hurmalığa akın et-
mişlerdi.Habibe, şeyh Saidin kesik başını bir mız-
rağa taktı:— Haydi siz asileri takip ediniz. Ben sa-
raya gidiyorum.

Ve atına binerek hurmalıktan ayrıldı.

★

Halife o gece sabaha kadar uyumamıştı.
Hududunun bir ucu Afrikadan başlayarak
İspanyaya kadar uzanan ülkesinde herke-
se kendini sevdi ve memleketinde adaletle
hareket eden Velid, şeyh Said baskınından
çok müteessir olmuştu. Böyle bir avuç
balırdı çıplak çapulcuların Şama hücum
ve sarayı muhasara etmeleri o güne kadar
Araplarda görülmemiş bir cüret sayılabil-
irdi.

Velid sabaha karşı etraftan yetişen bir
diğer muhafız kolunu dahi atlara bindire-
rek asilerin peşinden göndermişti.

Habibe saraya geldiği zaman, Halife
bahçede doluyordu.

Velid, Habibenin atla saray bahçesine
daldığını görünce hayretini gizliyemedi:
— Bu kadın, Beyrut isyanında da büyük

yararlıklar göstermişti. Gelişi boşuna ol

masa gerek...

Dedi, Habibe, elinde tuttuğu mızrağın
ucundaki kesik başı Halifenin önüne fırla-
tarak:

— Müsterih olunuz, hazret! dedi. Has-

minın başını kopardım. Çapulcular ka-

çıyorlar.

Velid birdenbire şaşırıldı. yere eğildi.

şeyh Saidin kesik başını gördü ve ellerini

kaldırarak Allah'a şükretti:

— Ben İslâm ülkesindeki insanların re-

fah ve saadeti için çalışıyorum. Şeyh Said

daima benim işlerime karışır, ısratıma

engel olmak ve halk arasına fesad sokmak

isterdi. Allahım, sana hamdolsun ki, onun

zevalini gösterdin bana!

Bir müddet kesik başa baktıktan sonra,

genç ve kahraman kadının yanına sokul-
du. omuzunu okşadı:

— Beyrutta gösterdiğin yararlıkları ba-

bam unutmuydu amma... bu fedakârlığın
ben unutmuyacağım. Habibe! Düşün ha-

zırlığını yapıyor musun?

— Her şeyimiz hazırlandı, hazret! Fa-

kat, Tahirin yüzünü görüyoruz.

— Bundan sonra göreceksin! Onun göz-

lerini kamaştıran güneş bir daha doğma-

mak üzere sönmüştür.

Habibe bu sözlerden bir şey anhya-

madı:

— Gönüllü başkasına kaptırmasa, onun-

la birleşmemize imkân kalmadı demektir.

Fakat, ben biraz önce onu de öldür-

durdum, hazret! Şeyh Said, Tahirî ö-

ldürüyordu... Derhal yetiştim, kılıcımı ge-

çerek bir vuruşta kellesini yere düşürdüm.

Tahir bu iyiliğini de unutacak mı acaba?

Habibe, Halife Velide saray bahçesinde

konuşurken, kapının önünde ayak sesleri

duyuldu. Birkaç atlı saray bahçesine gi-

riyordu.

Habibe atları gördü:

— Tahir geliyor.

Diyecek bir kenara çekildi.

Tahir çok heyecanlıydı... Halifeyi arı-

yordu. Velid elini salladı:

— Ne istiyorsun, koca aslan? Sana yar-

dımı göndermişim... onlarla karşılaşma-

dın mı?

Tahir attan yere indi:

— Yardımcılar, asilerin peşini kovalıyor-

lar, hazret! Hepsi çok yavrusu gibi dağı-
dı... sokaklar insan cesedleriyle doludur.

Fakat, bunlardan birinin gizlice saraya

girmeğe muvaffak olduğunu bir deveceğin

duydum. Orta boylu, topal bacaklı bir

adamsız bu. Şeyh Saidin fedaisi imiş. Bu

adam, efendisinin başı vurulduğundan

haberdar olmadığı için, kendisine yaran-
mak sevdi diye size bir fenalık yapılabir.

Her şeyden önce bu haini arıyalım. Bunu

haber vermek için yoldan geri döndüm.

Nöbetçilerden biri bu sırada yerdeki

kesik başı tekrar uzun bir mızrağın tepesi-

ne geçirerek yere dikmişti. Halife, nöbet-

çilere:

— Bu başı sarayın büyük kapısı önünde

teşhir ediniz... gellip geçen görsün ve ka-
daki nöbetçiler, bunun şeyh Saidin başı

olduğunu gellip geçenerle söylesin, deid.

Şeyh Saidin başını büyük kapıya götür-

müşlerdi.

Halife, Tahirin getirdiği haberdan hiç

de memnun olmamıştı. Koskoca Emevi sa-

rayının içinde kimbilir hangi köşeye sak-

lanmış olan bu haini çarçabuk bulmak ve

cezasını vermek lâzımdı.

Velid, bu işe Tahirî memur etti:

— Haydi, yanına birkaç muhafız alarak,

sarayın içini baştanbaşa ara. O hain ele

geçinceye kadar ben bahçede bekliyece-

ğim.

Tahir Halifeden bu emri alır almaz, bir

kaç muhafızla birlikte saraya dalmıştı. Ta-

hir, Habibeyi Halifenin yanında gördüğü

halde onunla konuşmamıştı.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 70

Nakleden: (Va - Na)

Nihayet kaptan:

— Azızım!... - dedi. - Bu yükün al-
tından kurtulmam için bir tek çare
var: Kızı bulmak... Ama, bunun müm-
kin olup olmadığını bilemiyorum...
Bana bir nasihat verin...

— İşte... Gidersiniz... Zonguldak-
ta izlerini ararsınız... Fakat evvelâ şu
para meselesini halledelim.

— Para bahsini konuşmağa gel-
medim.

— Malûm... Ama mademki sizi
de geçirdim, bu fırsattan istifade
edeceğim. Öyle ya: Bahrimuhitleri
ayarak size hesap vermenin imkânını
bulamazdım ya... Hesaplarınız bende
birikti, kaldı... Kuzum dinleyin...

Kaptan:

— Sizi dinliyorum... - dedi.

— Bende emlak ve eşyamınızdan
husule gelen aylık iradınızı ne ka-
dar sanırsınız?

— On bin lira kadar olacak.

— Evvelce öyleydi... Fakat şimdi
vaziyet değişti... Hiç bir şey sarfet-
mediniz ve müsaadenizle ben de iyi
idare ettiğim için birlikte birikti.

— Demek böylece servetim arttı...
Daha zenginleştim...

— Hem de nasıl!... Şayet servetini-
zi sağlam işlerden çıkarıp yüzdesi da-
ha çok olan şubelere yatırırsam o za-

Şimdi azızım ayda yirmi beş bin lira
geliriniz var...

— Demek bir cürüm işliyorum...
İnsan varidatının üzerine bu derece
oturmalı... Eli açık olmalı...
Sarfetmeli...

— Zevceniz hanımefendi de müsrif
değil... İşte efendim, netice hesabı-
ya böyle... Tefferruat da dosyalarınız-
da yazılı... Artık siz, keyfinizin dila-
dığını gibi sarfediniz... Söyliyeceklerim
bunlardı...

Bürhan, bu para meselesinden sı-
kılmış gibi göründü.

— Siz, fevkalâde bir insansınız! -
dedi. - Ne derece teşekkür etsem az-
dır.

Ramiz Rifki:
— Aman efendim, estağfürüllâh...
- cevabını verdi. - Bu iş benim mesle-

ğim... Vazifemi yapıyorum; kendi
hisseme düşen kısmı da alıyorum, me-
rak etmeyin...

— Demek böylece servetim arttı...
Daha zenginleştim...

— Hem de nasıl!... Şayet servetini-
zi sağlam işlerden çıkarıp yüzdesi da-
ha çok olan şubelere yatırırsam o za-

man görürsünüz...

— Her fantezimi yapabilecek vazı-
yetleyim, fikrinizce?
— Her fantezinizil...

— Doğrusu bu yeni servet de tam
zamanında geldi... Yeri, göğü alt üst
etmek istiyorum... Bu da parasız ol-
maz...

— Evvelâ pek az bir paranın sarf
mahallini göstereceğim.

— Nedir?

— Şermin hanımı tanıyan varsa ha-
ber versin diye, gazetelere ilân...

— Bunun için binlerce lira sarfet-
meğe hazırım. - diye kaptan heyecan-
landı.

Avukat:
— Deli misiniz? - dedi. - Binlerce li-
raya ne hacet? Binlerce liraya husu-
sî gazete mi çıkaracaksınız, azızım?...
Böyle büyük ilânlara kalkışacak olur-
sanız bir Şermin bulayım derken
yüzlerceyle karşılaşsınız... Zira sa-
heleri zühur eder. Hem sonra bu bahsî
gizli tutmak mecburiyetindeyiz...
Onu da unutmayın... Zira şayet şüyu
bulursa rezalettir hani maazallah...

— Hakkınız var... Fakat ne yapar-
ım?... Öyle acele ediyorum ki... Ka-
rımı memnun etmek için öyle hey-
canlanıyorum ki...

Avukat düşünmeğe başladı:
— Eğer bu iş kolay olsaydı şimdiye

kadar şu biçare yavrucağın annesine
kavuşurdu! - dedi. - Fakat söylediğim
gibi Allah bize inayet etti, ele bir ip
ucu geçirdik.

Kaptan:
— Hemen yarın Zonguldağa hare-
ket edeceğim! - dedi.

— O şehirde sizi gayet iyi tanırlar
tabii.

— Fakat görünmeden dolaşmam da
kabilirdi... Hem gezeceğim yerler da-
ha ziyade köyler ve şehrin civarı...
Köyün adı Menzil miydi?

— Menzil... Ev de, üç sene evvel ba-
hıkı Kara Yusufun karısı Pervin'e
verilmiş... Yolunuz açık olsun, talih-
niz yaver olsun kaptan... Güle güle...
Hayırlı haberlerle geri dönmeniz dört
göze bekliyorum...

— Mersi...

Avukat, arkadaşını oda kapısına
kadar teşyi etti. Eşikte, birbirlerinin
gözlerine bakarak ellerini sıktılar.
Bürhan gitti.

Ramiz Rifki yalnız kalınca, yazı
odasına döndü. Hidayetin çocuğuna
dair dosyanın yapıtlarını çevirdi.
Polis müdüriyetinde çalışan birçok
ahbabları vardı. Ş

İkinci Fin müdafaa hattı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Sovyet kitaları, düşmanı cephenin heyeti umumiyesinde takip etmektedirler. Cephenin diğer muntakalarında kayda değer bir hadise olmamıştır. Sovyet hava kuvvetleri düşman kitalarını ve hedeflerini faaliyetle bombardıman etmişlerdir.

Fin tebliği

Helsinki 18 (A.A.) — Finlandiya tebliği: Kareli berzahında Sovyet tayyiki dün zayıflamıştır. Ladoga gölünün doğu - şimal kısmında Finler bazı muvaffakiyetler kaydederek 570 Rus öldürmüş, 8 top ve bir miktar harp malzemesi zapt ve 3 tankla, 70 muhtelif nakil vasıtası tahrib etmişlerdir.

Kuhmo civarında, devriyeler arasında vukubulan müsademedde Ruslar 130 ölü vermişlerdir.

Değer cephesinde kayda değer mühim bir hadise olmamıştır.

Dün, Finlandiya tayyareleri büyük bir faaliyet göstererek düşman kollarını bombardıman ve Sovyet bombardıman tayyarelerini taretmişlerdir.

Sovyet tayyareleri Kareli cephesi ile Finlandiyanın cenup ve batı cenubunda muhtelif şehir ve köyleri şiddetle bombardıman etmiştir. Sivil ahaliden 40 kadar ölü ve bir miktar yaralı vardır.

Fin tayyareleri ve hava dafı topları, 24 ü kontrollü olmak üzere, 27 Rus tayyaresi düşürmüşlerdir.

Bugün Helsinkide iki defa tehlike işareti verilmiş ise de hiç bir bomba atılmamıştır.

Finlandiya insan yardımına muhtaçtır

Londra 18 (A.A.) — Reuter ajansının muhasamatın bidayetindenberi Finlandiyada bulunan hususi muhabiri B. Vernou Morgan Londraya dönmüştür.

Morgan neşrettiği bir makalede Finlandiyanın müstacelen silaha ve adama ihtiyacı olduğunu bildirmektedir. Pek yakında Finlandiyaya silah ve adam gönderilmediği takdirde Finlandiya kaybedilecektir.

Finlandiya, tayyare ve bilhassa avcı tayyaresi, çok miktarda mühimmat, hava dafı topları, ilaç ve bilhassa zatürreye karşı ilaç, fakat hergeyden evvel adam istiyor.

Finlandiya, kurtulma şansını tecrübe edebilmesi için en az 100,000 kişiye, zaferden emin olması için ise en az 200 bin kişiye ihtiyacı vardır.

Finler, dışardan ve ezümle Amerika'dan gönderilen para yardımından dolayı çok mütehasşisdirler. Ancak bir Finlandiyalı bana içini çekerek:

«Pek mütehasşisiz. Fakat, keşke her banknot yerine bir adam gönderebilseylerdi» dedi.

Rus zayıflarının söylenildiği kadar mühim olup olmadığını merak edenler var. Rus zayıflarının hakiki miktarını tayin etmek imkânsızdır. Zira, geri dönmeyecek vaziyette olan her Rus askerine de ölmüş nazarile bakmak icab eder. Çünkü, Ruslar yaralılarını kaldırmamaktadırlar.

Finlandiya zayıflarına gelince, Ruslarla Finler arasındaki zayıflar nisbeti 10 a karşı 1 dir. Tayyare zayıfları nisbeti ise 20 ye karşı 1 dir.

Petsamoda muharebe durdu

Helsinki 18 (A.A.) — Petsamodaki muharebe yeniden durmuştur. İki taraftan da sadece dürbin faaliyeti kaydedilmektedir. Suomossalmi cephesindeki düşman hücumlarını felce uğratan Fin kitaları mevzilerini muhafaza etmektedir.

3 müdafaa hattı var

Paris 18 — Petit Parisien gazetesinin askeri muharriri Kareli cephesindeki muharebeler hakkında diyor ki: «Sovyetler Mannerheim hattına kadar gelmişler, bazı istihkamları ele geçirmişler, fakat hattı yaramamışlardır. Harp devam ediyor. Mannerheim hattı Summa ile Viborg arasında 30 kilometre derinliğinde muhtelif mevzilerden mürekkeptir. Başlıca 3 hat vardır. Her hattın önünde ileri mevziler de bulunmaktadır. Görülüyor ki Finlandiyanın kalbine girmek için daha pak çok şeyler yapmak lazımdır.

Garibaldili gönüllüler

Paris 18 — Garibaldi lejyonuna mensup 10 bin İtalyan Finlandiyaya gitmek üzere gönüllü yazılmıştır. Fransada oturan bu İtalyanlar Avrupa medeniyetini korumak için çarpışmak üzere Finlandiyaya gideceklerini söylemişler ve Fransaya karşı olan sevgilerinden bahsetmişlerdir.

İkinci küme maçları

İkinci küme maçlarına dün üç stadta birden devam edilmiş ve Beylerbeyi - Kalespora 6-0, Galatagöçler - Feneriyılmaz 2-1, Kurtuluş - Eyübe 2-1, Karagörmük - Galataspora 2-0 galib gelmişlerdir.

Taşovada

Tütünlerin denk ameliyesi hızla devam ediyor

Taşova (Akşam) — Tokat, Niksar, Erbaa muntakasında demet ve denk ameliyesi hızla devam etmektedir. Deranbar mevsimi içinde bulunuyoruz. Müstahşilin darlığını gidermek için Deranbarın derhal başlamasının temini lâzımdır.

Felâketzedeler için Samsundan gelen yardımlar devam etmektedir. Bu yardımlar arasında konserve, şeker, kereste, un, reçel ve buna benzer gıda maddeleri ehemmiyetli yekün tutmaktadır. Bunların çoğu köylere tevzi ve taksim edilmektedir.

Niksar - Erbaa arasındaki yolun her türlü vesaitin işlenmesini temin etmek üzere tamiri için Tokat vilâyetinden kaza emrine bin lira gönderilmiştir. Yolun düzeltilmesine çalışılmaktadır.

Felâkete uğrayan köyler halkına tevzi edilmek üzere 7900 kilo tohumluk buğday gelmiş ve dağıtılmıştır.

Kasabanın arazi ve bina vaziyetlerini tetkik etmek üzere Tokattan bir fen heyeti gelmiş ve şehir dahilindeki kalan, binaları arazi vaziyetini tetkik ettikten sonra Tokata hareket etmiştir.

Hasara uğrayan, kısmen ve tamamen yıkılan yerlerde tamirat, inşaat için maksada ve kanuna uygun bir inşaat ve tamirat formülü henüz kararlaştırılmamıştır.

Samsun İdman yurdunun senelik kongresi

Samsun (Akşam) — Samsun İdman yurdunun senelik kongresi Parti binasında yapılmıştır. Kongreyi yurd baskanı belediye reisi doktor Necmeddin Divitçioğlu açmış ve kongre riyasetine Muhiddin Özkefeli seçilerek müzakereata başlanmıştır.

İdare heyetinin senelik mesai ve mall raporları okunmuş, aynen kabul edilmiştir. Müteakiben yeni heyetler seçimi yapılarak: İdare heyetine Hüseyin Kiliççi, Nuri Alpün, Bedri Atamer, Macit Akman, Mahmut Asan, Salâhaddin Selkan ve Mehmed Erhamza.

Divanı haysiyete: Dr. N. Divitçioğlu, Naci Berkman, Zarifi Atamer ve Naci Duru. Mürakipliklere de Hamid Fırat, doktor Ali Haydar Aydınol ve Eyüp Kara yunus ittifakla seçilmiştir.

Kongre yurda aid işler üzerinde de bazı görüşmeler yaptıktan sonra dağılmıştır.

336 doğumluların ilk yoklaması

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde: 1 — Şubemiz yerlisinden 336 doğumluların ilk yoklaması 19 Şubat 1940 dan itibaren, cumartesi ve pazar hariç olarak her gün saat 9 dan 12 ye kadar şube binasında yapılmaktadır.

2 — Her nahiye halkının yoklamaya geleceği günler, şunlardır: Şubatın 19 ve 20 nci günleri Taksim; 21, 22 ve 23 üncü günleri Beyoğlu merkez; 26, 27, 28 ve 29 uncu günleri Galata; martın 1, 4, 5 ve 6 nci günleri Kasımpaşa; 7, 8 ve 11 inci günleri Hasköy; 12, 13 ve 14 üncü günleri Şişli; 15 inci günü Kemerburgaz nahiyesi halkı.

3 — Fotoğraflı hüviyet cüzdanı, iki adet vesika fotoğrafı, ikametgâh senedi, sanat-kârlar en son san'atına dair vesika, okullar mektep hüviyet cüzdanı getirmeleri.

4 — Hariçte bulunanların bulundukları yerlerdeki şubelere müracaat etmeleri ilân olunur.

Eminönü askerlik şubesinde:

Hiç askerlik etmemiş 316-333 (dahil) doğumlu gayri islam erattan geçen celbde gelmeyip bakaya kalan ve yoklama kaçaklığından muameleleri tekemmül eden gayri islam erattan (marangoz), (demirci), (sıvacı), (duvarcı), (hizarcı), (betoncu) san'atlarına aşına olanların 20 şubat 1940 salı günü şubeye müracaat etmeleri.

ÖKSÜRÜK şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek testirli ilaçtır. Herkes kullanabilir.

Dr. A. Asım Onur Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane. Doğum ve kadın ameliyatları ile fitlik, apandisit, basur ve diğer ameliyeleri için çok ucuz hususi flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

KÜÇÜK İLÂN okuyucularımız arasında EN SERİ, EN EMİN EN UCUZ

vasıta. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

Norveç müşkül vaziyette

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Altmark vapuru Norveç sahillerinde bir buçuk mil kadar uzaktan giderken evvelâ üç İngiliz tayyaresi vapurun üzerinde uçmuş ve her halde vapurun mevkiini İngiliz harp gemilerine bildirmiştir.

Bir müddet sonra Aurora sınıfından bir İngiliz kruvazörü yanında 5 destroyer olduğu halde Altmark vapuruna yaklaştı. Fakat Altmark vapuruna refakat eden iki Norveç torpitosu İngilizleri bir kaç defa uzaklaştırmış ve Altmark vapuru koya girince de koyun methalinde mevzi alarak bu methali İngiliz gemilerine kapamışlardır.

Bununla beraber Cossak destroyeri bu barajı zorlayarak iki Norveç torpidosunun arasından geçmiş ve bu destroyeri İngiliz kruvazörü takip etmektedir.

İngiliz gemileri Altmark'a yanaşarak asker çıkarmışlar ve içinde hiç bir silah bulunmayan Altmark vapuru katiyen mukavemet göstermemiştir. İngilizler Alman mürettebatına ateş açmışlar, bunlardan bir takımını öldürmüş ve yaralamışlar ve esirlerini alarak götürmüşlerdir.

Oslo 18 (A.A.) — Altmark vapuru hâdisesinde 8 Alman ölmüş ve 5 Alman ağır surette yaralanmıştır.

Amerikadaki akisler

Neuyork 18 (A.A.) — Altmark'ın zaptı Amerika efkânı umumiyesinde pek büyük bir tesir husule getirmiştir. Bu hâdisa deniz harbinin genişleyeceğine bir işaret telâkki edilmektedir. Vasingtonun diplomatik mahfellerinde bu hususta hiç bir tefsirde bulunulmamakla beraber İngiliz amirallik makamı tarafından alınan enerjik tedbir tasvib edilmektedir.

Denizaltı muharebesi şiddetlenecek mi?

Stokholm 18 (A.A.) — İsveç gazetelerinin Berlindeki muhabiri Altmark hâdisesinin denizaltı harbine misli görülmemiş bir şiddet vereceği kanaatinde-dirler. Bununla beraber Svenska Dagblad gazetesi muhabiri Oslo'daki Alman elçisinin şiddetli bir protestosuna rağmen Almanyanın Norveçle ihtilâfi

daha ileri götürceğini zannetmemektedir.

Almanya, İngilterenin bita-raflarla münakalelerini kesecekmiş

Kopenhag 18 (A.A.) — National Tidende gazetesinin Berlin muhabiri Altmark hâdisesi üzerine Almanyanın denizde ve havada bitafların İngiltere ile olan münakalelerini tamamen kesmeğe matuf tedbirler almak tasavvurunda olduğunu bildirmektedir.

Churchill beyanatta bulunacak

Londra 18 (A.A.) — B. Churchill'in Avam Kamarasında salı günü Altmark'tan kurtarılan 300 kahriyeli hakkında beyanatta bulunacağı bildirilmektedir. Dün Leith hastanesine yatırılan 250 bahriyeli 150 si bugün hastaneden çıkmıştır. Mütebakisinin de yarın çıkması muhtemeldir.

Cossak destroyeri suvarisini tebrik

Londra 18 (A.A.) — Amirelik makamı, Cossak destroyeri suvarisi Vian'a aşağıdaki tebrik mesajını göndermiştir: «Emriniz altında bulunan gemileri, bir günde iki kurtarma işini birden başardıkları, esir İngilizlerin hüriyetini iade ettikleri ve boğulmak üzere bulunan Almanları kurtardıklarından dolayı tebrik ederiz.»

Londra 18 (A.A.) — İskoçya Nazırı sir John Colville Leith limanına giderek Almanların Altmark vapurunda mevkuf bulunan ve İngiliz destroyerleri tarafından kurtarılan İngiliz deniz ticareti mürettebatını karşılamıştır. Hükümet makamları yaralıların karaya çıkarılması için lazım gelen tedbirleri almışlardır.

Alman gazeteleri şiddetli tedbir istiyorlar

Berlin 18 (A.A.) — Alman matbuatı ilk iki sayfasını Altmark vapuruna tahsis etmekte ve mukabele bilimsil tedbirleri istemektedir. Börsen Zeitung gazetesi ayrıca Norveçte ihtarda bulunmakta ve Almanyanın meseleyi çok ciddi olarak ele aldığını yazmaktadır.

Samsun Halk Partisinde çaylı toplantı

Samsun (Akşam) — Parti merkez kaza idare heyeti tarafından nahiye ve ocaklar idare heyetleri şerefine Parti binasında bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafette Vilâyet idare heyeti âzaları da hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda Partiye ait işler üzerinde çok canlı ve hararetili görüşmeler yapılmıştır. Kaza heyeti reisi Muhiddin Özkefeli Parti çalışmaları üzerinde bir müshabe yapmıştır. Ziyafet geç vakte kadar devam etmiştir.

Gönderdiğim resim, toplantıda hazır bulunanlardan bir grupu göstermektedir.

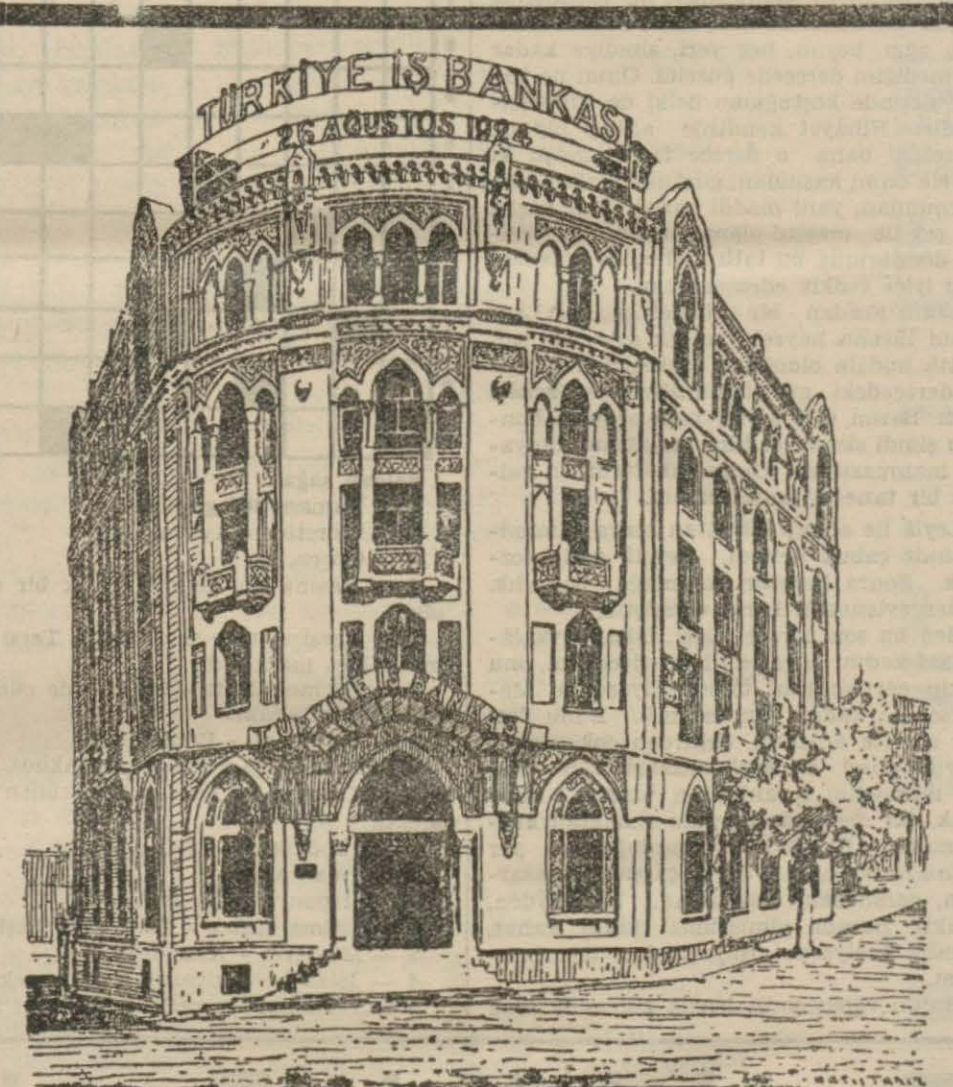

Manisa (Akşam) — Köylülere santralin ne yolda kullanılacağını göstermek üzere bir kurs açılmıştır. Bu kurs köylülerimizi telefon ve santral istimali yolunda tenvir etmektedir. Gönderdiğim fotoğraf, kursa iştirak edenleri göstermektedir.

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Yollar şubesi için lüzumu olan 500 metre mikâbi Boğaztaşı açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 1500 lira ve ilk teminatı 112 lira 50 kuruştur. Şartname Zabut ve Muameleat Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 5/3/1940 salı günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat maktubuz veya mektupları ve 940 yilına ait ticaret odası vesikaları ile ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunmaları.

(1294)

T.İŞ BANKASI 1940 küçük carî hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil bulunacaktır.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000. — Lira
3 " 1000 "	=	3000. — "
6 " 500 "	=	3000. — "
12 " 250 "	=	3000. — "
40 " 100 "	=	4000. — "
75 " 50 "	=	3750. — "
210 " 25 "	=	5250. — "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

KÜÇÜK İLANLAR

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkâlâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

MUHASEBEYE — Türkçe, Fransızca, Almanca bilmeyen bir tecrübeli bir kâtip muhasebe ve muhâbir olarak iş arıyor. Adres: Galata posta kutusu 1243. — 5

FRANZIZCAYA AŞINA — Düzgün karakterli, malûmât ve tecrübeli bir Türk ticaret müesseselerinde ajanlık, kâtiplik, veznedarlık gibi bir işte veya bir inşaat müteahhidi yanında çalışmak istiyor. Nakdi teminat gösterebilir. İsteyenlerin Akşamda (Memur) rûmûzuna müracaat. — 1

İŞ ARIYORUM — Lise mezunu bir genç öğleye kadar veya tekml gün çalışmak üzere iş arıyor. Akşamda M. R. M. rûmûzuna mektupla müracaat. —

GENÇ BİR BAYAN İŞ ARIYOR — 24 yaşında, namuslu bir ailenin kızıyım, eski yazımları okur yazımları daktilo kursundan mezunum, avukat, doktor, diş tabibi, leylî mekteplerde çamaşır veya yatak memurluğu de yaparım. Kanaatkâr ücretle çalışırım. Akşamda N. G. rûmûzuna mektupla müracaat. — 1

BİR MUHAŞİP — Fransızca, almanca ve rumcaya bilmeyen vakıf tecrübeli bir muhâşip herhangi bir müessesede veya birkaç saat olsun iş görebilir ve her türlü referans verebilir. Arzu edenlerin M. B. rûmûzile Galata posta kutusu No. 1100 e müracaat etmeleri. — 1

İŞ ARIYORUM — Eski ve yeni harfleri okur yazımları. Askerlikte ilâşım yoktur. Biraz da daktilo bilirim. Ticarethanelerde çalıştım. Ayak işlerinde ve buna mümasil her ne iş olursa olsun çalışırım. Keşil gösterebilirim. Yenikapı Değirmen sokak No. 51 Mehmed Ali Tezcan müracaat. —

TÜRKÜM, İŞ ARIYORUM — Almanca, Fransızca, macarca ve İngilizce konuşurum. Kâtiplik ve yazı işlerinde maada her ne iş olursa kabul ederim. Referans, garanti verebilirim. Müracaat: Mektupla Akşamda Z. S. rûmûzuna. —

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

İNGİLİZCE MUHASEBE — Ve ticari hesap dersleri almak istiyorum. İngiliz muallimi tercih edilir. Akşamda F. C. Z. rûmûzuna yazılması. — 2

BİR BUHAR MAKİNESİ MAKİNİSTİ ARANIYOR — Ankaraya çok yakın bir fabrikada çalışacaktır. Türk tebaası olma şarttır. Bonersvillerle, Galata Billür sokak Güneş han birinci katta mühendis Asım Yolaç her gün saat 17 - 18 arasında müracaat etmeleri. — 9

3 — SATILIK EŞYA

ACELE SATILIK OTOMOBİL — Azimet dolayısıyla Lâsal marka sekiz silindiri 38 model kapalı hususi az kullanılmış otomobil satılıktır. Tepebaşı bay Süleyman garajına müracaat. — 3

SATILIK OTOMOBİL — 39 model Opel marka hususi az kullanılmış bir araba satılıktır. Maçka garajı, konuşmak için akşamı Tel. 21586. —

SATILIK OTOMOBİLLER — Graham marka 937 model, Fiyat marka 939 model. Takside çağır bir halledir. Çağaloğlu Halkevi arkasındaki garaja müracaat. — 1

N. S. U. MARKALI BLOK — 6 beygir, beylik model 2 kişilik sepetli ve tenteli gayet iyi vaziyette motosiklet satılıktır. Adres: Galata Kalafatyeri No. 22 - 46 Demir deposu. Telefon: 44332. —

AZİMET DOLAYISILA ÇOK ACELE SATILIK — Rübner Alman piyanosu (120 lira), ilk radyo (90 lira - Kumkapı Arabazade sokak No. 17 acele müracaat hergün. —

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK BİRAHANE — Beyoğlunun işlek yerinde birahane satılıktır. Taliplerin Taksim Kazgancı yokuşunda bakkal ihrahi müracaatları. — 1

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Keşif bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltilme şekli	Saat
Maltepe Barut deposu iskele tamiri bekçi kulübesi inşası, ve sair Kabataş inhisarlar binaları önüne travuvar inşası.	4431.08	323.33	A. eksiltilme	14
I — Keşif ve şartnameleri mucibince yukarıda mahiyeti hülâsaten yazılı her iki inşaat açık eksiltilme usulüyle yaptırılacaktır.	1246.02	93.45	" "	15
II — Keşif bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltilme saatleri hıızlarında yazılıdır.				
III — Eksiltilme 22/II/940 perşembe günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.				
IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesinden keşif bedellerine göre 22 ve 3 er kuruş mukabilinde alınabilir.				
V — İstekillerin eksiltilme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme parası ile şartnamelerin F fıkrasında yazılı vesakile birlikte mezkûrkomisyona gelmeleri. (983)				

Öksürenlere: Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri de vardır

Galatasaray Lisesi müdürlüğünden:

Yatılı talebelerin üçüncü taksit zamanı 1 Mart 1940 dır. Vaktinde yatırılması ilân olunur. (1085)

Niçin yeni Tokalon Pudrasını kullanıyorum

PRENSES ALLA TROUBETSKOY diyor:

- ★ Son Moda ve cazip bir çok renkleri vardır.
- ★ Tanıdığım bütün pudralardan daha hafif ve daha incedir.
- ★ Halkiki çiçeklerin nefis kokusunu perestî ediyor.
- ★ Bütün gün sabit kaldığını gördüm. Bu sır, yani «Krema köpüğü» hiç bir pudrada yoktur.
- ★ Rüzgâr ve yağmura bile teni taze, nermi ve gayet sevimli muhafaza eder.
- ★ Bundan daha iyi pudra olmasına kat'iyen emicim.

Üsküdar İcra memurlüğünden: 934/1103 - 937/910

Verilen mühlet zarfında müşteri tarafından satış bedeli tediye edilmeyen 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmasına karar verilen ve tamamına 1200 lira kıymet takdir edilmiş olan Kadıköyünde Hasan Paşa mahallesinde Saray arkası sokagında atık 11, 11 mükerre, yeni 29, 31 No. lu sağ tarafı sahibi senetlerin uhstesinde ipka eyledikiri maa dükkân hane ve bahçe, sol tarafı Morali İbrahim paşa veresesi arsası, arkası Hurşit kaptan hane ve bahçesi, cephesi Saray arkası sokagi ile mahdud altında dükkânı müstemil bir bap hanenin 60 hisse itibarile 45 hissesi İcra ve İflâs kanununun 133 üncü maddesi hükümüne tevfi kanun satılıktır. Gayri menkulün evsafı: Altındaki dükkânla beraber üç katlı ibaret olan işbu gayri menkulün methalhinin sokagında ıstör kepenkleri bir dükkânı mevcuttur. Zemin kat methalinden girilince zeminde renkli çini döşeli bir koridor ve dip tarafında da bir kömürlük vardır. Ahsap bir merdivenle binanın zemin katına çıkılmakta olup, dar bir koridor üzerinde birisi cephe ve diğeri ise bahçe üzerinde olmak üzere iki oda ile bir halâs vardır. Mutfak bahçe üzerinde olup, zemin çini döşelidir. Arkasında içinde bir adet ayva ağacı olan bir bahçesi vardır. Binanın ikinci katında keza bir koridor üzerinde birisi cephe ve diğeri ise bahçe üzerinde iki oda ile küçük bir sofa vardır. Binada Elmalı suyu tesiatı vardır. Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7 1/2 nisbetinde pey veya mîlli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmesi lâzımdır. Gösterilen günün arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunur. Gayri menkul 7 Mart 940 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 da açık arttırması yapılacak ve gayri menkul en çok arttırana ihale edilecektir. Gayri menkul kendisine ihale edilen kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse, ihale kararı feshedilerek kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzemiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, olmaz veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için de % 5 den hisap oluncak faiz ve diğ. zararı ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce ahıcın tahsil olunur. Alıcı arttırma bedeli haricinde yalnız tapu ferağ harcı, yirmi senelik vakıf taviz bedeli ve ihale karar pullarını vermeye mecburdur. Müteakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve telâliye resmi ve belediye rûsumu ve müteakim açık icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilâ n olunur. M. 2308

SATILIK APARTIMAN ve FABRİKA — 2 kat 6 daireli ve banyolu, caddeye yakın havadar, ve altında fabrika bulunan bir apartman ve fabrika satılıktır. Altın bakkal Çayır sokak 67/1 numarada 2 inci katta müracaat. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz İdarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden

N. C. Z. — F. F. — Evlâd — M. M. N.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden alduralmaları mercedur.

KELEPİR

Sultanhanıma maruf döner kebapçı dükkânı Divanyolunda Sultanahmet 1 inci sulh hukuk mahkemesinde 20 şubat salı günü saat 14 te satılıyor.

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

19 Şubattan 26 Şubata kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Öfneyse), perşembe 12 de (Tari) ve pazar 16 da (İzmir). Galata rihimundan.
Martin hattına	— Salı 18 de (Üğen), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rihimundan.
İzmit hattına	— Salı perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rihimundan.
Mudanya hattına	— Pazartesi, salı ve pazar 9.50 de çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Trak). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Galata rihimundan.
Bandırma hattına	— Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 de (Marakaz). Galata rihimundan. Ayrıca çarşamba 20 de (Antalya), cumartesi 20 de (Üğen). Tophane rihimundan.
Karabiga hattına	— Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rihimundan.
İzmit hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rihimundan.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Kemâl), cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rihimundan.
İzmir sür'at hattına	— Pazar 11 de (Kadeş). Galata rihimundan.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Etrüks), cuma 10 da (Erzurum). Sirkeci rihimundan.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rihimi, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata rihimi, Muntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(1296)

Türk Ticaret Bankası A. Ş.

IDARE MECLİSİNDEN

ALELÂDE TOPLANTI DAVETNAMESİ

Türk Ticaret Bankası A. Ş. hissedarlarının senelik toplantısı 21 Mart 1940 tarihine müsadif Perşembe günü saat (11) de Ankarada Işklar caddesinde kâin Banka merkezinde yapılacaktır.

Esas mukavelenamenin 24 üncü maddesi mucibince iştirake salâhiyyettar olan hissedarların 26 ncı maddeye tevfi kanun toplantı gününden en az iki hafta evvel duhuliyet varakası almalrı lâzımdır. Vekillerin de hissedarlardan olması meşruttur.

Hissedarların duhuliyet varakalarını almak için Banka merkezine veya şubelerine müracaatları dileriz.

MÜZAKERAT RUZNAMESİ

- 1 — 1939 senesi muamelâtına ait idare meclisi raporile murakıplar raporunun okunması,
- 2 — 1939 bilânçosu ve kâr ve zarar hesaplarının tasdiki ile idare meclisinin ibrası,
- 3 — İstifa edenlerin yerine idare meclisince seçilen azamın tasdiki ve müddetleri bitenlerin yerine aza intihabı,
- 4 — 1939 senesi murakıplarının 1 Eylül 939 tarihine kadar olan ücretlerinin tayini ve yeniden iki murakıp intihabı,
- 5 — Tasfiye olunacak hesaplardaki açığın idare meclisinin teklifi dairesinde yeni senede karşılıklardan mahsubuna salâhiyyet itası.

IDARE MECLİSİ

TÜRKİYE

Demir ve çelik fabrikaları müessesesi müdürlüğünden

İstihsalâtımız aşağıdaki flatlarla satışa çıkarılmıştır:

Kok 10000 tona kadar	18,50	Lira
Kok 10000 tondan fazla	18,00	"
Kreozot «Hafif»	97,00	"
Kreozot «Ağır»	60,00	"
Amonyum Sulfat	80,00	"
Pik Demir	65,00	"
Ham Katran	15,00	"
Zift	10,00	"
Yol katranı	15,00	"
Ham Naftalin	40,00	"

Benzol .....«Fiyat mürakabe komisyonunun tesbit ettiği tesisatta teslim benzin fiyatına göre».

Satışlarımızın peşin olduğu ve asgari bir vagon sipariş kabul edildiği ilân olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

İnşa ettirilecek Feribot gemisi tekilif müddetinin temidi.

26, 28/12/1939 ve 2, 4/1/1940 tarihinde gazetelerde Sirkeci ile Haydarpaşa arasında işletilmek üzere inşa ettirilecek olan iki adet Feribot için yapılacak tekliflerin şubat 1940 sonuna kadar idareye gönderilmiş olması ilân olunmuştur. Görülen lüzuma binaen tekliflerin idareye gönderilmesi müddetinin mart 1940 gâyesine kadar uzatılmış olduğu alâkadarlara ilân edilir. (1122)

Muhammen bedeli 1800 lira olan muhtelif eb'atta 150 metre murabbî bezli lâstik mayha 4/3/940 pazartesi günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltilme usulüyle satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 135 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakile birlikte eksiltilme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır. Bu işe ald şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (1209)

Muhammen bedeli 20.000 lira olan 250.000 adet Telgraf Bandı 2/4/1940 salı günü saat 10.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 1.500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesakileri ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermek lâzımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellim ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (1200)

Türkiye

Demir ve çelik fabrikaları

Müessesesi müdürlüğünden

Müessesemiz hadd ve Boru fabrikaları imalâtı için yakında sipariş kabul edilmeğe başlanacağından gerek müessesemiz ve gerek sayın müşterilerimizce hiçbir teahhüdî tazammun etmemek üzere ihtiyaçların tedkik ve tasnif edilebilmesi için Karabükte müessesemiz müdürlüğüne bildirilmesi ve fabrikalarımızın standart mamulâtına ald listelerin Ankarada Sümer Bank Umumî müdürlüğünden İstanbulda Sümer Bank şubelerinden ve İzmirde Yerli Mallar Pazarından ücretsiz olarak alınabileceği ilân olunur.

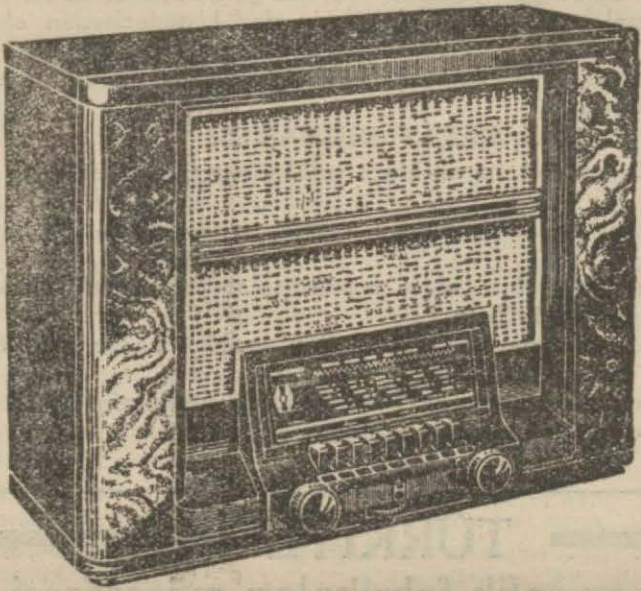
Zayı — 939 senesinde Hayriye lisesinden aldığım tasdiknameyi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur. 679 Hakkı Güzel

10 lambaya muadil **5** lamba

Kataloglardaki lamba adetlerine kapılmayın. En iyi en modern ve en idareli cihazlar her biri iki ve hatta üç lambaya muadil muzaaf randmanlı lambalarla mücehhez olanlardır.

Tıp 735 A: On işi birden gören beş muzaaf lambalı (aralarında bir göz birde rödresör lambası vardır) her dalgada çalışır, Birinci sınıf bir ahize. Otomatik ayar (Lindodyne sistemi) iki pozisyonlu ayır tertibatı. 21 santimetrelilik büyük oparlör.

PHILIPS

Dünyanın en büyük Radyo Fabrikaları

BAKLAVA

Türkün en eski hamur işi tatlısıdır. Bu millî tatlıyı en eski Türk şekerlisi olan Meşhur

HACİBEKİR'in

Meşhur ustaları elinden yiyiniz.

ALİ MUHİDDİN HACİBEKİR

Merkezi: Bahçekapi, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Çocuk hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra Tel: 40127

İzona

SAC SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikölade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz. 30 Kuruştur

BAHÇE, PARK

Belediyeler için yapılacak parklar alâkadarlarına:

Park ve bahçeler için lazım olan her nevi ve orman ve çiçek fidanlarını en müsait şartlarla bahçemizden tedarik edebilirsiniz. Bir defa teşrifiniz iddiamızı isbat edebilir.

Adres: Pangaltı Flat garajı yanında fidan bahçesi No. 6

Göz Mütchassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartmanı) Telefon: 22566

Doktor ÇİPRUT

CİLDİYE ve ZÜHREYİYE

Mütchassısı

Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet

Tabii Çiçek bahçelerinden çıkarılan esanslarla yapılmış kofonyalar ve esansları tecrübe ediniz.

DEPOSU: Eminönü Emlak Bankası karşısında.

ŞUBELERİ: Beyoğlu Şehir Komedi Tiyatrosu karşısında. Sisli Osmanbey Suna

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

**SABAM
ÖĞLE
AKŞAM**

ile
Günde **3** defa

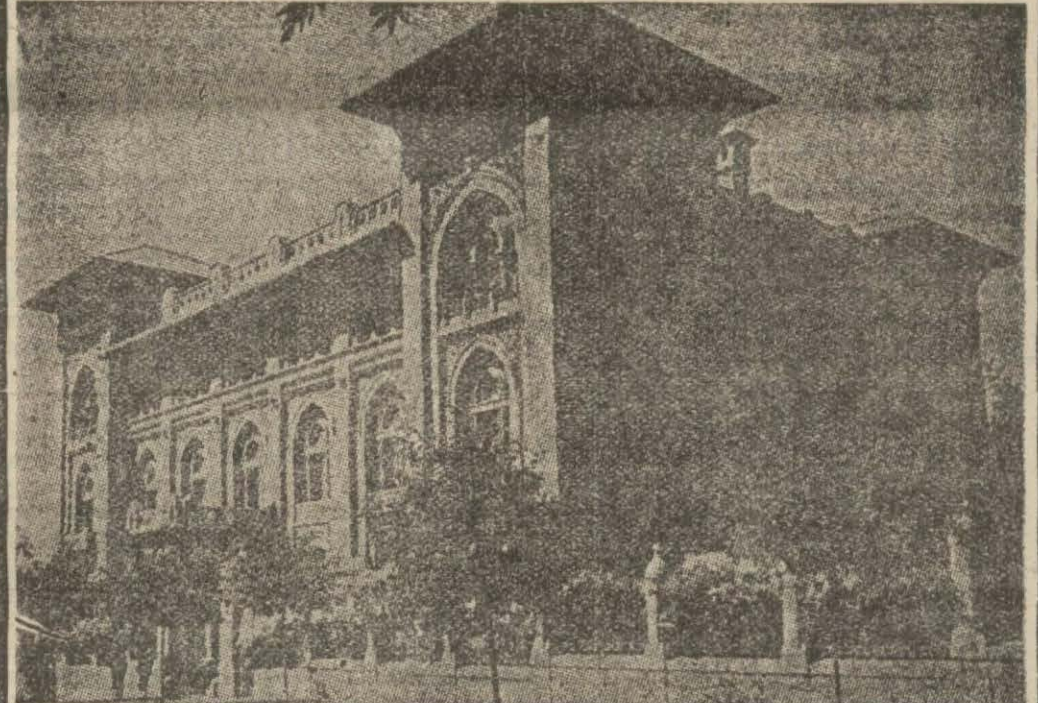
**Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI**

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
40 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,000 »
160 » 20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet demiryolları umum müdürlüğünden

Sivas cer atelyesi kalorifer tesisatında çalıştırılmak üzere imtihanla bu işlerde çalışmış ihtisas sahibi bir işçi alınacaktır. İmtihanda muvaffak olanlardan sahat okulu mezunları tercih edilecek ve liyakatlerine göre 90 - 100 lira ücret verilecektir. İsteklilerin vesikaları ile beraber dilekçelerini Ankara'da cer dairesine göndermelerini veya bizzat müracaat etmelerini. (888) (1186)

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için **HELMOBLO** kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DIKKAT: **HELMOBLO** idrarınızı temizliyerek mavileştirir. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.